

Bliza se čas podpisa

BOJAN BREZIGAR

Molk je včasih zgovornejši od besed. Dejstvo, da v včerajšnji parlamentarni razpravi ni prav nihče omenil slovensko-italijanskih odnosov, ima tako nedvomno svoj pomen. Morda se po dveh letih sporov vendarle bliža rešitev vprašanja, ki je bilo se zlasti v zadnjem času - po sprejemu Solanovega dokumenta s strani slovenskega državnega zbora - umetno predstavljeno kot sporno.

Tokrat ne bomo ponavljali vsega, kar smo o slovensko-italijanskih odnosih napisali v teh dveh letih. Dodali bomo le ugotovitev, da je res že napočil skrajni čas, da se ta vprašanja rešijo, in da je vloga, ki jo je v zadnjem času imela Italija, res bila taka, kot jo opisuje slovenski predsednik Milan Kučan: označevalo jo je pomanjkanje evropske solidarnosti, v ospredje je postavljala bilateralna vprašanja - kar je pri multilateralnih odnosih prav tako nesprejemljivo - in ni se ozirala na vse druge članice Evropske Unije, ki so menile, da je Slovenija zadostila pogojem za podpis pogodbe o pridruženem članstvu. Zanimivo je, da je Kučanovim besedam pritrnil češki predsednik Václav Havel, ki je prav tako poudaril, da je povezovalje bilateralnih in multilateralnih vprašanj nesprejemljivo: le kako naj bi mislil drugače, ko pa mu za mejo nemški begunci iz Sudetov enako skačejo v hrbet kot istrski ezuli Sloveniji in Hrvaški. In prav zaradi tega je nemška vlada pogumno sklenila, da tega vprašanja ne bo postavljala na dnevni red odnosov EU s Česko; italijanska vlada ni pokazala enakakega poguma in zato so odnosi zašli v slepo ulico. Seveda, mnogo nerodnosti je bilo tudi na slovenski strani, vendar pa je bila odločilnega pomena volja italijanskih političnih voditeljev zadnjih dveh let, da se to vprašanje zamrzne in podredi rešitvi bilateralnega spora, kot da bi bila rešitev sploh možna.

Sedaj se končno morda nekaj premika. Drnovškovo srečanje s Santerjem in včerajšnji telefonski pogovor s Prodiem naj bi bila znak, da se čas podpisa vendarle bliža. Spor bo tako začasno zamrznjen, čeprav je treba povedati, da se morata sosednji državi vendarle pogovoriti in dogovoriti, kako bosta živeli skupaj v Evropi. Tega vprašanja podpis ne bo rešil in zato bo ostalo še dalje na dnevnem redu medsebojnih odnosov.

V razpravi tudi o manjšinah

RIM - Čeprav premier Romano Prodi v svojem programskem govoru ni posvetil velike pozornosti manjšinski problematiki je med debato o zaupnici v senatu manjšinska problematika vendarle odjeknila. Nanjo so vsak s svojega zornega kota opozoril slovenski senator Darko Bratina, južnotirolska

parlamentarka Helga Thaler Ausserhofer in aostanski predstavnik Guido Dondeynaz. Pomen pozornosti do manjšin je podčrtal senator Ljudske stranke Andreoli, medtem ko je predstavnica Nacionalnega zavezništva Adriana Pasquali prav v veliki avtonomiji Pokrajine Bocen videla nevarnost

za tamkajšnji italijanski živelj.

Bratina, Helga Thaler Ausserhofer in Dondeynaz so izhajali vsak iz svoje izkušnje, vendar v zahtevi po ovrednotenju različnosti, po reševanju manjšinske problematike v okviru federalne države in v ovrednotenju čezmejnega sodelovanja ter dobrih odnosov s

sosedi je bilo v njihovem izjavljanju veliko sozvočje.

Razprava o zaupnici v senatu se nadaljuje brez velikih presenečenj in danes bo zgornji dom italijanskega parlamenta izglasoval zaupnico novi vladi po prodijevi repliki in po glasovalnih izjavah.

Na 3. strani

CONFINDUSTRIA / UMESTITVENI GOVOR NOVEGA PREDSEDNIKA GIORGIA FOSSE

Evropa, sprostitev trga in znižanje obrestnih stopenj na vrhu seznama problemov Italije

Navdušeni komentariji podjetnikov, pozitivne ocene ministrov in nezadovoljstvo sindikatov

IZ PRAGE / KRITKA ITALIJANSKI POLITIKI DO SLOVENIJE

Kučan: »Pomanjkanje evropske solidarnosti« Havel: »Nemci ne zavirajo pridružitve Češke«

Drnovšek in Prodi po telefonu: morda v najkrajšem - 10. ali 11. junija? - podpis sporazuma

PRAHA - Predsednik Kučan je med obiskom na Českem obtožil Rim »pomanjkanja evropske solidarnosti«, poroča iz Prage agencija Ansa, ker zavira vstop Slovenije v Evropsko unijo kljub pozitivnemu stališču vseh ostalih članic, ki priznavajo Sloveniji, da je zadostila vsem pogojem za pridružitve. »Menim, da spada Slovenija med države, ki zadoscajo vsem pogojem za vstop v EU, kar bi se že zgodilo, če se ne bi Italijazoperstavila,« je dejal predsednik Kučan. Za Kučana je v interesu miru in stabilnosti v Evropi, da se ohrani red, ki se je uveljavil v povojni Evropi.

Česki predsednik Havel je na skupni tiskovni konferenci naglasil, da ne bi smela dvostranska vprašanja zavirati rešitev multilateralnih problemov, kot je pristop v EU, pritrnil pa je Kučanu tudi v zvezi z zahtevami po vračanju imovine beguncem: »Bistvena razlika je, da ni Nemčija zaradi tega (izgnanih sudetskih Nemcev, op.ur.) zaprla vrat pristopu Česke republike v EU,« poroča agencija Reuter.

Slovenski premier Drnovšek pa je v telefonskem razgovoru z italijanskim prvim ministrom Prodiem preveril možnost, da bi v kratkem podpisali sporazum o pridružitvi: po pisanju agencije Ansa iz Luksemburga, kjer je se je mudil na obisku Drnovšek, premierja menita, da bi do podpisa lahko prislo že na prihodnjem evropskem ministrskem svetu 10. in 11. junija v Luksemburgu, če ne bo težav zaradi napovedanega angleškega bojkota.

RIM - Organizacija italijanskih industrijcev se je poslovala od obdobja Lugija Abeteja in odprla fazo Giorgia Fosse, ki jo bo popeljal v leto 2000. Najmlajši predsednik v zgodovini Confindustrije je imel včeraj svoj prvi javni nastop pred zahtevno publiko podjetnikov, bankirjev, sindikalistov, politikov in celo vrsto ministrov, ki jih je vodil podpredsednik vlade Walter Veltroni.

Fossa je probleme Italije razčlenil v strnjenem, konkretnem govoru brez vpludnostnih olepsav, ki bi jih kdo pričakoval glede na osebnosti v dvorani. Navzočnost guvernerja centralne banke ga ni motila pri zahtevi po proznejši monetarni politiki z znižanjem obrestnih stopenj, posredno pa je odgovoril celo samemu premieru Prodiu, ko je dejal, da se je »obdobje kapitalizma za zaprtimi vrati v Italiji že zdavnaj končalo« in se s tem nanašal na Prodijev nastop v senatu.

V vrh seznama neresenih problemov je Fossa uvrstil vključevanje v maastrichtsko Evropo in tržno liberalizacijo, privatizacije, sanacijo javnih financ, revizijo pokojninske reforme, proznejši trg dela in pravosodje. Na posebno ugoden odmev je njegovo izvajanje naletelo med kolegi podjetniki, pozitivne so bile tudi ocene predstavnikov vlade, medtem ko so sindikati kritično sprejeli zahtevo po reviziji pokojninske reforme in po proznosti trga dela.

Na 9. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Trst: odlok o upepeljevalniku

Trzaski občinski svet je sinoči odobril odlok o finansiranju del za gradnjo upepeljevalnika.

Stran 5

Kvestura o jutrišnjih manifestacijah

Na trzaski kvesturi so odločili, da bodo jutrišnje manifestacije skrajne levice in skrajne desnice potekale časovno in prostorsko povsem ločeno.

Stran 5

Pogovor z zgodovinarjem Ericom Hobsbawmom

Slovenija že skoraj tisoč let pripada Srednji Evropi. Tako pravi ugledni angleški zgodovinar Eric Hobsbawm.

Stran 10

Pred 2. sinodo goriške cerkve

S slovenskim bogoslužjem v oglejski baziliki se bo jutri pričela 2. sinoda goriške cerkve. Udeležuje se je 312 delegatov predstavnikov vseh župnij.

Stran 8

Seja izvršnega odbora SKGZ

Izvršni odbor SKGZ je na zadnji seji ocenil zgodovinske spremembe v Italiji, po katerih se tudi za manjšino odpirajo nove možnosti.

Stran 12

EVROPSKA UNIJA / BOJKOT

»Nore krave«: Major z vetom izsiljuje Evropo

BRUSELJ - Velika Britanija se je včeraj trikrat mascevala evropskim partnerjem zaradi njihove nepopustljivosti pri bojkotu angleških »norih krav«. Na seji evropskega sveta je zavrnila evropski načrt proti naravnim katastrofam, zavrnila je evropski raziskovalni program na področju civilne zascite, zavrnila pa je tudi sodelovanje z državami Srednje in Zahodne Evrope. Za sprejetje vseh treh predlogov je bilo potrebna soglasnost. Zaradi britanskega veta se je tako seja predčasno končala. Predsedujoči, podtajnik Franco Barbieri, je bil ob takem izidu »zelo razocaran«, ker je London prekinil vsak stik z Evropo. Dodal pa je, da Evropa ne bo klonila britanskemu izsiljevanju.

Vodja laburistov Tony Blair je med včerajšnjim obiskom v Italiji (srečal se je s Prodiem in Veltronijem) zahteval, naj Italija prekliče blokado uvoza angleškega govejega mesa. Dodal je, da njegova stranka ni stedila s kritikami Majorjevi vladi, tudi laburiste pa sedaj se najbolj zanima obramba nacionalnih interesov, in kot vse kaže »nore krave« trenutno spadajo v ta sklop. Medtem odmevajo nove raziskave švicarskega biologa Charlesa Weismana. Po njegovem mnenju obstaja vedno več možnosti za prenos virusa »norih krav« z goveda na človeka.

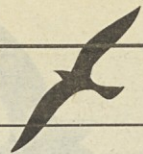
Na 14. strani

PD MAČKOLJE

priredi 24., 25.,
26. in 27. maja
tradicionalni

praznik
češenj

MILAN / SODNA PREISKAVA

Oži se krog okoli družbe Fininvest

Po pisanju tednika Espresso razpolagajo sodniki s podatki o velikih črnih fondih

MILAN - Milanski sodniki cedalje bolj ozijo krog okoli Berlisconijeve družbe Fininvest. Novice, ki jih objavlja tednik L'Espresso v današnji številki, namreč govorijo o obstoju »črnih skladov« za najmanj 300 milijonov dolarjev - skoraj 500 milijard lir - na računih raznih podjetij, ustanovljenih v finančnih prostih conah. Ta podatek naj bi izhajal iz poročila revizijske družbe Arthur Andersen.

V clanku, ki ga je včeraj uredništvo Espressa delno posredovala tiskovnim agencijam, je rečeno, da so predstavniki omenjene revizijske družbe prinesli nazaj v Italijo dokumente, ki so

jih pred časom po naročilu Fininvesta odnesli v Svico. To gradivo naj bi bilo sedaj na razpolago milanskim sodnikom. Na omenjenih računih v bančnih zavodih v raznih »fiskalnih paradizih« so se zbirali črni fondih predvsem s transakcijami v zvezi s prodajanjem televizijskih programov. Ta sredstva naj bi potem uporabili za financiranje političnih strank, za plačilo Renata Della Valleja za operacijo Telepiù ali za plačilo 4 milijard lir za konzulenco v zvezi s financiranjem 450 milijard lir družbe Isveimer.

Espresso nadalje piše, da se Giorgio Vanoni, ena ključnih osebnosti

celotne zadeve - bil je odgovorni za »tuje družbe« pri Fininvestu - namerava predati sodnim oblastem, ki ga že nekaj mesecev zamen isčejo. Tednik nadalje trdi, da so se pri Fininvestu bali, da bodo dokumenti objavljeni pred parlamentarnimi volitvami in so se prav zaradi tega temu močno upirali. Prejšnji teden pa so v Montecarlu aretirali menedžerja Fininvesta Livio Gironija in mu zaplenili aktovko s številnimi dokumenti. Med zaseženim gradivom naj bi - po pisanju Espressa - bila tudi dokumentacija v zvezi s prevzemom spanske televizijske družbe Telecinco.

VLADA / PODTAJNIK ZA SVETO LETO NI SAMO PRESTIŽNA FUNKCIJA

Kdo bo upravljal 3.400 milijard lir?

Di Pietro imenoval podtajnika Bargoneja, vendar...

RIM - Se preden je dobro poprijel za vladno krmilo in se lotil zahtevnih problemov, ki jih je nakazal v svojem programskem govoru, se Romano Prodi mora ubadati z ravnovesji v vladi. Izbira ministrov je bila lahka, pač pa postajajo podtajniki za premiera Oljke trd oreh, ki ga ni lahko streti. Se najbolj zapleteno pa je vprašanje podtajnika za sveto leto 2.000, ki naj bi ga, tako zagotavlja podtajnik pri predsedstvu vlade Enrico Micheli, imenovali v prihodnjih dneh.

Sum, da so podtajniki zgoc zalogaj, je vzbudilo že dejstvo, da se je torkova seja vlade zavlekla več kot predvideno in da so obrnili dnevni red ter na prvo mesto postavili problem programskih izhodisc, kar je običajno samo pretveza, da se razprava o najbolj sporni točki lahko podaljša, ne da bi tega poudarili v zapisniku. Poleg tega je vlada na torkovi seji imenovala 48 podtajnikov namesto predvidenih 44, med njimi pa ni bilo podtajnika za sveto leto, za katerega so se v ponedeljek vsi prisegali, da bo imenovan.

Podtajnik za sveto leto je namreč tisti, ki bo moral predsedovati odboru »Roma Capitale« in upravljati ze nakaznih 3.400 milijard lir za posodobitev in prilagoditev »večnega mesta« prireditvam za sveto leto ob obratu tisocletja.

K večji zmedji je prispeval tudi novi minister za javna dela Anto-

nio Di Pietro, ki je očitno ocenil, da bodo dela za sveto leto sodila v delokrog njegovega ministrstva, saj je to ministrstvo za javna dela in urbana območja. Zato je bivši milanski sodnik v sredo takoj po zaključku premierovega programskega govora v senatu sklenil, da sam reši to vprašanje in imenoval svojega viceministra Antonia Bargoneja, da ga zastopa v odboru za sveto leto. Ali je s tem Bargone postal avtomatično podtajnik za sveto leto?

Di Pietro se je očitno prenačil. Takoj po objavi Di Pietrovega pisma je Prodi je glasnik Silvio Sircana poudaril novinarjem, da je imenovanje podtajnikov v izključni pristojnosti predsednika vlade in ministrskega sveta in da bo podtajnik za sveto leto imenovan v prihodnjih dneh. To dopolnilo pa očitno ni bilo vsek Bargoneju, ki je včeraj povedal, da ne gre samo za politično, ampak tudi za tehnično vprašanje, saj naj bi urbana območja in zato sveto leto ter projekt Roma Capitale sodili v pristojnost ministrstva za javna dela. Zato je po Bargonejevi oceni Di Pietro ravnal korektno, ko je enega od podtajnikov svejega ministrstva zadolžil, da sledi problemu. »Ce bi hoteli sedaj stvari spreminjati, bi morali spreminjati pristojnosti ministrstva,« je dodal.

Tezave vlade s podtajniki so vzbudila takojšnje kritike opozicije. »Napovedovali smo,

Minister za javna dela Antonio Di Pietro (AP)

da se bo ta vlada morala spoprijeti s problemi in ti se prihajajo na dan,« je menil Maurizio Gasparri (NZ), medtem ko je podpredsednik poslanske zbornice Clemente Mastella (KDC) izzivalno predlagal, naj se z vprašanjem spoprime rimski župan Francesco Rutelli ali celo Vatikan, ce vlada tej nalogi ni kos. »Ni težav, verjetno gre za začetne probleme,« je minimiziral valdo Spini (Laburisti), medtem ko je podpredsednik vlade Walter Veltroni skusal pogasiti ogenj polemike z vrcem vode. »Mislim, da ni težav med Di Pietrom in Prodiem. Videl sem Di Pietrovo pismo, vendar menim, da je treba razlikovati med pri-

stojnostmi ministrstva za javna dela in pristojnostmi predsedstva vlade,« je dejal Veltoni novinarjem, medtem ko premier ni hotel odgovoriti na vprašanja na to temo. Nalogo je prepustil podtajniku Micheliju, po katerem se bo vlada ukvarjala s tem problemom v prihodnjih dneh, medtem ko naj ne bi bil na dnevnem redu danesnje seje, ko se bo vlada spoprijela z odloki, ki zapadajo.

Oljka je zmagala in se pripravljala, da prevzame krmilo oblasti. Toda ravnovesje med različnimi komponentami zavezništva so vsaj na začetku bolj problematična od tega, kar je pričakoval Prodi.

OBISK / OTVORITEV NOVE BOLNIŠNICE

Scalfaro v Milanu

Predsednik republike Scalfaro je včeraj v Milanu v spremstvu ministrice za zdravstvo Rosy Bindi odprl nov oddelek bolnišnice (Telefoto AP)

Ganljiv spomin na Falconeja in žrtve pokola pri Capaciju

PALERMO - Okrog deset tisoč oseb se je udeležilo sprevedov in nato zbora pred sodno palaco v Palermu, da bi se tako poklonili spomnu Giovannija Falconeja, Francesce Morvillo, Rocca Di Cilla, Antonia Montinara in Vita Schifanija, ki so bili ubiti v Capaciju 23. maja 1992. Pet sprevedov je krenilo izpred drevesa Falcone, izpred kaznilnice Ucciardone, s Trga Indipendenza, s Trga Noce in iz cerkve della Magione. Spreved, ki je krenil izpred Falconejevega drevesa, so v glavnem sestavljali študenti, med njimi pa je bil tudi palermski župan Leoluca Orlando. Udeleženci so se nato zbrali pred sodno palaco, pred katero je bil postavljen most in katerega so vsi prestopili in na njem pustili poslanico z obvezo, da se bodo borili za pravico ter proti zlorabam in goljufigam. Ob 17.58 je trg popolnoma onemel v dveminutni zbranosti v spomin na žrtve pokola, nato pa je sledil dolg in občuten aplavz.

Manifestacije so se udeležili sodniki, politiki, sindikalisti, župani in številni Falconejevi sodelavci. Ozji sorodniki so se ga spomnili pri masi, predsednik republike Scalfaro pa je odposlal venec rož z napisom »Da ne bomo pozabili«.

Ko bi Ljudska fronta leta '48 zmagala, bi ZDA pripravile državni udar v Italiji

Tako piše v dokumentih ameriške tajne obveščevalne službe CIA

RIM - Združene države ne bi dopustile, da bi se italijanske levicarske sile na volitvah leta 1948 povzpele na oblast. Ko bi Ljudska fronta 18. aprila zmagala na volitvah, bi ameriške tajne službe storile vse, da bi volitve razveljavili, ce pa to jim ne bi uspelo, bi lahko celo posegle s silo. Pripravile bi skratka - državni udar.

Tako sta zapisala Ennio Caretto in Bruno Marolo v svoji knjigi Made in USA: ameriški izvor italijanske republike, ki bo izšla 29. maja, to je tik pred 50-letnico referendumu, na katerem se je italijanski narod odločil za republiko (obletnica bo 2. junija 1946). Caretto je washingtonski dopisnik milanskega Corriere della sera, Marolo je dopisnik tiskovne agencije ANSA.

Novinarja sta iztaknila doslej se neobjavljene dokumente ameriške obveščevalne službe CIA, odbora za nacionalno varnost in

bele hise. O uporabi orožja v primeru morebitne zmage levice izrecno piše v dosjeju z naslovom Posledice zakonitega komunističnega prihoda na oblast v Italiji, ki ga je CIA predložila svetovalcem ameriškega predsednika Harryja Trumana 5. marca 1948. V dosjeju piše, da bi, v primeru zmage Ljudske fronte (ki so jo sestavljali socialisti in komunisti) na političnih volitvah 18. aprila, potekel najmanj mesec dni predno bi se nova vlada polastila oblasti, prihod levice na oblast pa bi lahko preprečili z tem, da bi »poneverili volilne rezultate« ali pa tudi »uporabili silo«.

Združenim državam je slo v tistem obdobju za nohte. Politični položaj je bil kritičen ne le v Italiji, pač pa tudi v drugih evropskih državah. 24. februarja so prišli komunisti na oblast v Českoslovaški, ameriški ambasadi iz Pariza in Dunaja pa sta

posiljali v Washington zaskrbljujoča poročila: ce bi tudi Italija padla v komunistične roke, bi se francija in Avstrija znašli v hudih vodah. Ameriški veleposlanik v Rimu James Dunn je bil prav tako pesimist: prepričan je bil, da bi lahko »socialkomunisti« silo zasedli severno Italijo, a da tega niso dotlej storili le zato, ker računajo 18. aprila na zmago.

V takem političnem položaju je državni odbor za varnost, ki ga je bil Truman ustanovil le malo prej, naročil obveščevalni službi CIA, naj pripravi analizo o italijanski situaciji. CIA je bila v odgovoru kategorična: ce no Ljudska fronta zmagala na volitvah, se bo Italija spremenila v totalitarno policijsko državo.

Dosje je bil tudi piker do Italijanov, ko je vzel v pretres njihove vojske zmogljivosti: »Ce ni Mussoliniju v dvajsetih letih uspelo ustvariti iz Italijanov bojovnike, je malo verjetno,

da bo to uspelo komunistom.« Nevarnost pa je predstavljala Sovjetska zveza, ki bi v primeru zmage levice razpolagala z novim satelitom in bi imela v Sredozemlju pomembne vojske postojanke. CIA je menila, da bi prišlo - po zmagi »socialkomunistov« - v Italijo do državljanske vojne in »protikomunisti bi potrebovali obilno in takojšno pomoč iz tujine.

V spomenici Bele hise iz 9. marca je zapisano, da so volitve v Italiji pomembne prav tako kot je bil pomemben D-day, dan izkrcanja zaveznikov v Normandiji. »Zato je treba storiti vse, da bi preprečili prihod komunistov na oblast z legalnimi sredstvi. Državni odbor za varnost je 11. marca omenil možnost morebitnega vojskega posega. Priprave na poseg so se resnično začele, CIA pa je tudi dobila visoke vsote denarja za »preventivno« delovanje v Italiji.

ZGODOVINA / ODKRITJA

DANES
V OSPREDJU

Poudarki in izzivi o problematiki narodnih manjšin

Na sliki:
Prodi z ministroma
Napollitanom
in Flickom
(Telefoto AP)

RIM - Predsednik vlade Romano Prodi je v svojem programskem govoru posvetil samo nekaj vrstic manjšinski problematiki. Kljub temu pa je v debati manjšinsko vprašanje prišlo do izraza predvsem z razpravami senatorjev narodnih manjšin, problema pa so se dotaknili tudi nekateri drugi. Danes bo s premiero repliko jasno, v kolikšni meri je vlada sprejela tudi ta priporočila, poleg vseh ostalih, ki so prišle do izraza v debati.

Slovenski senator Darko Bratina je, kot je njegov običaj, postavil manjšinsko vprašanje v sirsi evropski okvir. Skop cas, ki so mu ga odmerili za razpravo, ga je silil k skrajni sintezi in zato mnogih aspektov Bratina ni utegnil poglobiti. V svojem izvajanju je sicer izhajal iz splosne, v glavnem pozitivne ocene o Prodijevem programskem govoru in o njegovih predlogih za moralno regeneracijo države. V tem okviru je je opozoril na kulturne, jezikovne in druge razlike v italijanski državi. Te razlike je treba po njegovem mnenju ovrednotiti in uveljaviti. Primer so severovzhodne dežele, ki so se v zadnjih casih razvile bolj, kot so mnogi pričakovali, ki se vključujejo v Evropo in zato potrebujejo novo politiko, nove infrastrukture, storitve.

V ta kontekst je Bratina postavil tudi vprašanje sožitja in poudaril posebno vlogo, ki jo imata slovenska manjšina v Italiji in italijanska v Istri. Bratina je opozoril, da sloven-

ska manjšina v Italiji ze vse povojno obdobje zama caka na pravico zakonsko zascito. Na upravicene zahteve Slovencev v Italiji, je poudaril Bratina, je sedaj treba hitro in učinkovito odgovoriti.

Goriski senator se v tem okviru ni spušcal v podrobnosti. Njegov včerajšnji intervju v Primorskem dnevniku je izzval nekatere pomisleke. Na naše specifično vprašanje, kako doseči zascito, pa je poudaril, da »ni važna pot, po kateri se pride do zascite, pomemben je končni rezultat«.

Od problema manjšin je Bratina v koncnem delu svojega prispevka k diskusiji prešel k cezmejni politiki. Tudi v tem primeru mu cas ni dovoljeval poglobitev, podčrtal pa je pomen, da se resi in premosti vse tisto, kar Italijo in zlasti Severovzhod locuje od sosed.

Veliko bolj specifično je o Juzni Tirolski in njeni manjšinski problematiki spregovorila senatorka juznotirolke SVP Helga Thaler Ausserhofer, ki je izhajala iz teze, da je Italija zrela za federalizem. Zahtevo po večji upravni decentralizaciji in priz-

nanju večjih pristojnosti krajevnim upravam je treba upoštevati. Zgrešeno bi bilo podcenjevati grožnje z ocepitvijo, ker so dokaz narasčajoče nestrpnosti ljudi do centralistične italijanske države. Ustrezen odgovor na te zahteve je federalna država, ki jo je treba začeti graditi. V tem okviru je treba reševati tudi manjšinsko problematiko. Po oceni Helge Thaler Ausserhofer je pozitiven signal dejstvo, da je med posvetovanji sprejel predstavniki manjšinskih strank.

Glede Juzne Tirolske je

senatorka zahtevala, da se izpopolni statut avtonomije in se prenese na Avtonomno pokrajino Bocen se dodatne pristojnosti glede sole in dvojezičnosti.

Precej specifično je spregovoril tudi senator aostanske Union Valdotaïne Guido Dondeynaz. Zahteval je, da bodo predstavniki njegove stranke budni, da se v reformi ustave ne okrnijo manjšinske pravice. Zato je predlagal, naj bi v mo-rebitno dvodomno komisijo, ki naj bi razpravljala o reformi ustave in državnih ustanov vključili tudi

predstavnike dežel s posebnim statutom.

Za Dolino Aoste je Dondeynaz specifično zahteval oblikovanje paritetne komisije deželadržava in mesto za aostanskega predstavnika v evropskem parlamentu. Zahteval je tudi, naj bi Italija končno ratificirala evropsko listino o manjšinskih pravicah.

Pred Dondeynazem je Prodijev pristop do manjšinskega vprašanja pohvalil senator Ljudske stranke Andreolli, ki je se posebej cenil obvezo vlade, da v najkrajšem casu pripravi se zadnje izvršil-

ne norme za udejanjanje posebnih statotov. Nujna je stalna pozornost vlade za pravice jezikovnih manjšin, primera avtonomnih pokrajin Trento in Bocen pa sta lahko v Italiji in v Evropi vzor, kako učinkovito in korenito reševati vprašanje federalizma in regionalizma. Po Andreollijevem mnenju pa je vsekakor jasno, da teh vprašanj ni več mogoče reševati samo v optiki dogovorov med državami, kakršen je na primer bil sporazum De Gasperi - Gruber, ampak jih je treba postaviti v sirsi evropski okvir, v katerem je treba ovrednotiti potencialne evroregij in dogovorov o cezmejnem sodelovanju, seveda ob jasnem upoštevanju nace-la, da se državnih meja ne sme spreminjati.

Povsem drugačen je bil pristop senatorke Nacionalnega zavezništva Adriane Pasquali, ki je prav v primeru Juzne Tirolske videla dokaz negativnih posledic, ki jih lahko ima priznanje obseznih pristojnosti krajevnim upravam. Po njenem mnenju je treba sicer spoštovati avtonomijo, ki je bila priznana pokrajina Bocen in Trento, vendar je treba skrbeti, da ne bodo okrnjene pravice italijanskega prebivalstva. Zato je posvarila pred nevarnostjo, ki bi jo lahko predstavljalo rojstvo evroregije Tirolska.

To so bili včerajšnji izzivi in poudarki o manjšinski problematiki. današnja replika bo pokazala, v kolikšni meri je bil nanje pozoren premier Romano Prodi.

Vojmir Tavčar

SLOVENSKA KOMPONENTA SKP

Zaskrbljenost glede manjšine

Od Prodi je SKP pričakovala jasnejših stališč o zaščitnem zakonu

TRST - Slovenska komponenta SKP je z očitno zaskrbljenostjo vzela na znanje Prodijevo omembo problema narodnih manjšin v Italiji, ki v marsicem spominja na podobne in včasih celo bolj obvezujoče formulacije njegovih predhodnikov, od Andreottija do Craxija.

V tiskovnem poročilu je napisano, da so vsi izrazili »pozornost in občutljivost« za problematiko zascite »etničnih manjšin«, vendar bi si od voditelja zmagovite Oljke pričakovali kaj več, kaj bolj konkretnega. Naprimer obvezo, da bo sprejel zakon za zascito slovenske manjšine, ki edina tega se nima.

Politično-parlamentarni pogoji za naglo sprejetje zakona so dani, ce ne bomo spet prica poskusom zavlacevanja ali slepomisenja, kar ni izključeno, glede na vlogo, ki jo v levosredinski koaliciji se vedno igrajo sredinske konzervativne sile.

Zato iskreno izražamo zaskrbljenost ob poudarjanju, da je mogoče obiti magistrálno pot parlamentarnega

zakona z iskanjem bližnjice nekakšnih »izvršilnih norm« in »prenašanja pristojnosti na deželo«. O tem bi se morala izreci paritetna komisija med državo in deželo, v kateri sedijo nekateri med glavnimi in najučinkovitejšimi nasprotniki nase manjšine. Prenos pristojnosti na deželo bi glede na iztekajočo se zakonodajno dobo deželnega zbora in vpliv nacionalističnih in konzervativnih sil v njem lahko tudi dokončno zavrl in onemogočil napore,

da Slovenci izkoristimo pri-ložnost za dokončno, dosledno in pravno neizpodbitno rešitev nasih odprtih vprašanj.

Komunisti menimo, da se moramo Slovenci poslužiti vseh razpoložljivih poti, vendar je sedaj pred nami na razpolago jasna in samoumevna možnost odobritve okvirnega zaščitnega zakona v parlamentu in temu name-nu bi morali sedaj posvetiti svoje napore, se piše v tiskovnem poročilu SKP.

Cecotti: Prodi podcenjuje probleme

TRST - Severovzhod ni Sassuolo in ko Prodi pravi, da razume in pozna podjetnike sverovzhodne Italije, si morda to domislja, dejansko pa jih ne pozna. Tako je Prodijev govor ocenil predsednik deželne vlade Furlanije Julijske krajine Sergio Cecotti, ki je dejal, da Italije ni mogoče upravljati kot da bi slo za veliko Emilijo-Romagno, deželoi brez notranjih kontrastov. Po Cecottijevem mnenju so tudi Prodijeva stališca o federalizmu nezadostna in premier podcenjuje velike probleme v državi.

RAZPRAVA O ZAUPNICI PRODIJEVI VLADI

Samo že znana stališča

RIM - Zaupnica Prodijevi vladi v senatu je zagotovljena, saj ima v zgornjem domu italijanskega parlamenta Oljka zadostno večino tudi brez Stranke komunistične preno-ve. To dejstvo pogojuje potek debate in tudi pozornost, ki jo mediji namenjajo diskusiji, saj manjka tisto pričakovanje, ki ga vzbuja negotovost.

Zagotovljena zaupnica nedvomno pogojuje tudi vzdusje v senatu. Nobene napetosti, nobenih preostrih tonov, ampak izvajanje že znanih stališč, ki se med seboj razlikujejo samo po nekaterih poudarkih. Tako so komponente večinske koalicije pozitivno ocenile Prodijev programski govor. Pri tem so senatorji Demokratske stranke levice poudarili predvsem nujnost večje pozornosti do socialne pravičnosti in problemov brezposelnosti, medtem ko Ljudska stranka predlaga bolj učinkovite prijeme v poenostavitvi davčnega sistema in administrativnih postopkov, večjo uravnovesenost sodstva in tudi bolj korenito reformo tržišca dela. Zeleni so izpostavili predvsem nujno pozornost do okolja. Stranka komunistične pre-nove pa je spet poudarila, da bo

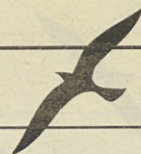
omogocila rojstvo Prodijeve vlade, vendar dodala, da bo njeno delo sodila po dejanjih. Kritizirala je prisotnost Antonia Di Pietra v vladni ekipi in napovedala opozicijo proti ukrepom, ki naj bi omogočili Italiji, da izpolni zahteve Maastrichta.

Na nasprotni strani pa je Kartel svoboscin nadaljeval s svojimi kritikami vladi in njenemu programu. Osnovna teza, ki jo ponavljajo vsi diskutanti desničarskega zavezništva je, da je bil Prodijev programski govor vsebinsko sibak in neprepričljiv, ker je »skusal Prodi-kot je dejal politolog Marcello Pera - združiti to, kar je nezdružljivo«.

V tej situaciji je zato zbudil precej zanimanja odnos Severne lige do nove vlade. Kaj dejansko pomeni tista »brljivka«, ki jo je v sredo zaznal Umberto Bossi? To najbrz ni povsem jasno niti njegovim so-mišljenikom, toda ton je bolj umirjen. Tako je na primer senator Gianfranco Miglio, ki je bil vpliven Bossijev svetovalec, nato pa se oddaljil od njega, včeraj priznal Prodi-ju novosti v nastavljanju vprašanje federalizma, spodbudil pa ga je tudi, naj ukrepa takoj. In ne povsem negativno je bilo tudi

stališče načelnika Liginih senatorjev Francesca Speronija, ceprav je edinemu uspelo razburiti senatorje, ki so poudaril, da Italija nima »ene same« iddentitete, saj sta po njegovem vsaj dve Italiji: prva (Se-ver) zahteva, naj se država umakne, druga (Jug) pa je etatistna in zahteva rešitev Neapeljske banke, finacna sredstva za sveto leto itd. To izvajanje je zabelil se s sklicevanjem na »intervjuje mafijev, ki vzbujaajo gnev«. Ob teh besedah so ga z desne in leve obsuli z »rasi-stom«.

Romano Prodi je vsekakor zadovoljen s potekom debate v senatu, kot je včeraj podčrtal novinarjem in zadovoljen je najbrz tudi s priznanjem uglednega Financial Timesa, ki je ocenil njegovo vlado kot najboljšo v zadnjih letih. Britanski finančni list priznava vladi, da se namerava spoprijeti s temeljnimi italijanskimi problemi. Prodi je bil sicer v svojem programskem govoru nekoliko skop z nastevanjem realističnih ciljev, toda je nakazal pravilne prioritete (zmanjsanje državnega primanjkljaja in bitka proti inflaciji sta temelja za italijansko sodelovanje v denarni uniji). (VT)

ODPRTA TRIBUNA

Problem mestnih društev

BOGOMILA KRAVOS

Zveza slovenskih kulturnih društev bo imela jutri svoj deželni kongres v Cedadu. Ob tem dogodku smo prejeli razmišljanje Bogomile Kravos o problematiki mestnih društev v okviru Zveze.

Danes na mestnem obrobju delujejo društva v Barkovljah, pri Sv. Ivanu, v Skednju in v Rovtah-Kolonkovcu. Verjetno so ta društva še ziva zaradi vztrajnosti nekaterih domačinov, v katerih je trdno usidran spomin na ožjo vasko skupnost in na njen pomen. Njihovo delovanje izhaja v glavnem iz uza-veščanja o pomenu kulturne dediščine in v njej iščejo oporo za bodočo rast.

Ostala društva, ki so nastala v letih 1945-1946, v prvem povojnem zanosu (na Skorklji, na Skoljetu, v Rojanu, na Rocolu, kulturna krožka P. Tomazič in R. Rinaldi), so se razpustila, ne da bi kdo posebej zalopal za njimi, čeprav so bila ustanovljena z jasnim namenom, da se utrdi slovenska prisotnost v mestnem središču. Okolje ni bilo nikoli posebno naklonjeno in verjetno se je scasom poleglo navdušenje članov, vodilni predstavniki pa niso našli primerne opore za delovanje na prosvetnem področju. Na tako zahtevnih položajih se trmoglava zagnanost v nekaj letih obrabi in če ne pride do potrebne zamenjave ali vsaj ustrezne pomoči, se igra hitro zaključila. Z društvu so se verjetno porazgubili tudi sedeži in imovina.

Nekoč so o pomenu društvenega delovanja za razvoj okolja kar precej razmišljali. Od preroditeljske vneme so že v prejšnjem stoletju presli k načrtnemu usmerjanju. Medsebojna povezava pa tudi tekmovalna mrzlica sta netili ustvarjalnost in predanost posameznikov, ki so želeli prednjati s svojimi sposobnostmi. Za mlajše clane je pomenilo delo na društvenem področju preverjanje in možnost za postopno uveljavitev v širšem krogu. Vztrajno delo je zagotavljalo posameznikom izbiro najustrežnejšega področja in usmerjalo društveno delovanje k sodobnejšim prijemom. Tako se je gradila družba, v kateri so se verizno pretakale informacije in se ustvarjali pogoji za skladen razvoj kulture: od nizke do visoke. Skladnost med potrebami in ponudbo je vselej potrebna, saj se visoka kultura lahko bohota le ob primerno razvitih gledalcih, bralcih, poslušalcih, ocenjevalcih in ljubiteljih, ki se po njej zgledujejo in jo s posnemanjem spodbujajo k prenavljanju. Do boljših rezultatov se je mogoče dokopati le ob smotnem razvoju veznih členov na vseh stopnjah. V vsakem okraju so gojili po družtvih predvsem tisto, kar je clane posebej zanimalo in kjer so se lahko izkazali pred drugimi. (Pomislmo na glasbeno tradicijo v Skednju ali na dramsko pri Sv. Ivanu.) Ob uspešno dejavnost so potem uvajali še nove, ki so sirile obzorje in zanimanje.

Stalna budnost nad dogajanjem je recimo narekovala usmerjanje kulturne dejavnosti pri Sv. Jakobu, kjer je zivelo pretežno delavsko prebivalstvo, ki je bilo močno izpostavljeno potujočevanju. Tam so na začetku stoletja zgradili sedež Ciril Metodove sole in s tem prebivalce zavezovali, da se niso mogli izmuzniti nevsiljivemu, vendar vztrajnemu nadzoru in so s sodelovanjem potrjevali izbrano strategijo. Zato se tudi v povojnem času pomen delovanja sentjajkobskega društva ni zmanjšal. Se v 60. letih je imelo to društvo kvaliteten pevski zbor in gledališko skupino, mladina se je zbirala v društvih prostorih ob plesnih cajankah, igrali so namizni tenis in tudi kartali, kakor je pač članom ustrezalo. Pa je vendar vse to zamrlo, tako kot na Skorklji, v Rojanu in drugod. Usihanje virov kulturnih dejavnikov v tako pomembnem ok-

raju je spremljala neizmerna brezbriznost in malomarnost.

Zdaj bi bilo seveda najlažje trditi, da v določenem trenutku društvena dejavnost ni več ustrezala potrebam in da se vodstvo ni znalo prilagoditi časom. Toda društva so se prav zaradi svojega delovanja v ugotovljenem prostoru naslanjala na osrednjo ali krovno organizacijo, ki naj bi s širšim pregledom nad celotno situacijo dajala prenovitvene sugestije, pomagala ali se vsaj poglabljala v vzroke kriz ali razpustov. Čeprav pojav ni obrozen, se do danes nobena prosvetna, ne raziskovalna institucija ni lotila poglobljene analize vzrokov in stanja. Mislili bi si lahko, da se občasni občni zbori sklicejo za preverjanje delovanja, polaganje obračunov in da ugotovivam sledijo razglabljanja in posledični ukrepi. Tudi znanstveno - raziskovalne ekipe navadno nastajajo iz želje po nadaljnjem razvoju in proučujejo pojave na raznih področjih ter na podlagi raznorodnih podatkov nakazujejo možne izhode. Premoščanje težav je pravzaprav izraz življenjske sile celotne skupnosti. Izgleda pa, da je bilo na občnih zborih treba le potrjevati že obstoječe. Začetna izhodišča, ki so uzakonila obstoj krovnih organizacij, so bila spregledana, o zdravi kompetitivnosti med katoliškimi in laičnimi društvu ni bilo nikoli govora, kaj sele, da bi pomislili na nov prijem, ali morda celo na strategijo delovanja. Kulturna dejavnost je lahko obstajala le, če je potrjevala eno od možnih političnih opcij. Tako miselnost pa v določenem trenutku ni mogla več spodbujati razvoja, pač pa ga je ovirala in hromila.

Zato obravnavamo govor Matijeke Grgić na letosnji Presernovi proslavi kot prevratniško dejanje, čeprav se dobro zavedamo, da je njena mladostna upornost nekaj povsem naravnega. Predvsem pa je treba poudariti, da izhaja njena kritika iz zadrege in nelagodnosti, ki jo doživlja na prosvetnem področju delujoč clovek. Delavnost inteligentnega in razmišljujočega posameznika pa seveda lahko ogroža status quo. Zato ga je najbolje ignorirati ter preslisati njegove besede, ali pa mu (tako se je dogajalo v preteklosti) prističi peruti s ponudbo sicer nezasluženega, zato pa tembolj uglednega delovnega mesta.

Pogled v preteklost bo potrebno se dodobra preresetati, spoznati napake, da bodo bodoci koraki vodili v smer dejanske rasti, ker se pač danes institucionalizirana zgradba na več ravneh krha. Ob njej pa obstajajo delovno clani društev, ki si vztrajno utirajo nove poti in se sami spopadajo s številnimi problemi. Stanje mestnih društev je zato na izgled malo obetavno, nikakor pa ne brezupno.

KD Rovte-Kolonkovec

Vclanjenih je približno 90 starejših oseb, ki bolj ali manj redno placujejo clanarino in se rade udeležujejo srečanj. Posebno jih pritegne prijetna glasba, pa naj bo iz vedbi tamburašev, godb, ali pevskih zborov. Tudi igralski nastopi amaterskih skupin so dobro obiskani. Pri tem je treba posebej omeniti društveno dramsko skupino, ki je v lastni priredbi pripravila igro. V njej so v svojem narečju prikazali razne poklice, ki so nekoč omogočali življenje na tem področju. Clane vodi pri delu zavest o pripadnosti k skupnosti in iz nje izhaja skrb za ohranjanje lastne specifikke, ki se zrcali tudi v vsakoletnem prazniku »Spoznaš svoje vino?«. Tako zlahten pristop k lastni kulturi se je porodil zato, ker se veliko članov vsaj delno se bavi z vrtarstvom in vinogradništvom. Zato se tudi občasna srečanja s predstavniki Kmečke zveze vključujejo v program širjenja obzorij. Nekaj posebnega pa je pustni sprevod, ki je,

čeprav skromen, v veliko zadovoljstvo vsem prebivalcem.

KD I. Grbec - Skedenj

Društvo steje cez 70 rednih članov, večinoma starejših. Steber je delovanje ženskega pevskega zbora, ki privablja v svoj krog tudi mlajše clance in s številnimi nastopi castno predstavlja skedenjsko glasbeno tradicijo. Zanimiva je bila tudi pobuda za Ludoteko, od katere si je društvo obetalo predvsem dotok večjega števila mladincev, ki bi popestrili delovanje. Precej uradniški pristop do dela z najmlajšimi pa ni mogel vzbuditi pričakovanega odziva in velika investicija, ki jo je društvo vložilo v to zamisel je sla pozlu. Odborniki iščejo novih prijemov za mladino, vendar je denarja za večje pobude premalo, ne morejo se pa odločiti, da bi mlajšim prepustili iniciativo. Miselne pregrade so opazne tudi na ideološki ravni in bremenijo medsebojno sodelovanje.

KD Barkovlje

Clanov je veliko, a malo aktivnih in pripravnih za delo. Odborniki bi želeli povezati v barkovljansko društvo tudi Slovence z Grete in Rojana in tako razširiti svojo dejavnost na bližnji, a zanemarjeni področji. Na zadnjem občnem zboru so v odbor pristopili mlajši clani, ki bi lahko ustvarili svoj odsek in prirejali svojim vrstnikom ustrezne večere. Vse te zamisli hromi pomanjkanje prostorov. Preureditev dvorane se je namreč zavlekla zaradi pomanjkanja sicer obljubljenih sredstev.

KD S. Skamperle - Sv. Ivan

Število članov je treba preveriti, ker se je po obnovitvi delovanja leta 1991 prijavilo večje število mladih in malo starejših, vsi pa neredno placujejo clanarino. Poleg predavateljske dejavnosti, se je v društvu razvila zelo pestra plesna vadba, ki povezuje skupino mlajših. Društvo prireja tudi obsežnejše in odmevnejše pobude, udeležba je zadovoljiva, vendar ni prišlo se do povezave z društvenimi prijatelji in bivšimi dejavnimi clani. Tako se odbornikom včasih dozdeva, da je društvo le nek servis, ne pa del stvarnosti, v kateri deluje. Delno je treba nenavezanost pripisati dolgemu premoru v delovanju, delno pa se je treba sprijazniti z dejstvom, da je Sv. Ivan postal mestni predel.

Osnovni problem omenjenih društev so novi odnosi, ki jih vnaša stapljanje v mestno stvarnost. Obcutek nepripadnosti kraju veča tujskost in osamljenost in kot v začaranem krogu se večja egoističen pristop do skupnega, po principu: važno je samo to, kar danes rabi meni. Prebivalcem raznih okrajev se ne zdi pomembno, da bi soustvarjali dejavnost, ampak le jemali, ce jim ponujeno ustreza. To miselnost bi bilo mogoče preseči edino z dobro premišljenim delovanjem.

Vsa mestna društva se spoprijemajo s podobnimi težavami. Ce za trenutek odpisemo probleme s prostori (vzdrževanje, posodabljanje ali imetje kot tako), skrb omenjene odbore povezuje z mladino, ustvarjanje mladini primernega okolja, da bi lahko sami poprijeli za delo in s svojim pogledom na svet prevetrili celotno društveno delovanje. Zaupanje odbornikov ali njihov odklonilen pristop k novemu igr pri tem pomembno vlogo, v zastavljanju problema pa je že jasno nakazana želja po nadaljevanju in prepusčanju vrednot mlajšim, prenovitvenim silam. Nadaljnje delo bo odvisno od sposobnosti presoje in ustreznih izbir. Zato bodo potrebni tesnejši stiki med mestnimi društvu, smotrna povezava kulturnih utripov in morda skupno načrtovanje ter ustvarjanje odmevnejših pobud.

PISMI UREDNIŠTVU

Zakaj zavirajo projekt za obrtno cono?

Z dokajšnjo zaskrbljenostjo sledim v zadnjem času dogajanjem okrog načrtovane obrtne cone v zgoniski občini. V informacijo bralcem naj povem, da si Uprava občine Zgonik ze nekaj let, skupaj s krajevnimi obrtniki in v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem prizadeva, da bi na tem področju zrasla obrtna cona. Nastala naj bi po zgledu dolinske, ki je po splošnem mnenju, ena izmed najbolj uspešnih gospodarskih pobud zadnjih let v sklopu ne le nase skupnosti, a cele trzaskе stvarnosti. Nasa cona je namenjena obrtnikom iz občine Zgonik, iz sosednje občine Repentabor in iz nekaterih zahodnok-raskih vasi (Prosek, Kontovel, Kriz, idr.) in naj bi jim omogočila primernejše pogoje za delo. Trenutno so namreč prisiljeni delati znotraj vasi in stanovanjskih his, brez vsakršne možnosti razvoja in prilagoditve varnostnim in higien-skim normam.

V ta namen je občina z varianto Obcinskemu regulacijskemu načrtu, ki je v fazi odobritve, vnesla spremembo namembnosti 3,5 ha jusarskega zemljišca, ki leži zraven bivše ceste 202 v blizini avtoceste. Za odkup zemljišca po že dogovorjeni ceni se je pozitivno izrekel jusarski odbor s Proseka, kakor tudi Deželni komisar. V pisмени obliki nam je svoje privoljenje dala tudi trzaska občinska uprava. Za odkup terena

ima občina tudi ze razpoložljiva finančna sredstva, ki jih je prejela od Sklada za Trst.

Skratka, vse je potekalo po načrtih, dokler se niso našli nekateri »predstavniki« manjšine, ki zaradi različnih juridicnih interpretacij v zvezi z jusarskimi zemljišci najbrz nehotе zavirajo uresničitev tega projekta. Ni tu mesta za polemiko o jusarskem vprašanju, čeprav smatram, da marsikdo to strukturalizira in demagogsko napihuje. V tem trenutku me zanima samo eno vprašanje in sicer: komu koristi tako početje? Nasim obrtnikom, našemu gospodarstvu, našim narodnostnim ali lastninskim pravicam? Bojim se, da se s takim početjem dela le velika skoda našim obrtnikom, ki predstavljajo prav gotovo velik gospodarski potencial za našo skupnost in da v zameno ne dosežemo ničesar. Kaj bomo sploh imeli od omenjene akcije nekaterih za lastninjenje jusarskih zemljišč v takih primerih? Kaj se bo bistvenega spremenilo za manjšino, razen tega, da bomo na žalost izgubili se eno razvojno možnost za obrtniško cono?

Te stvari velja premisliti, da ne bi sami prestopali z dežja pod kap: z izgubo jusarskih odborov in, v tem primeru, se z dodatno izgubo razvojnega projekta!

Jusarski odbor s Proseka je bil legitimno izvoljen in smatram, da je zato njegov pristanek dovoljnsje jamstvo za uveljavljanje jusar-

skih pravic tamkajšnjega prebivalstva.

S spoštovanjem
Tamara Blažina
Župan občine Zgonik

Površnost ali nesposobnost?

Spoštovano uredništvo
Precej casa sem bil v dvomu ali naj seznanim javnost z dogodkom, ki se mi je pripetil 13. aprila letos, ali pa naj molčim in sam zase obsojam ravnanje, ki je po mojem vse obsodbe vredno.

Omenjenega dne je moja teta Giovanna Debelis po nesreči padla na ulici. Bilo je okrog 9. ure zjutraj. Mimoidoci so nemudoma poklicali resilca, s katerim so jo odpeljali v bolnišnico na Katinaro. Tam jo je zdravnik pregledal, nakar so jo odpustili, čeprav ni mogla stati na nogah, in jo z resilcem odpeljali domov v Ul. Gravis, 16.

Ker pa se je teta stalno pritoževala zaradi bolečin sem poklical zdravnika, svojega prijatelja, ki je že po bežnem pregledu nesporno ugotovil, da gre za zlom stegenice. Tako sem spet poklical resilca, ki jo je ponovno odpeljal v bolnišnico na Katinaro, kjer so jo sprejeli ob 17. uri v ortopedski kliniki in jo nekaj dni kasneje operirali.

Vprašujem se, kako je mogoče, da zdravnik, ki je mojo teto prvi pregledal v bolnišnici, ni znal ugotoviti za vsakega zdravnika, tudi začetnika, najbrz preproste-ga dejstva, kot je zlom stegenice, toliko bolj ker, kot receno, teta sploh ni mogla stati na nogah? Ali je v tem primeru slo samo, pa čeprav največje obsodbe vredno, površnost, ali pa za neobvladanje poklica, kar bi bilo se mnogo bolj tragicno? In kdo je odgovoren v takih primerih?

S spotovanjem
Giusto Karis

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUSTEV
Trst- Gorica - Videm

sklicuje

KONGRES in 30. REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 25. maja 1996 v Cedadu,
v dvorani združenja Società operaia mutuo soccorso
(Ul. A. Ristori) ob 14.30 v prvem in ob 15. uri
v drugem sklicanju

PATRONAT INAC SVETUJE

Kriteriji za izračun pokojninske osnove

Vpr.: »Konec tega leta se bom starostno upokojil. Dopolnil bom predpisano starost in imam skoraj 30 let delavskih prispevkov. Zanima me, kolikšno pokojnino mi bo INPS odmeril. Slisal sem, da bodo zaradi pokojninske reforme pokojnine precej nižje. Spadam tudi jaz v ta krog?« S.F.

Na osnovi določil pokojninske reforme se je od 1. januarja 1996 spremenil kriterij izračunavanja pokojninske osnove za tiste zavarovance, ki niso imeli konec leta 1992 15 let prispevkov oziroma konec leta 1995 18-letno zavarovalno dobo. Odslej jim bo skrbstveni zavod INPS določil delež pokojnine na podlagi vplačanih socialnih dajatev v celot-

nem zavarovalnem obdobju, kar bo nedvomno precej znizalo pokojninsko osnovo.

Za odvisne delavce, ki so imeli 31. decembra 1992 akreditiranih 15 let oziroma 31. decembra 1995 18 let prispevkov, je sprememba le malenkostna in dejansko so priznane ze pridobljene pravice, kot je določala zakonodaja do let 1993 oziroma 1996.

Pokojnina našega bralca bo sestavljena iz treh deležev. Pri izračunu deleža A bodo upoštevali dozorelo delovno dobo do konca leta 1992 in bodo odmerili pripadajoci odstotek (2 procenta za vsako leto zavarovnjaja) na osnovi povprečja place v zadnjih petih letih pred upokojitvijo, seveda z ustreznim ovred-

notenjem prejemkov.

Delež B za 3 leta zavarovanja (od 1. januarja 1993 do 31. decembra 1995) bo INPS izračunal na podlagi povprečja place v zadnjih šestih letih in pol (petim letom prisetejemo za 50 % večje obdobje). Od 1. januarja 1996 dalje pa bodo vzeli v postev place v obdobju, ki je seštevek petih let in 66, 6 odstotkov časovnega razpona med 1. januarjem 1993 in upokojitvijo. Pokojninski znesek se torej ne bo bistveno znizal, saj se bo na osnovi tega mehanizma pokojninska osnova krčila z veliko postopnostjo. Za letno bruto plačo do 60.687.000 lir je donos za vsako leto zavarovanja 2-odstoten, nato pa postopoma pada.

(ma)

OBČINA / NA SINOČNJI SEJI

Občinski svet odobril odlok o upepeljevalniku

Predvideva 45 milijard lir za nadaljevanje gradnje

V tretjič gre rado. Tržaski občinski svet je imel že dvakrat na dnevnem redu odlok o finanširanju del za gradnjo novega upepeljevalnika, a obakrat je obravnava odpadla, ker so morali seji zaradi pomanjkanja legalnega števila svetovalcev, prekiniti. Obakrat so jo občinski skupščini, in torej občanom, ki so jo izvolili, zagodili svetovalci opozicije z odhodom iz dvorane.

Sinoči je obravnava o upepeljevalniku končno stekla in občinski svet je naposled odlok tudi odobril z glasovi večine in svetovalca Stranke komunistične prenove Venierja, ki je podprl nacrt. Za finansiranje nadaljnjih del je glasovalo 19 svetov-

valcev, 11 pa se jih je vzdržalo.

Novi upepeljevalnik so začeli graditi že pred nekaj leti. V Ul. Errera so zgradili visok dimnik in del poslopja. Gradnja je potekala postopno. Občinska skupščina je sinoči odobrila nakazilo 45 milijard lir za dograditev prvega odseka objekta. Kot je povedala odbornica De Grisogono bo stala dograditev drugega odseka nadaljnjih 20 milijard lir, za dograditev druge linije pa bo potrebnih se 25 milijard lir. Upepeljevalnik pa ne bo služil le za uničevanje mestnih odpadkov. Pri izogrevanju bo proizvajal tudi energijo, kar naj bi s časom znižalo stroške.

Opozicija pa jo je tudi sinoči - kljub temu, da je

bil odlok odobren - zagodla večini. Pred glasovanjem o takojšnji izvršljivosti odloka je zupan Illy pozval svetovalce, naj podprejo predlog, in to izključno zato, da bi se lahko gradbena dela cimprej nadaljevala. Svetovalci opozicije se

za poziv zdrave pameti niso zmenili. Vzdržali so se, za takojšnjo izvršljivost je glasovalo 19 svetovalcev, to je dva premalo od zahtevane absolutne večine. Zaradi takšne obstrukcije bo gradnja zastala vsaj za poldrugi mesec dni.

Giani Cuperlo o volilnih rezultatih

Danes ob 18.30 bo v dvorani Disco verde na železniški postaji član vsedržavnega vodstva DSL poročal o volitvah 21. aprila in o političnih perspektivah v Italiji. Se pred tem se bo ob 16. uri srečal na sedezu DSL v Ul. S.Spiridione 7 z Mladinsko levico.

Vesela Pomlad pri Sv. Jakobu

Drevi ob 20.30 bo v cerkvi pri Sv. Jakobu koncert openskega zbora Vesela Pomlad pod vodstvom Franca Pohajaca, ob orglah Martin Vremec, ter zbora Pueri cantores pod vodstvom Edoarda Hribarja, ob orglah Daniela Hribar. Pobudo za koncert je dal rajonski svet za Sv. Jakob in Staro Mitnico.

JUS / PRED NOTARJEM

Važen korak kriških jesarjev

Drevi na Opčinah predstavitev liste št. 1

Pred nedeljskimi juserskimi volitvami, ki bodo v nekaterih kraskih vaseh, je delovanje juserskih odborov posebno v

teh zadnjih dneh zelo živahno. Sledijo si seje in srečanja juserskih upravičencev, ki preverjajo svoje dosedanje delo in kujejo načrte za prihodnost. V Prosvetnem domu na Opčinah pa bo drevi ob 20. uri predstavitev Liste št. 1 Usi Civici - Jus Općine - Općina; prisotni bodo kandidati Guido Cabez, Paolo Milic, Albino Sosic in Tatjana Sossi, ki bodo orisali program Liste in odgovarjali na vprašanja.

Novoizvoljeni kraski juserski odbor (reorganiziral se je pred enim letom) pa je včeraj pred notarjem Vladimirjem Claričem (na sliki) potrdil starodavna pravila, ustna izročila in vaske tradicije. Kraski juserski odbor se je tako prilagodil evropski listini (sprejeta je bila v Strasbourgu dne 15. 10. 1985), državnemu zakonu št. 439 z leta 1989 ter deželnemu zakonu št. 3 z dne 5. 1. 1996.

To je bilo sklenjeno na sestanku vseh 22 jusers-

skih odborov, ki je bil pred časom. Obveznost je kraski juserski odbor včeraj uresničil, sedaj pa bo zaprosil Dezelu za priznanje statusa pravne osebe. Kraski juserski odbor je pred kratkim že zaprosil za srečanje z deželnim odbornikom za parke in gozdarstvo, da bi prejel to priznanje in tudi za rešitev nekaterih nesoglasij s tržasko gozdno upravo.

Kraski jesarji bodo sedaj pripravili program svojega dela in ga nato izvajali; prva točka programa predvideva čiščenje nekaterih predelov skupne kriske imovine.

Sicer pa je kraski juserski odbor že prejel nekaj prosenj, da bi oddal v najem nekatere manjše parcele, kar bo v kratkem skušal rešiti in tako zadostiti potrebam vascanov. Ko pa bo Dezelu priznala kraski juserski odbor, jo bo le-ta zaprosil za prispevek iz evropskega sklada za valorizacijo gozdov, pašnikov in ostale kriske imovine.

V SOBOTO / PO SPOPADIH MANIFESTACIJI

Daleč narazen...

V soboto ob 16. uri na Trgu Libertà »rdenci« in ob 18. uri v Ul. delle Torri »crni« tako so odločili na kvesturi v zvezi z napovedanimi manifestacijama skrajne leve in fasistoidne desnice po ponedeljkovih izgredivih na območju med Starim mestom in Trgom Unità.

Na trgu pred železnisko postajo se bodo zbrali pripadniki levicarskega gibanja avtonomije, ki so sicer že napovedali zborovanje na Goldonijevem trgu, so pa sprejeli odločitev kvesture, ki jih namesča na Trg Libertà. Razlog za tak sklep policije je treba iskati v napovedi, da se bodo tega zborovanja udeležili tudi pripadniki skrajnolevicarskega gibanja iz drugih krajev severovzhodne Italije, ki bodo prispeli v Trst z vlakom. V svojem sporočilu pripadniki avtonomije trdijo med drugim, da so v ponedeljek fasisti napadli njihov sedež v Starem mestu z namenom, da »bi uničili sedež družbenih dejavnosti, tisto malo, kar je gibanju uspelo ustvariti« glede na dejstvo, da jim Illyjev odbor se ni dodelil tolikokrat zahtevanega sedeža. Avtonomisti nadalje pozivajo k udeležbi na »antifasističnem zborovanju in pri vsakodnevnem antifasizmu«, da bi enkrat za vselej izbrisali iz Trsta rasiistične izraze kot so »šcavo« in druge znake fasistične miselnosti.

Medtem so sindikati policije Siulp, Sap, Lisi-pa in Anfap izdali v zvezi s ponedeljkovimi izgredivi tiskovno sporočilo, v katerem spodbijajo trditve, ki so jih posredovali javnosti udeleženci pretepa: predstavniki skrajnolevicarskega gibanja avtonomije in fasisti s svojim vodjo, sicer tudi

poslancem Nacionalnega zavezništva Robertom Menio.

Ravno poslanca policisti postavljajo na laž, saj je na tiskovni konferenci izjavil, da je osebno potegnil iz avtomobila policista in mu velel, naj strelja v zrak, da bi preprečil nadaljevanje spopada. Trditve Menie »ni niti najmanj verodostojna, in ne samo glede na dejstvo, da parlamentarec nima nobene zakonske oblasti, da karkoli veleva agentom policije in se najmanj v zvezi z uporabo orožja.« Pravtako neresnične so izjave avtonomistov,

pišejo sindikalni predstavniki agentov javne varnosti, po katerih je za izgrede odgovorna kvestura, ki ni pravočasno ustavila njihovih nasprotnikov: »Kot sindikalne organizacije državne policije, se bolj pa kot državljanji zavracao trditve predstavnikov kolektiva avtonomistov, ki prtijo odgovornost izgrediv policiji - in pri tem ni naključno, da trdijo isto kot na desnici.« V resnici pa so za policiste odgovorni »oni, ki na pragu leta 2000 se vedno imajo političnega nasprotnika za sovražnika.«

OD 2. JUNIJA / POLETNI URNIK VLAKOV

Več vlakov za Rim in Milan

Nov turistični vlak za Postojnske jame in Predjamski grad

Včeraj so predstavili poletni urnik vlakov, ki bo stopil v veljavo prihodnjega 2. junija, ko bodo uvedli nekaj novosti: predvsem bo Trst boljše povezan z Milanom in Rimom, uvedli pa bodo tudi nov turistični vlak do Postojne ter »zeleno karto« s popustom za mlade.

Na progi Trst - Rim bo peljal nov ekspresni vlak Intercity Ippolito Nievo, ki bo odpeljal iz Trsta ob 8.04 in bo pripeljal v Rim ob 14.45; iz Rima bo odpeljal ob 15.15 in bo prispel v Trst ob 22.03. Sedanjí ekspresni vak Intercity Miramare bo peljal iz Trsta v Rim in se do Neaplja: iz Trsta bo odpeljal ob 12.04, v Neapelj bo prispel ob 21.20; iz Neaplja bo odpeljal ob 6.25, v Trst bo prispel ob 15.48.

Na progi do Milana bo novost mednarodni ekspresni vlak Canaletto Zürich - Benetke peljal tudi do Trsta: iz Milana bo odpeljal ob 12.05, v Trst bo prispel ob 16.56. Intercity Tergeste bo peljal mimo Benetk samo skozi Mestre, tako da bo skrajšal čas za prevoz do Milana: iz Trsta bo odpeljal ob 6.02, v Milan bo prispel ob 10.50, kjer bo zveza za Turin in Genova ob 11.10; vlak bo odpeljal iz Milana ob 17.00, prihod v Trst bo ob 21.24. Vlak Intercity Svevo bo odpeljal iz Trsta ob 14.55, v Milan bo prispel ob 19.55, v Genova ob 21.39, v Sestri Levante pa ob 22.31. Iz Milana bo odpeljal ob 20.05 (zveze iz Genove 19.45, iz Turina pa ob

19.40), v Trst bo prispel ob 1.14.

Spremenili bodo tudi urnike na nekaterih mednarodnih progah. Venezia Express bo prispel v Trst iz Benetk ob 23.55, proti Budimpešti pa bo odpeljal ob 0.15; vlak Drava pravtako za Budimpešto bo odpeljal iz Trsta ob 12.16; vlak Kras za Zagreb bo prispel v Trst ob 11.04, odpeljal pa ob 18.16; Simplon Express pa bo odpeljal iz Trsta ob 9.08 in pripeljal iz Zagreba ob 20.09.

Posebna zanimivost je turistični vlak Postumia, ki bo peljal iz Benetk skozi Općine (torej mimo Trsta) do Postojne. Iz Benetk bo odpeljal ob 7.24, z Općin pa ob 9.50; v Postojno bo vlak prispel ob 10.50. Tu bodo potnike odpeljali z avtobusom na ogled Postojnskih jam in Predjamskega grada ter na kosilo. Povratek bo popoldne ob 17.15 iz Postojne; vlak bo prispel ob 18.13 na Općine in ob 20.35 v Benetke. Poleg redne vozovnice bo treba odplačati še 48 tisoč lir za prevoz z avtobusom, za vstopnice in za kosilo, kar bo mogoče plačati tudi neposredno na vlaku.

Za mlade med 12. in 26. letom bodo uvedli »zeleno karto«: stala bo 40 tisoč lir, mladim bo zagotovila 20 odstotni popust na vlakih ter popuste v nekaterih trgovinah, v mladinskih hotelih, v Gardalandu itd. Karta je na prodaj na železniskih postajah in v turističnih agencijah.

PROTEST SSK

Kako je z repentabrskim regulacijskim načrtom?

Svetovalska skupina SSK v občinskem svetu za Repentabor je naslovila na župana Križmana oster protest zaradi novega zavlačevanja v zvezi s splošno varianto občinskega regulacijskega načrta.

Občinski svet je namreč na predlog SSK 29. marca soglasno, torej tudi z županovim glasom, odobril resolucijo, ki nalaga županu, da v teku 45 dni skliče javno informativno srečanje, da bi uprava zainteresiranim občanom nudila vse informacije o sedanjem stanju postopka za odobritev omenjene splosne variante, ki je bila svojčas ponovno zavrnjena, postopek za sprejetje pa se vleče že tako dolgo, da znatno ovira morebitne pobude prebivalcev. Ljudje imajo pravico, da so seznanjeni s položajem in z namerami uprave, je takrat izjavila svetovalska skupina SSK, ki jo sestavljajo načelnik Renco Milic, Loredana Gustin in neodvisni Giuseppe Nobile.

Ker je rok za informativno srečanje zapadel 13. maja in do sklica se ni prišlo, ceprav gre za občuteno in resno zadevo, svetovalci SSK izražajo veliko nezadovoljstvo. V pismu so županu napovedali, da se iz protesta ne mislijo udeleževati sej občinskega sveta, dokler ne bo izpolnjena obveznost o javnem srečanju.

AKCIJA KARABINJERJEV

Vrsta prijavljenih zaradi sleparjenja pri prodaji

Kdor gleda televizijsko oddajo »Me posilja Lubrano« se ne bo čudil, da se pri prodaji zivil in drugega blaga rade dogajajo najrazličnejše sleparije. Tudi to, da nekateri trgovci prodajajo za kvaliteto nekvolitetno ali zanič blago. Proti takim so karabinjerji te dni sprožili v sodelovanju z Institutom za zaščito industrijske lastnine široko akcijo, ki je privedla do prijave enajstih lastnikov ali uslužbencev nekaterih veleblagovnic in trgovin z jestvinami, gostiln in barov na Trzaskem. Obtožba je sleparjenje pri prodaji zivil. Karabinjerji so lokale (35 veleblagovnic, devet trgovin z zivilo, eno gostilno, 7 barov in pet pubov) obiskali kot navadni odjemalci ter zaprosili za določeno znamko pršuta ali pijske. Če so jim namesto, denimo, pamskega pršuta ali prave coca-cole servirali za isto ceno nekaj manj kakovostnega, so trgovcu razkrili svojo istovetnost in jih prijavili sodstvu. Kot so nam povedali na poveljstvu orožnikov, so bile reakcije različne. Neka lastnica veleblagovnice z zivilo je na primer nedolžno dejala, da bi pač servirala pravo blago, če bi bila vedela, da ima opravka z organi pregona. Vsi prijavljeni tvegajo do dve leti zapora in 4 milijone lir globe.

Financarji odkrili orožje

Financarji so spet odkrili primer nezakonitega trgovanja z orožjem: na meji pri Fernetičih so zaplenili sto 9 milimetrskih nabojev vrste parabellum, dve bodali, nož in kovinasti pendrek. Prejšnji četrtek zvečer se je z mercedesom s švicarsko registracijo pripeljal na mejo pri Fernetičih makedonski državljani namenjen v Slovenijo. Pri skrbnem pregledu so financarji odkrili pod zadnjim sedezem dva zavoja z naboji, ki so jih seveda zaplenili, Makedonca pa prijavili sodstvu. V soboto zvečer pa so odkrili v opelu bosanskega državljanja, ki je vstopal v Italijo, dve vojaški bodali, nož z napisom »nato military« in zelesen pendrek. Tudi v tem primeru so zaradi nedovoljene posesti orožja prijavili tujca in zaplenili orožje.

Z motorjem v avtomobil: hudo ranjen fant iz Repna

Dvajsetletni Matej Ravbar iz Repna 2 se je prejšnjo noč hudo poskodoval, ko se je z motornim kolesom peljal po Ul. Commerciale navzdol proti mestu. Bil je okrog 1.30, ko je fant izgubil nadzor nad motornim kolesom zaradi nepravilno parkiranege vozila, v katerega je silovito trčil. Na kraj so prihiteli karabinjerji in reševalci službe 118, ki so ga z resilecem odpeljali v bolnišnico pri Katinari.

Včeraj zjutraj so ga operirali na nogi, saj si je pri hudem trčenju polomil stegnenico, v mavce pa so mu dali tudi obe roki zaradi zlomljenih zapestij. Zaradi teh in drugih poškodb so si zdravniki pridržali prognozo, čeprav fant ni več v smrtni nevarnosti.

O hudi prometni nesreči vodijo preiskavo karabinjerji z Istrske ulice.

DREVI NA MILIČEVI KMETIJI

V Zagradcu bodo predstavili revijo Kras

Pobudo sprožil odsek za etnologijo pri NŠK

Danes zvečer, v prijetno domaćem okolju Miličeve kmetije v Zagradcu, bo doživela prvo uradno predstavitev revija Kras. Ze sam naslov zgovorno predstavlja vsebine, ki jim revija posveča prednostno pozornost, in sicer Kras v najširšem pomenu besede, kar pomeni obravnavo pojma z več zornih kotov. Zapisi, ki jih revija kolikor toliko redno vsaka dva meseca prinaša med svoje bralce, govorijo o prostoru, ki ga sicer poznamo, a nam vselej lahko razkrije kako novost.

Od leta 1994, ko je na pobudo male slovenske založniške agencije revija zagledala luc sveta, so se na njenih straneh zvrstili prispevki o najrazličnejših »kraskih« temah: od zascite postora na naravovarstveni ravni do vrednotenja zgodovine in tradicij kraskega cloveka, od popisa arhitektonskih lepote do opozarjanja na nepravilne oz. skodljive posege v okolje, od kulturnih prizade-

vanj do gospodarskih pobud.

To je vsekakor le delen seznam vecjih tem, ki jih lahko zasledimo na straneh revije Kras: v teh dveh letih je pognala korenine zamisel, da bi bilo potrebno Kras zavestneje in nactno ovrednotiti, saj gre za prostor, ki lahko nudi tudi veliko razvojnih možnosti. Objavljanje informativne revije pa je ena izmed oblik, za katero so se odločili pri slovenski družbi Mediacarso. Uredništvo vodita Ida Vodopivec in Dusan Rebolj, s strokovno pomočjo raznih sodelavcev. Sedež je v Ljubljani, »vpogled« v vsebinsko podobo posamezne številke pa se dejansko rojeva v Svetem pri Komnu.

Ves ta uvod pa zato, da predstavimo pobudo, s katero novonastali odsek za etnologijo pri NSK vstopa na prizorišče. Čeprav je revija že dobri dve leti »stara«, je pri nas se nekoliko neznana: razen redkih izjem je

namreč doslej spregovorila le o kraskem svetu na oni strani meje. Po tesneje navezanih stikih pa je med odsekom za etnologijo in uredniškim odborom revije prislo do sodelovanja, ki se sedaj udejanja s predstavitevjo nasi krajevni javnosti in se posebej s posredovanjem prispevkov o »kraskem svetu tostran meje«.

Majska številka, ki bo jutri zvečer na Miličevi kmetiji v Zagradcu doživela nas sprejem, prinaša vrsto clankov o pobudah, obicajih, življenju in navadah zamejskega prostora. Srečanje so s svojim pokroviteljstvom omogočile uprave obcin Devin-Nabrezina, Doberdob, Repentabor in Zgonik, napovedano pa je ob 20.30, ko nas bodo z ljudsko pesmijo in poskocnimi vizami sprejeli ženska pevka skupina Stu ledi in godec na diatonico harmoniko Denis Novato.

Damiana Ota

V BREGU

Veliko mladih na tečaju prve pomoči

V Dolini se je v sredo uspešno zaključil dvomesečni tečaj prve pomoči, ki so ga organizirali Obcinsko združenje prostovoljnih gasilcev Breg in Civilna zaščita Obcine Dolina v sodelovanju s samo obcinsko upravo in z Italijanskim rdecim križem.

Tecaja, ki se je odvijal v prostorih Civilne zaščite v dolinskem zupanstvu, se je udeležilo preko 20 oseb. Velja poudariti, da so bili skoraj vsi mlajši od 30 let, dobro polovico pa so predstavljali fantje in dekleta, stari okrog 20 let. Udeležencem je teoretski in praktični prikaz prve pomoči podal Franco Erice, inštruktor Italijanskega rdečega križa, ki je pred tremi leti že vodil podoben tečaj za dolinske prostovoljne gasilce in prisotne navdušil s svojim znanjem in prijateljskim pristopom. Na kratki slovesnosti ob zaključku tečaja so se predavatelju in samemu Rdecemu križu zahvalili poveljnik prostovoljnih gasilcev Maurizio Sigoni, predstavnik Civilne zaščite Fausto Di Donato, ter župan Boris Pangerc, ki je Ericiju izročil spominsko plaketo, udeleženci pa so dobili potrdilo o obiskovanju tečaja.

Pobudo v zvezi s prvo pomočjo gre uokviriti v splošno akcijo, ki jo je Združenje prostovoljnih gasilcev Breg izvedlo za pridobitev novih članov in pomladitev svojih vrst. Dokazalo je, da je mogoče z dobrim delom, posluhom do mladih sil in z zanimivimi pobudami pritegniti veliko ljudi k prostovoljnemu delu. Večina udeležencev tečaja se je namreč ob tej priložnosti prvič približala delovanju prostovoljnih gasilcev, Društvo pa je tudi v prejšnjih starih letih že včlanilo 26 novih prostovoljcev. (a.s.)

Odprta meja Pohod po partizanskih poteh

Pred letom dni so člani VZPI-AN-PI, odborniki repentabrskega društva KD Kraski dom odločili, da bodo praznovali 50-letnico osvoboditve tudi z vaško skupnostjo Voglje, Dol in Vrhovlje. Tako so s skupnimi močmi organizirali odprto mejo in pohod po partizanskih poteh. S to pobudo niso le hoteli praznovati odporniško gibanje in dan osvoboditve, temveč so skušali tudi ovrednotiti stare poti po katerih so, v casih ko ni bilo se meje, hodili domaćini na polja, pleše, med vojno pa so kurirji prenašali tajna pisma.

Pobudniki letošnjega pohoda, ki bo v nedeljo, 26. maja, niso le zgoraj omenjeni organizatorji, marveč sta tudi občini Sezana in Repentabor. V zgodnjih jutranjih urah bodo udeleženci pohoda krenili iz združnega doma v Dolu pa do začrtanih poteh in po triurni hoji se bodo zbrali na travniku v Dolu (Slovenija), kjer bodo delovali dobro založeni kioski. Ob tej priložnosti bo prehod Voglje odprt od 8. do 13. ure, glavni prehod Dol pa do 24. ure. Obvesčamo vse udeležence, da kljub odprti meji morajo prinesiti s seboj veljavni osebni list. (KC)

DOMJO / ZBOR IZ CASALECCHIA GOST KD VENTURINI

Kulturni stik z Marzabottom

V nedeljo bo pri Domju vladalo posebno vzdušje: domače KD Fran Venturini bo namreč gostilo clane pobratene zbor iz občine Marzabotto. Gre za dogodek, ki predstavlja za društvo, pa tudi za vso našo kulturno stvarnost pomembno priložnost, ko se bodo po nekaj letih zatisja ponovno potrdile prijateljske vezi med našim društvom in člani zbor Accademia corale Reno di canto popolare iz Casalecchia, kraja v neposredni sosesčini Marzabotta.

Društvi vežejo stiki, ki

jih je spodbudilo pobratenje med občinama Dolina in Marzabotto: gre torej za poglobitev sodelovanja, ki je najprej nastalo na uradni ravni in se nato spodbudno razširilo na kulturni, torej neposredni cloveški ravni. Pevci iz Casalecchia oz. Marzabotta bodo zato najprej doživeli sprejem na dolinskem zupanstvu, kjer bodo njim, sedanjemu in bivšemu zupanu pobratene občine Marzabotto podali dobrodošlico krajevni upravitelji. Nedeljski obisk se bo nato nadaljeval pri Domju, najprej s

poklonom žrtvam druge svetovne vojne pri obnovljenem spomeniku, nato pa s koncertno prireditvijo približno ob 17. uri v dvorani kulturnega centra Anton Ukmar - Miro.

KD Fran Venturini se je na to srečanje pripravilo s posebno pozornostjo: ne nazadnje gre pač za srečanje z dolgoletnimi prijatelji, zato bo nedeljski koncert pri Domju podal prikaz celotnega društvenega delovanja. Vezna nit bo seveda pesem, ki jo bodo v pozdrav podali malčki otroškega pev-

skega zbora pod vodstvom Suzane Zerjal, člani moškega pevskega zbora, ki ga vodi Ivan Tavcar, s krtnim nastopom pa se bo predstavil občinstvu tudi mešani pevski zbor, ki ga od lanske jeseni pri Domju vodi Walter Lo Nigro. V drugem delu koncerta bodo nastopili gostje: kot že samo ime pove, zbor accademia corale Reno di canto popolare goji pretežno ljudsko pesem, preteklost svojega kraja in značaj svojih ljudi pa počasti z borbena pesmijo. (dam)

DREVI V ŠKEDNJU

Kakovosten jazz koncert v krožku železarne

Krožek skedenjske železarne prireja za clane drevi spet zanimiv glasbeni večer, tokrat ovit v jazzovsko nočno tancico. Predstavil se bo saksofonist Francesco Bearzatti v spremstvu odličnih glasbenikov, ki so pianist Giovanni Mazzarino, bobnar Paolo Mappa, basist Carlo Gancaglini. Prva dama tega koncerta pa bo izredna jazz pevka Joan Cartwright, znana ameriška glasbenica z vrsto posnetih plošč in z imenitnimi sodelovanji v jazz in blues ambientu, ki bo s toplim in custvenim glasom ponesla glasbo na res visok nivo.

Francesco Bearzatti je diplomiral iz klarineta na videmskem konservatoriju, nato pa v Milanu in Bologni studiral saksofon. Obiskoval je razne jazz seminarje po Italiji in nato se je preselil v New York. Tu je imel zelo znane mentorje, kot sta G. Coleman in C. Handy, in začel je sodelovati kot gost v najboljših newyorskkih jazz ansamblih. Leta 1993 je Bearzatti postal stalni glasbenik skupine "Universal Language" in nastopal po celih ZDA ter na najvažnejših nemških in francoskih jazz festivalih. Poleg te skupine sodeluje se z vrsto jazz, pop ter rock glasbenikov in imel je tudi več dolgih turnej po Evropi. Posnel je tri plošce. PAN

Prodajna razstava od danes na Borznem trgu

Na Borznem trgu bodo danes ob 17.30 odprli prodajno razstavo »Poklici na trgu«, ki jo prireja Trgovinska zbornica v sodelovanju z Deželno ustanovo za razvoj obrtnstva. Na njej bo sodelovalo preko 40 obrtnih podjetij, ki želijo na tak način poziviti mestno središče s svojimi proizvodi, s tehnikami in idejami izdelovanja; vzporedno s prodajno razstavo bodo potekale tudi druge pobude. Namen prodajne razstave je predvsem v tem, da bi mladi spoznali kakovostno obrtno stvarnost in njeno zmogljivost za valorizacijo in inovacijo velikih tradicij.

Mačkolje: Spet je tu Praznik češenj

Ko dozorijo česnje, pride čas, da drevo obere in se s sočno rdecim sadežem posladkamo: kot vsako leto je to čas za Praznik češenj, vaško veselico, ki jo vsak konec maja prireja PD Mačkolje. Večdnavno zabavno srečanje v gozdicku listavcev na južnejšem delu vasi se začneja nočjo, z odprtjem kioskov in plesom ob zvokih Kraskega kvinteta. Večerni ples bo na vrsti vsak večer do vključno ponedeljka, poleg omenjene pa bo igrala se skupina Happy day. Nedeljski popoldan pa bo kot običajno posvečen kulturnemu dogodku. Gostje PD Mačkolje bodo letos člani trebenskega godbenega društva Viktor Parma in pa pevci moške skupine Kantadore iz Gradina, kraja v osrcju sosednje Istre. Zaigrali oz. zapeli pa bodo, kot rečeno v nedeljo, z zacetkom ob 18. uri. (dam)

KRIŽ / BALETNA ŠOLA ŠD MLADINA

Nastopile bodo mlade baletke

Gojenke je za današnji nastop pripravila Anka Kocijancič

Nocoj bo v Domu A. Sirk v Križu nastop gojenk baletne šole SD Mladina. Mlade baletke so se na nastop (kot kaže fotografija iz vaj) vestno pripravljale, ob

vodstvu svoje učiteljice Anke Kocijancič in ob podpori in pomoči pridnih članic društva kot tudi mamic, ki so vozile svoje hčerke na vaje, s to in onstran

meje, in pomagale tudi pri pripravi oblačil. Večer bo prav gotovo prijeten; zato vabijo pridelitelji vašcane, pa tudi druge, na ogled te lepe prireditve. (N.L.)

Študija o Trstu v letih 1954-1963

Danes bo v Vilfanovi dvorani v Ul. Gallina 5 v Trstu predstavitev 290 strani debele studije o Trstu v letih 1954-1963, torej od konca Zavezniške vojske uprave Cone A Svobodnega trzaskega ozemlja do ustanovitve Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine, ki je pomenila dokončno zakonodajno in upravno vključitev trzaskega ozemlja v Republiko Italijo.

Knjigo je napisal dr. Piero Purini, 38-letni zgodovinar iz Trsta, v italijanski pa izdal Krok za družbeno vprašanja Virgil Scek. O delu bosta spregovorila zgodovinar prof. Jože Pirjevec in avtor. Prof. Pirjevec je bil namreč mentor pri disertaciji, s katero je Purini pred dvema letoma z najvišjo oceno in pohvalo diplomiral na trzaski univerzi. Izpopolnjeno besedilo je avtor pripravil za natis, obravnava pa ne le politično zgodovino, temveč tudi gospodarsko in socialno podobo Trsta v obravnavanem obdobju, zlasti priseljevanje Istranov in izseljevanje Trzaccanov, emigracijo Slovencev, levčarjev in independentistov, probleme slovenske manjšine, ki ji sicer avtor ne pripada, a jo pozorno obravnava.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
24. maja 1996

MARA

Sončce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.39 - Dolžina dneva 15.14 - Luna vzide ob 11.39 in zatone ob 1.52.

Jutri, SOBOTA,
25. maja 1996

BREDA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20,1 stopinje, zračni tlak 1024,8 mb narašča, brezvetrje, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano Battistin, Nicholas Serli in Margherita Durastante.

UMRLI SO: 43-letni Claudio Benedetti, 72-letni Eligio Maracich, 85-letni Giorgio Dejust, 80-letni Luciano Cherti, 81-letna Giustina Gulievscig, 73-letna Ludmilla Urbani, 89-letna Diva Trevisan, 75-letna Elvira Franza, 63-letni Silvano Foschini, 85-letna Concetta Corzani, 74-letna Alida Zuccon, 72-letni Luigi Pian, 56-letni Marcello Degrassi, 89-letna Emilia Sabadin, 84-letna Bianca Scherl, 69-letni Mario Valich, 76-letni Mario Muiasan, 73-letna Guglielmina Navarro Suarez, 83-letni Venceslav Starec.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 20., do SOBOTE, 25. maja 1996**

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (tel. 309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2 (tel. 361655).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2 (tel. 361655).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.30, 19.50, 22.15 »Schegge di paura«, i. Richard Gere.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Le affinità elettive«, r. Paolo in Vittorio Taviani.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.45, 22.00 »Tre vite e una sola morte«, i. Marcello Mastroianni.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.00 »L'esercito delle dodici scimmie«, i. Bruce Willis, Brad Pitt, Madeleine Stowe.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Premonizioni«, i. Jef Goldblum.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rosso d'autunno«, i. Richard Dreyfus, Liv Tyler.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Diabolique«, i. Sharon Stone, Isabelle Adjani, Chazz Palminteri, Kathy Bates.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fargo«.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Pretty girl - la regina dell'anal«, porn., pre-povedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30 »Toy story«, 18.20, 20.10, 22.10 »Il giuratore«.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Io ballo da sola« r. Bernardo Bertolucci, i. Liv Tyler, Jeremy Irons, Carlo Cecchi, Stefania Sandrelli.

LUMIERE - 20.15, 22.15 »Riccardo III«.

PRIREDTVE

GLASBENA MATICA - Sola »M.Kogoj« Trst vabi na zaključne akademije, ki bodo po naslednjem razporedu: v ponedeljek, 27. in 29. t. m., ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra - trg S. Silvestro 1 in 6. junija, ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi - Trg Panfili. Vljudno vabljeni!

PD MACKOLJE prireja PRAZNIK CESENJ 1996 danes, 24. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Kraski kvintet; jutri, 25. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Happy day; v nedeljo, 26. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Matjaž Kmecl

ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENEČ

Izvaja TONE GOGALA

Danes, 24. t. m., ob 20.30

• ABONENTI LAHKO IZKORISTJO DODATNI KUPONI!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MAURIZIO COSTANZO

IZPRAZNJENO VRNI

Igrata POLONA VETRIH in ADRIJAN RUSTJA, režija JAŠA JAMNIK

JUTRI, 25. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED F

SD MLADINA

Baletni odsek

vabi danes, 24. t. m., ob 20.30

v Dom A. Sirka v Križu na

ZAKLJUČNI BALETNI NASTOP

KROZEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL SCEK

prireja

danes, 24. t. m. v Vilfanovi dvorani
Ul. Gallina 5 v Trstu

predstavitev studije dr. PIERA PURINIJA

TRST 1954-1963 OD ZAVEZNIŠKE VOJASKE UPRAVE
DO DEŽELE FURLANIJE-JULJSKE KRAJINE

Govorila bosta zgodovinar prof. Jože Pirjevec in avtor

Vljudno vabljeni!

uri zacetek kulturnega programa: nastop pihalnega orkestra V. Parma iz Trebča, nastop istrske pevske skupine Kantadore, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Happy day ter v ponedeljek, 27. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Kraski kvintet.

ODSEK ZA ETNOLOGIJO pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, pod pokroviteljstvom občin Devin-Nabrezina, Repentabor, Zgonik in Doberdob vljudno vabijo na predstavitev revije KRAS, ki bo v Zagradcu pri Milicu danes, 24. t. m., ob 20.30. Z ljudsko pesmijo nas bosta sprejela Zenska pevska skupina Stu ledi in godec na diatonično harmoniko Denis Novato, z nami pa bosta tudi urednika revije Ida Vodopivec-Rebolj in Dušan Rebolj.

A.O. J. STOKA vabi na ponovitve farse J. Tavcarja INVAN IN ...

IVANKA v režiji Tomaza Kalca jutri, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

GLASBENA SOLA Godbe na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUČNO PRODUKCIJO GOJENCEV jutri, 25. t. m., ob 20. uri v gledališče F. Preseren v Boljuncu. Nastopajo: komorne skupine pihal, trobil in tolkal ter gojenci pripravnice.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 vabi jutri, 25. t. m. na zadnji večer iz ciklusa posvečenega Afriki. Prof. Erika Kosuta bo s pomočjo diapozitivov predstavila svet od Sredozemlja do Kilimandžara. Zacetek ob 18.30.

A.O. J. STOKA vabi na premiero otroške igre PET PEPELK, avtor Z. Petan, režija S. Baldé, glasba A. Starec v nedeljo, 26. t. m., ob 18.30 v Kulturnem domu na Proseku.

VZPI-ANPI, Vaska skupnost Voglje, Dol, Vrhovlje, KD Kraski dom pod pokroviteljstvom občin Sezana in Repentabor organizirajo v nedeljo, 26. t. m. ODPRTO MEJO - pohod po partizanskih poteh. Zacetek pohoda ob 9. uri izpred Zadržnega doma v Dolu. Udeleženci pohoda so naprošeni, da imajo s sabo veljaven osebni dokument. Vabljeni!

KD F. VENTURINI vabi na zaključno prireditev v nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri v Kulturnem centru A. U. Miro pri Domju. Gost večera bo zbor Accademia Corale Reno di Canto Popolare iz Marzabotta. Nastopajo: OPZ (dir. S. Zerjal), MoPZ (dir. I. Tavcar) ter MePZ (dir. V. Lo Nigro).

KD RDECA ZVEZDA in KD VIGRED prirejata 3. revijo VSI SMO PRIJATELJI v nedeljo, 26. t. m., ob 18. uri v Kulturnem centru v Zgoniku. Toplo vabljeni!

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 27. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na prireditvi od otvoritvi razstave BRIDGE - MOST med Avstralijo in Slovenijo. Razstava prikazuje delo slovenskih umetnikov, ki živijo v Avstraliji in bogato literarno in publicistično dejavnost tamkajšnjih rojakov.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU vabi na zadnje predavanje, ki bo v torek, 28. t. m., ob 18. uri v prostorih OS O. Zupanciča pri Sv. Ivanu. Predavala bo ginekologinja dr. Gerdi Šojer na temo: SPOLNA VZGOJA PRI OSNOVNOŠOLSKEM OTROKU.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV v Trstu prireja v sredo, 29. t. m., ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu prikazovanje videofilma o Kitajski CESARSKA KITAJSKA. Predaval bo prof. Pino Rudež. Vljudno vabljeni!

E K O N O M S K I KROZEK vabi člane na srečanje, ki bo v sredo, 29. t. m. v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20, ob 17. uri na temo: ZAMEJCI V SKLOPU PROJEKTA TRST 2000. Ob tej priliki bo tudi govor o programu krožka za naslednje šest mesece. Vabljeni!

KD SLOVAN prireja ob kresovanju fotografsko razstavo na temo PA-

DRICE V NARAVI. Posnetke lahko posljete do 15. junija na sedež društva (Padrice 40), tehnika in velikost prosti. Najboljša fotografija prejme nagrado.

OBVESTILA

TPPZ P. Tomazič obvešča člane, da bo danes, 24. t. m., ob 20.30 v prostorih Partizanskega doma generala za nastop, ki bo jutri, 25. t. m., ob 20. uri v Sovodnjah (Gabrije). V slučaju slabega vremena bomo nastopili v sovdenski telovadnici.

OBCNI ZBOR Slovenskega dobrodelnega društva bo v drugem sklicanju danes, 24. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih v Ul. Mazzini 46/1. nadst.

SD PRIMOREC vabi svoje člane na 30. redni občni zbor, ki se bo vršil v drugem sklicanju danes, 24. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

LISTA JUS - OPCINE vabi vse upravičene volivce jusarskih volitev v nedeljo, 26. t. m., ki niso prišli volilnic na dom, da se zglasijo v Trstu na anagrafskem uradu, kjer bodo lahko dvignili volilnice ali da se zglasijo na občinski izpostavi na Opčinah z osebnim dokumentom.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 2. junija 5. Kraski bike slalom in vzporedni bike slalom trofeja Lea Motorbike, ki bo v Repnu pri nogometnem igrišču s pricetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah v petek, 31. t. m. od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859 ali 299573.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst sporoca učiteljem in vzgojiteljicam, da je solski skrbnik razpisal natečaj na podlagi uradnih listin. Natečaj se lahko udeležijo vsi, ki so ze uspešno opravili natečaj na podlagi izpitov in uradnih listin oz. usposobljenostni izpit in so od solskega leta 1992/93 poučevali vsaj 360 dni. Natečaj je namenjen tudi kandidatom, ko so ze vključeni v lestnice in želijo dopolniti tockovanje. Rok za vložitvev prosenjan zapade za osnovno solo 1. junija 1996, za otroške vrte 10. junija 1996. Podrobnejše informacije dobite na sedežu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, vsak torek od 16. do 17.30, tel. st. 370301.

IZLETI

24., 25. in 26. junija izlet v sončne Marke in Umbrijo z ogledom tudi kraskega jamskega sveta »Le grotte di Frasassi«. Informacije v večernih urah na st. 226314.

PLANINSKA ODSEKA SZ SLOGA in SK DEVIN vabita člane in prijatelje v nedeljo, 26. t. m. ob srečanju mladih planincev na Vremščico. Zbirališče v Bazovici pred spomenikom NOB ob 9. uri. Vabljeni!

60-LETNIKI iz dolinske občine prireajo izlet v okolico Trevisa dne 9. junija. Ogled vinske kleti, kosilo in družabnost. Zbavali nas bodo Veseli godci. Informacije in prijave: Sergio - Ricmanje (tel. st. 281376) in Justina - Dolina (tel. st. 228254), vsak dan od 19.30 do 20.30.

MO SPDT prireja v nedeljo, 26. t. m., izlet za osnovnosolce in srednjšolce v Kanalsko dolino. Zbirališče ob 6.45 na železniški postaji v Trstu. Informacije pri Robiju tel. 55180 in Maksiju tel. 229463 v večernih urah.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

GOSTILNA PRI OBCNI - Dolina obvešča cenjene goste, da imamo pripravljene tople malice od 9. ure dalje. Po naročilu prinesemo tudi na dom. Tel. st. 228497. Zaprto ob ponedeljkih.

PRI SV. JAKOBU (trg Puecher) prodajamo zelo svetlo stanovanje v prenovljeni palači 120 kv. m, potrebno popravil. Tel. od 13. do 14. ure ter od 19. do 20. ure na sledeci številki: 213564 ali 212456.

PRODAM Mini mayfair, rdece barve, letik '87 za 3.000.000 lir. Tel. st. 228737 od 11. do 14. ure.

AVTOMOBIL Mercedes 190, garažiran, brezhiben, ugodno prodam. Tel. st. 637530 od 8. do 13. ure, razen nedelje.

HISO z vrtom prodajamo v Vizovljah. Tel. st. 369907 (urad).

AVTOMEHANICA delavnica in avtokaroserija Gustin, Ul. Carsia 45, tel. st. 214522 isče resnega avtokleparja - delavca.

PODARIM res lepe tigraste mucke. Kličite na tel. st. 225365.

25-LETNA knjigovodkinja isče delo kot uradnica-telefonistka. Dobro znanje nemščine in hrvaščine, v zadostni meri angleščine, vešča uporabe programov Windows, Wordstar, takojšnja razpoložljivost. Tel. st. 040/211941 ob uri obedov - Katja.

ISCAMO osebo za samostojno delo na socialno-skrbstenem področju. Zazeleni rekviziti: italijansko državljanstvo, dopolnjenih 30 let, višješolska izobrazba, obvladanje slovenskega in italijanskega jezika. Pismene ponudbe poslati na Publist Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132 Trst, pod sifro »Samostojno«.

ISCAMO gospo srednjih let za vodenje gospodinjstva pri starejšem zakonskem paru. Delovni čas 24 ur, 7x tedensko ali od jutra do večera. Nudimo hrano, stanovanje in plačo dogovoru. Tel. st. 040/211380 po 13.30.

VESTNA gospa srednjih let nudi pomoč ostareli osebi 24 ur dnevno. Pismene ponudbe posljete na Publist Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132 Trst, pod geslo »Pomoč«.

OPRAVLJAM raznovrstna vrtnarska dela. Tel. st. 228547.

OSMICO je odprl v Salezu Jozko Skrk.

GIGI in BORIS sta odprla osmico v Samatorci st. 14.

OSMICO Je odprl Zoran v Ricmanjih.

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32.

OSMICO je odprl Boris Kocijancic v Prebenegu.

PRISPEVKI

V spomin na pok. Marijo Pertot vd. Daneu daruje hči Milva z družino 250.000 lir za MoPZ, Vasilij Mirk Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Mimi Kralj daruje Gelka Ferlat z družino 25.000 lir za Knjižnico P. Tomazič in tovariši in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB z Opčin.

V spomin na Mimi Kralj daruje Stanka Hrovatin 50.000 lir za Dom Brdina.

Nosilci krte pok. Marije Pertot vd. Daneu darujejo 200.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na Marijo Puntar vd. Ukmar daruje Mariza z družino 50.000 lir in dr. Franko Uljan 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

DAROVE in PRISPEVKI

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796800) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

Minilo je leto, odkar si nas zapustila

Bazilija Pregarc

Solza se se ni posušila, s težkim srcem se te spominjajo

Vsi tvoji

Ricmanje, 24. 5. 1996

24.5.1994 24.5.1996

Pavel Čok

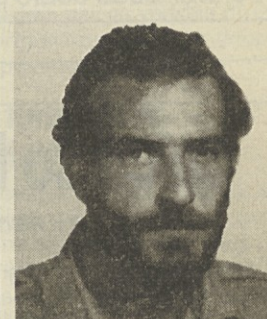
Papackotu v spomin

vsi njegovi

Trst, 24. 5. 1996

Pet let te ni med nami, a v naših srcih si ostal

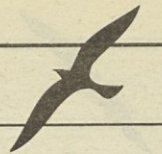
Ivo Vidali

Tvoji dragi

Bazovica, 24. 5. 1996

Ob smrti dragega očeta in nonota Venceslava Starca izrekamo Rad

NOVICE

Orkester RTV Slovenija

V občinskem gledališču v Trzinu bo danes izjemen glasbeni dogodek. V okviru ciklusa koncertov "Sredozemlje in glasba" bo ob 20.30 nastopil orkester RTV Slovenija pod vodstvom Antona Nanuta, kot solist pa pianist Joel Thiollier. Izvajali Cesarja Francka skladbo Les dijnns, koncert št. 5 "L'egiziano" Saint Saensa, skladbo Noci v španskem vrtu Manuela de Falle in skladbo Morje Clauda Dubussiya. Med koncertom bo tudi krajša slovesnost, ko bodo predstavnikom mesta Zader izročili nov klavier Fazioli, darilo tvrdk Bracco in Fazioli.

V nedeljo srečanje zmajarjev

Na mirenem letališču bo v nedeljo (že desetič) srečanje mladih zmajarjev. Prireditelj se bo pričela ob 14.30, ko bodo na kraju samem odprli premično delavnico, kjer bodo mladi izdelovali papirnate zmaje in tako "aktivno" sodelovali pri pobudi. Ob 15. uri bo za zanimiv program poskrbel Ugo Minutolo iz Vidma, ki velja za strokovnjaka, kar zadeva izdelavo papirnatih letecih zmajev. Nagrade in priznanja bodo razdelili ob 18. uri. V slučaju slabega vremena bo prireditelj naslednjo nedeljo.

Nezgodna kronika

Dva meseca se bo zdravil 14-letni Giulio Clarih zaradi zloma kolka na desni nogi. Fant je poškodbo zadobil v prometni nesreči, včeraj, nekaj pred 19. uro v ulici Aquileia, kjer je prislo do trčenja med motorčkom, na katerem se je peljal ponesrečenec in tovornjakom.

Katoliška knjigarna - GORICA

Vljudo Vas vabimo na odprtje razstave kiparja

Zmaga Posege

Umetnika bo predstavil Josko Vetrih.

Galerija Katoliške knjigarne, danes, 24. maja 1996, ob 18. uri.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi na

PRAZNIK ŠPARGLJEV

v župnijskem parku v Štandrežu

Jutri, 25. maja 1996

ob 18. uri SLIKARSKI EX-TEMPORE za otroke vrtca, osnovne in srednje šole

ob 20.30 Otvoritev in plesna zabava s skupino Lapos

Nedelja, 26. maja 1996

ob 19. uri Nastop tržaške folklorne skupine »STU LEDI« z istrskimi, goriskimi in rezijanskimi plesi, Mepz Rupa Peč in Mlpz Štmaver.

Sledi plesna zabava s skupino Keydea.

Sobota, 1. junija 1996

ob 20. uri Plesna zabava s skupino Lopos

Nedelja, 2. junija 1996

ob 16. uri Tekmovanje v pritrtkovanju zvonov

ob 19. uri Mlpz Štandrež - Otton Župančič

Štandreška dramska skupina z enodejanko »Tat s čilom« v režiji J. Starina.

Sledi plesna zabava s skupino Souvenir.

ob 22.30 Tombola z bogatimi denarnimi nagradami.

Delovali bodo dobro obloženi kiski in srečolov.

OGLEJ / V STARODAVNI BAZILIKI

Slovesen uvod v 2. sinodo

Razglabljanje o pričevanju vere in novi evangelizaciji

Goriska cerkev se že več kakor eno leto pripravlja na drugo sinodo v njeni skoraj 250-letni zgodovini. Sinoda, kar v smiselno prevodu pomeni skupna pot, se bo pričela jutri zvečer s slovesnim bogoslužjem v oglejski baziliki, zaključila pa čez približno dve leti s sprejemom posebnega zaključnega dokumenta.

Namen in potek pobude, ki izhaja iz smernic zadnjega cerkvenega zbora je na včerajšnjem srečanju z novinarji obrazložil goriski nadškof Vitale Bommarco s sodelavci. "V prvi vrsti gre za duhovno obnovo, potrditev v veri, pa tudi zato, da v pogovoru, z razmišljanjem in soočanjem med duhovniki in verniki (laiki) prisluhnemo utripu in potrebam družbe".

Osnovo za razmišljanje in soočanje predstavlja dokument, ki obsega dvanajst poglavij. V prvem delu obravnava izhodiščne teme pretežno teološkega značaja, pa tudi pomembna vprašanja sožitja, sodelovanja in sprejemanja različnih, kar je posebnost goriske cerkvene skupnosti. Dokument predstavlja osnovo za delo dvanajstih komisij, od katerih bo vsaka obravnavala specifično vprašanje. V nedeljo bodo v vseh cerkvah, v jezikih skupnosti, prebrali nadškofovo poslanico. V nedeljo pa bodo v vseh cerkvah tudi izročili oglejski kriz, simbol iz prvega obdobja krščanstva. V cerkve ga bodo prinesli udeleženci sinode.

Vseh je 312, različnih starosti, od katerih je večina laikov in skoraj četrtina žensk. Bili so izvoljeni v zadnjih mesecih, v okviru priprav na sinodo in predstavljajo vsako župnijo.

Jutrišnje slovesnosti se bodo udeležili tudi predstavniki sosedskih škofij, medtem ko uradno niso bili povabljeni predstavniki oblasti, ki se slovesnega bogoslužja seveda lahko udeležijo.

Pobudo za 2. sinodo goriske cerkve je dal nadškof Bommarco ob 10-letnici imenovanja. Prva sinoda pa se je odvijala v vojnem letu 1941, sklical jo je nadškof Margotti, na njej so sodelovali izključno duhovniki.

Za poglobitev sodelovanja ob meji

Občina Doberdob je gostiteljica srečanja zupanov in upraviteljev obmejnih krajev na Goriskem. Srečanje bo danes ob 17. uri v občinski sejni dvorani v Doberdobu. Udeležili se ga bodo predstavniki občin Doberdob, Sovodnje in Steverjan ter občin Brda, Nova Gorica, Miren - Kostanjevica in Komen. Namen srečanja je poglobiti in utrditi sodelovanje med kraji, društvi in krajevnimi upravami ob meji.

CARITAS / DANES V PARKU

Molitveno srečanje mirovnikov

Pred 82. leti je kraljevina Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski. Po treh in pol letih je na bojiščih ostalo stotisoce mrtvih, ogromno materialno razdejanje, desetisoce beguncev. Vojna, ki je posebej prizadela ljudi in kraje na Goriskem, ni razlikovala med civilnim prebivalstvom in vojniki v taki ali drugačni uniformi.

Vojna je zlo, ki se mu je zato treba upreti, za razreševanje sporov pa namesto sile uporabiti dialog. To je sporočilo, ki ga ob 24. maju goriski skupnosti naslavlja nadškofijska Caritas, ki bo drevi, ob 20.30 v spominskem parku priredila molitveno srečanje vseh, ki

so prepričani, da je nesporazume mogoče urediti na miren način in ki zato dosledno odklanjajo uporabo vojaške sile. "Kdor danes izjavlja, da miroljubne rešitve niso bile zmeraj možne, samo priznava, da se je premalo vlagalo za graditev miru in preveč za pripravo vojne", piše v sporočilu, ki vabi k udeležbi vse "graditelje miru", v prepričanju, da bo tudi njim priznana "častno občanstvo", ki ga Obcina prav danes, na drugi manifestaciji podeljuje mehanizirani brigadi "Gorizia".

Udeleženci molitvenega srečanja za vse padle v vseh vojnah bodo med molitvijo prižgali sveče.

SLOVESNOST

Častno občanstvo brigadi "Gorizia"

V mestnem središču bodo dopoldne slovesnosti ob podelitvi častnega občanstva mehanizirani brigadi "Gorizia". Slovesnosti se bodo odvijale na Travniku in bližnjih ulicah ter na gradu, kjer bodo točno ob 10. uri dvignili zastavo. Slovesnost na Travniku bo ob 10.30, pol ure zatem pa bo mimohod nekaterih enot brigade po Mamelijevi ulici, Verdijevem korzu, Cripsijevi ulici in Rimski ulici. Zadnja slovesnost bo ob 18. uri, ko bodo na gradu spustili zastavo. Uvod v današnjo vojaško slovesnost je bil sinočni koncert pihalnih orkestrov petih brigad.

Predlog za podelitev častnega občanstva brigadi "Gorizia" je predstavila svetovalska skupina Nacionalnega zavezništva na Obcni.

AGENCIJA ZA MLADE / ZADNJE PREDAVANJE

Slovenske manjšine za mejo

Gost bo sodelavec Urada za Slovence po svetu Rudi Merljak

Agencija za mlade je pripravila, v sodelovanju s Klubom goriske mladine, niz strokovnih srečanj o gospodarskih in aktualnih družbenih vprašanjih. Predavanja so bila namenjena predvsem dijakom višjih srednjih sol, posebej pa maturantom in univerzitetnim študentom, odprta pa so bila tudi vsem, ki se poleg dela, želijo tudi dodatno izobraževati. Niz predavanj je pričel strokovnjak s področja marketinga Mario Argano (na sliki - foto Bumbaca). Marko Waltritsch je mladim govoril o spremembah v italijanskem banknem sistemu ter zlasti o specifičnosti Gorice. Na zadnjem srečanju so se mladi soočili z novejšo zgodovino odnosov med Italijo in Jugoslavijo, oziroma Slovenijo. Predaval je Boris M. Gombac iz Ljubljane. Drevi, ob 20.30 pa bo na sporedu zadnje srečanje - predavanje. Rudi Merljak, sodelavec urada za Slovence po svetu, bo govoril o odnosih matične domovine do slovenskih narodnostnih skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Srečanje bo v Dijaskem

PRIREDITVE

KD SOVODNJE vabi drevi ob 20.30 na revijo pevskih zborov **Sovodnejska poje**, v Kulturnem domu v Sovodnjah. Nastopajo pevski zbori Skala, Rupa/Pec in Sovodnjska dekleta, kot gost pa mešani pevski zbor Hrast.

PARTIZANSKA PESEM ZA KULTURNI DOM V GABRJAH je geslo koncerta TPPZ "P. Tomazič", ki bo jutri zvečer nastopil v Gabriah s peštrnim sporedom partizanskih in delavskih pesmi. Izkupicek prireditve bodo namenili za dograditev sedeza KD Skala.

V **DOBERDOBU** se danes pričena **GLASBENO SREČANJE NA KRASU**. Nadaljevalo se bo jutri, sklenilo pa v nedeljo zvečer. Jutri in v nedeljo bo igral Kraski kvintet z Bracom Korenom.

V **KULTURNEM DOMU** v Gorici bodo danes ob 12. uri predstavili novo knjigo - Vilija Princica zbirko pričevanj vojnih beguncev "Pregnanci".

RAZSTAVE

V **KULTURNEM DOMU** v Gorici je samo se danes in jutri odprta razstava slik Laure Grusovin. Ogled je od 9. do 13. ure.

Prav tako se izteka razstava barvnih fotografij **Valterja Nanuta**, člana Skupine 75, v cakalnici na železniški postaji.

KINO

GORICA
CORSO 18.00-20.00-22.00»Piume di struzzo«. R. Williams.

TRZIC
COMUNALE 20.30 "Sredozemlje in glasba" Koncert orkestra RTV Slovenija in pianista Joella Thiolliera.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 21074.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

KRONIKA / VČERAJ NA LETALIŠČU

Uničili so tono topovskih granat iz prve vojne

Nevarni material so našli med načrtnim čiščenjem severnega dela letališča

Na letališču so včeraj dopoldne uničili 17 topovskih izstrelkov iz prve svetovne vojne, težkih skoraj 1200 kilogramov, ki so jih našli med čiščenjem dela letališča v globini od pol drugega do dveh metrov. V glavnem je slo za izstrelke srednjega kalibra, največji pa je imel premer 260 mm. Material, ki je bil zakopan skoraj osemdeset let, so namestili v treh nalasc za to skopanih jaskih, globine nekaj nad 3, 5 metrov in okrog nevarnih vojni ostankov namestili okrog 15 kilogramov razstreliva. Eksplozija je dvignila visok steber črnega dima.

Topovske izstrelke je na območju letališča, zlasti v severozahodnem območju, izkopal podjetje Socob iz Salerna, medtem ko je uničenje potekalo pod vodstvom posebne enote vojske (Ceriman) in pod

poveljstvom polkovnika Artura Porrina. Operacija so izvedli v rekordnem času in že nekaj pred 13. uro ponovno odprli za promet odsek avtoceste med Gorico in Gradiscem, oziroma Fara in tudi promet po ze-

leznici in na nekaterih lokalnih cestah, ki je bil prekinjen, zaradi varnosti, že od 8.30.

V zvezi z odstranjevanjem eksplozivnih teles je bilo že pred časom slisati vesti, da naj bi to sodilo v sklop priprav

na skorajšnji začetek gradnje sole - vojašnice za finančno stražo na letališču, kjer naj bi začeli z gradbenim posegom že v jeseni.

Na sliki: foto Bumbaca - uničenje nevarnega vojnega materiala.

FARCO
s.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIOPRIMA
COSMETICS ITALY

Petek, 24. maja 1996

gospodarstvo in finance

FARCO
s.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIOPRIMA
COSMETICS ITALY

CONFINDUSTRIA / JAVNA SKUPŠČINA Z UDELEŽBO PREDSTAVNIKOV VLADE

Evropa in trg glavna izziva za novega predsednika

Med ključne točke je Fossa uvrstil privatizacije in prožnost trga dela

RIM - Kompas Italije mora biti usmerjen proti Evropi, trg pa mora biti njen vodilni kriterij. Država mora rasti in se zakoreniniti okrog nekaterih temeljnih količkov: privatizacij, v prvi vrst bank; prožnosti trga dela brez vnaprejšnje opozicije sindikata; monetarne politike in konca »imobilnosti obrestne stopnje«; finančne resanacije z revizijo pokojninskega sistema; usklajevanja med socialnimi partnerji brez zapadanja v konsociativizem; federalizma in ne secesije; gotovosti pravne ureditve z zaključkom faze emergencnega poseganja sodstva.

Giorgio Fossa, 29. predsednik Confindustrie je ob prevzemu dediscine Luigija Abeteja na svojem prvem javnem nastopu včeraj potrdil sloves, da je mož odločitev in dejanj, clovek, ki ne pozna dvojnih meril. Pred občinstvom, med katerim so sedeli najvišji predstavniki vlade, politiki, sindikati, bankirji in podjetniki, je v suhem, 14 strani dolgem poročilu, izpostavil naslednje opozorilo: »Italija mora imeti en sam kompas, tistega, katerega puscica je usmerjena naravnost v Evropo. Od nje nas namrec glede na maastrichtske kriterije loci se dolga pot, ki pa jo lahko nova vlada in socialne sile skrajsajo, ce si bodo za sklicno točko izbrale trg in njegova pravila. Trg je najucinkovitejsi kraj za plasiranje dobrin, kar jih je kdaj ustvarila zgodovina.«

Zanemariti trg in dajati prednost drzavi kot posredniku po Fossovih besedah ustvarja stroške, ki danes bremenijo vec kot polovico bruto domacega proizvoda. Zato se njegov recept zacjenja s privatizacijami. Mreze lahko ostanejo v javnih rokah, storitve pa se morajo pomeriti s tržno konkurenco. Treba je privatizirati banke, kar zagotavlja možnost trznega uravnavanja na cene denarja, je dejal mladi predsednik Confindustrie, ki ga ni prav nic zmotila navzocnost guvernerja Fazio: »Emisijski zavod,« je dejal, »se ne more izogniti odgovornosti lansiranja mocnega signala, tako da zniža ceno denarja.« Fossa si je privoscil celo odgovor Romanu Prodiu, ki mu je poslal pisno voscilo: »Kapitalizem zaprtih sob,« je dejal nenasajoc se na premierov programski govor v senatu, »se je v Italiji ze zdavnaj koncal.«

Sicer pa med vlado in Confindustrio po vsem sodci ni velike razdalje. Walter Veltroni, ki je ponovil stiri prednostne naloge vlade (institucionalne reforme, boj proti brezposelnosti, blizanje Evropi in izobrazevanje), je dejal, da so v Fossovem poročilu stvari, s katerimi se vlada strinja, in tudi take, o katerih bo treba razpravljati.

V nadaljevanju se je novi predsednik italijanskih industrijcev dotaknil vprasanja solidarnosti, ozemeljskega uravnovešanja, pravosodja, federalizma in nujnega povecanja prožnosti dela. In tukaj se Fossa ni izognil bodice na racun sindikatov: »Tiste, ki se se vedno upirajo prožnosti plac, bi rad vprasal, na kakšni osnovi se onim, ki se želijo drzati pravil, odreka tisto, kar je bilo doslej dovoljeno tistim, ki se teh pravil niso držali.«

Premocna lira je nevarna, ker bi povzročila postopno uničenje proizvodne baze, meni Fossa, zato je nujno potrebna prožnejša monetarna politika, ki naj zniža obrestne stopnje. Za konec pa je predsednik Confindustrie prihranil poziv za sanacijo javnih financ, ki po njegovem mnenju ne bo možna brez resnične reforme zdravstvenega in skrbtvenega varstva.

Giorgio Fossa med govorom na včerajšnji javni skupščini Confindustrie (Telefoto AP)

Navdušenje kolegov, kritike sindikatov in pozitivna ocena Prodijevih ministrov

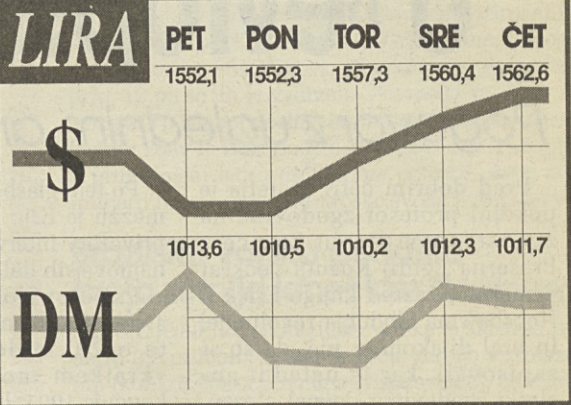
RIM - Clani Prodijeve vlade, ki so se v velikem številu udeležili skupščine italijanskih industrijcev, so Fossov govor ocenili v glavnem pozitivno, medtem ko so bili bolj kritični sindikalni voditelji, katerim se je zdel namig o potrebi po reviziji pokojninske reforme in zahteva po večji prožnosti trga dela povsem neprimeren. Toliko bolj pa je Fossov krstni nastop ugajal njegovim kolegom, ki cenijo predvsem konkretnost svojega novega predsednika.

Podpredsednik vlade Walter Veltroni je govor novega predsednika Confindustrie ocenil pozitivno in dodal, da se je mogoče v veliki meri strinjati z njim, kar izhaja tudi iz primerjave s Prodijevim programskim govorom. Nekoliko manj pozitiven je bil komentar ministra za delo Treua, posebno kar zadeva pokojninsko reformo. Po njegovem mnenju reforme ne gre spreminjati prej kot leta 1998, kot je bilo predvideno. Tudi minister za industrijo Pierluigi Bersani se je veliki meri strinjal z izvajanjem novega predsednika italijanskih industrijcev, ceprav je opozoril tudi na nekaj problematičnih točk. Glede privatizacij, pa je na Fossovo zahtevo po njihovi pospesitvi odgovoril, da bo prva naloga vlade ustanovitev avtoritet za javne storitve.

Kot receno, je Fossa najbolj navdušil svoje kolege podjetnike, ki vedno cenijo konkretnost in pragmatič-

zem. Veliko jih je podčrtalo tipično lombardsko razmišljanje novega predsednika, ki pa je dalec od Bossijevega koncepta Lombardije. Soglasna je bila tudi ocena, da je Fossa razčlenil prav vse probleme italijanskih podjetij, pri čemer se ni sel diplomata in ni dvoril v dvorani navzočim predstavnikom oblasti in sindikatov. Posebno pomenljiv pa je bil komentar Giovannija Agnelli, ki se ni nanašal samo na Fosso, ampak tudi na Prodi in na predsednike parlamentarnih zbornic: »Novi predsedniki, ki so se umestili te dni, so vsi podčrtali iste probleme. Zdaj se jih je treba lotiti.«

Razočaranje in dvomi pa so, kot receno, prisli iz sindikalnih vrst, posebno zaradi Fossove izjave, da je pokojninska reforma v bistvu psevdoreforma. Sekretar CGIL Cofferrati meni, da je Fossovo poročilo razgalilo globoko razhajanje med delodajalci in sindikati, in to ne samo pri pokojninski reformi, ampak tudi pri interpretaciji sporazuma o ceni dela in pri pogledih na prožnost plac na jugu drzave. Tisto, kar se je prvemu mozu CGIL zdelo pozitivno, pa je sprejemanje metode usklajevanja v industrijskih odnosih. Se bolj negativna je bila ocena sekretarja CISL S'Antonija, ki je Fossovemu poročilu očitil skromno širino, pomanjkanje vizije družbe, ekonomske demokracije in nacrtu za odnos s sindikatom.

Lire ne zanima razprava o tečaju

MILAN - Lira ni pokazala nobenega zanimanja za razpravo o »močnem tečaju«, ki se je včeraj razplemela tudi na skupščini Confindustrie in razdelila udeležence med privrženec in nasprotnike ovrednotenja italijanske valute na trgih. V odsotnosti spodbud je lira v bistvu potrdila stališče guvernerja Banke Italije Antonia Fazio, ki se ne strinja, da je njen tečaj precejšen. Z izjemo dolarja, ki se je včeraj spet okreplil, je italijanski bankovec potrdil stabilno razmerje do glavnih valut, v menjavi z marko pa je pridobil približno pol lire (od 1.012,26 na 1.011,70 lire).

Na milanski borzi je bilo zaradi odsotnosti tujih vlagateljev razmeroma malo poslov (660 milijard lir), zadnji Mibtel pa je izgubil 0,16 odst.

NOVICE

De Rita predlaga bonus za zapoznitev odhoda v pokoj

RIM - Tisti, ki bi se odločil za zapoznitev upokojitve glede na dozorele pogoje, naj bi prejel poseben dodatek k pokojnini, tim. bonus, predlaga predsednik zavoda CNEL Giuseppe De Rita. Praktično bi to pomenilo, da bi tisti delavci, ki bi po 60. ali 65. letu starosti se delali, placevali zavodu INPS prispevke se za pet let, na osnovi tega prihranka pa bi jim INPS nato izračunal pokojnino z dodatkom omenjenega bonusa. Podoben mehanizem že preučujejo v drugih industrijsko razvitih državah.

ENEL: Viezzoli zagotavlja polno sodelovanje z vlado

RIM - Predsednik družbe ENEL Viezzoli je včeraj zagotovil, da je podjetje pripravljeno na privatizacijo in da bo sodelovalo z vlado za cimprenjsni začetek procesa. Pri tem je zanikal govorice, po katerih naj bi bil pripravljen notranji nacrt za privatizacijo, in zagotovil, da je bila naloga vodstva družbe vedno samo ta, da pripravi račune in strukturo elektriškega podjetja za privatizacijo.

Finansiranje za turistične dejavnosti na obali

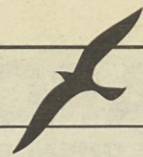
TRST - Trzaska Trgovinska zbornica je sklicala za ponedeljek, 27. maja ob 10. uri sestanek vseh turističnih operaterjev in njihovih stanovskih združenj, na katerem bodo govorili o možnostih olajšanega financiranja turističnih dejavnosti v obalnih občinah, ki jih je pred časom prizadel pojav cvetenja alg. To možnost doloca zakon št. 424/89, rok za vložitev prošnje pa bo zapadel 31. julija. Zainteresirani operaterji bodo na srečanju seznanjeni z naravo teh ukrepov in s pogoji za pridobitev financiranja, ki so namenjene investicijam za realizacijo ali prenovitev turističnih struktur.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRZASKA KREDITNA BANKA	24. MAJ 1996		
	valuta	nakupni	prodajni
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Seta minica: tel. +39/40/63311 Agencija Roma tel. +39/40/411611 Agencija Dompo tel. +39/40/831131	ameriški dolar	1539,00	1579,00
	nemška marka	1000,00	1026,00
	francoski frank	294,00	303,00
	holandski gulden	891,00	918,00
	belgijski frank	48,20	50,20
	funt sterling	2318,00	2388,00
	irski sterling	2391,00	2464,00
	danska krona	258,00	266,00
	grška dramma	6,20	6,60
	kanadski dolar	1120,00	1155,00
	japonski jen	14,30	14,90
	švicarski frank	1213,00	1250,00
	avstrijski šiling	141,70	146,00
	norveška krona	233,00	240,00
	švedska krona	225,00	231,00
	portugalski escudo	9,70	10,10
	španska pezeta	11,90	12,50
	avstralski dolar	1217,00	1254,00
	madžarski florint	11,00	14,00
	slovenski tolar	11,20	11,70
	hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
23 MAJ 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1543,00	1573,00
nemška marka	1004,00	1022,00
francoski frank	294,00	304,00
holandski gulden	889,00	914,00
belgijski frank	48,34	50,14
funt sterling	2312,00	2392,00
irski sterling	2385,00	2480,00
danska krona	257,00	267,00
grška dramma	6,19	6,79
kanadski dolar	1117,00	1152,00
švicarski frank	1216,00	1241,00
avstrijski šiling	141,27	145,77
slovenski tolar	11,20	11,50

MILANSKI DEVIZNI TRG			
23. MAJ 1996	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1562,570	—
ECU	—	1912,120	—
nemška marka	—	1011,700	—
francoski frank	—	299,000	—
funt sterling	—	2359,150	—
holandski gulden	—	904,530	—
belgijski frank	—	49,223	—
španska pezeta	—	12,147	—
danska krona	—	262,020	—
irski funt	—	2435,580	—
grška dramma	—	6,397	—
portugalski escudo	—	9,858	—
kanadski dolar	—	1140,230	—
japonski jen	—	14,642	—
švicarski frank	—	1233,280	—
avstrijski šiling	—	143,780	—
norveška krona	—	236,290	—
švedska krona	—	228,560	—
finska marka	—	328,410	—
avstralski dolar	—	1238,340	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
12. APRIL 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.5007	1.5047	1.5087
funt sterling	2.2676	2.2746	2.2816
irski funt	2.3436	2.3506	2.3576
kanadski dolar	1.1055	1.1095	1.1135
nizozemski gulden	89.387	89.497	89.607
švicarski frank	23.120	23.220	23.320
belgijski frank	4.8587	4.8687	4.8787
francoski frank	29.375	29.435	29.495
danska krona	25.850	25.910	25.970
norveška krona	23.078	23.138	23.198
švedska krona	22.345	22.405	22.465
italijanska lira	0.9534	0.9574	0.9614
avstrijski šiling	14.200	14.220	14.240
španska peseta	1.1912	1.1952	1.1992
portugalski escudo	0.9700	0.9730	0.9760
japonski jen	1.3805	1.3820	1.3835
finska marka	31.940	32.020	32.100

SREČANJE / PREDAVAL JE NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Zgodovinar Hobsbawm o »evropski Sloveniji«

Pogovor z uglednim angleškim zgodovinarjem

Pred dobrim četrt stoletja je pokojni profesor zgodovine na znanstvenem liceju Franceta Prešerna Egidij Košuta večkrat prinasal v razred knjigo Erica J. Hobsbawma Obdobja revolucije, in bral dijakom iz nje, da so si zapisovali, kar je ugledni angleški zgodovinar dognal o casu, ki je sledil francoski revoluciji in se končal s pomladjo narodov leta 1848. Knjiga je izšla slabo desetletje prej; uvajanje tako »moderna« učenika v pouk zgodovine na slovenski soli v Italiji je predstavljalo takrat novost, katere pomen se je dijak zavedal šele nekaj let pozneje, ko so bila Obdobja revolucije vključena v obvezni program predmeta Novejša politična zgodovina, ki ga je na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo predaval profesor Stane Južnič. Eric Hobsbawm je bilo takrat le ime, napisano na platnici tiste in se številnih drugih knjig (o razkroju imperijev, o razbojnikih, o ustvarjanju tradicij, o nacijah in nacionalizmi in, nazadnje, o kratkem stoletju). Po četrt stoletja pa lahko nanese, da se ime s platnice pojavi v clovskih obliki visokega, suhljatega, živahnega 79-letnika v Trstu.

Eric Hobsbawm, eden najbolj uglednih in najbolj znanih angleških zgodovinarjev, je prispel v Trst na povabilo Oddelka za ekonomske in statistične vede ter Oddelka za zgodovino Trzasko univerze. Na obeh oddelkih je predaval o nekaterih aspektih zgodovine dvajsetega stoletja, pred predavanjem pa se je tudi ustavil v knjigarni Einaudi, kjer se je srečal z bralci, izmenjal z njimi kako besedico in - predvsem - jim podpisoval knjige.

Med »lovci« na avtogram je bil tudi rdecelasi moski, ki je zacei avtorja sprasevati po jazzistih judovskega porekla. Hobsbawm je namrec »izvedenec« za jazz. Sam je v prostem pogovoru povedal, da ga je vzljubil pri sestnajstih, »ko se vsi mladi zaljubijo«. Zaiskrilo se je v Londonu leta 1933 na koncertu Duka Elingtona, iz tiste iskricice pa je mnogo let kasneje nastala tudi knjiga Družbena zgodovina jazza.

Po tem glasbenem intermezzu je Eric Hobsbawm privolil v intervju o svojih najnovejših delih.

Profesor Hobsbawm, v svojem zadnjem delu pisate o 20. stoletju kot o »kratkem stoletju«, ki končuje 1991. leta. Zakaj?

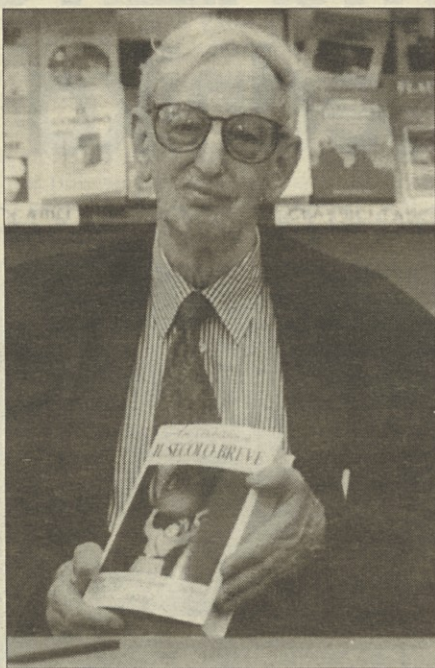
»Ker se mi zdi, da tvorijo vsa desetletja od zacetka prve svetovne vojne do razpada Sovjetske zveze zgodovinsko celoto. Gre za enovito zgodovinsko enoto, ki sovпада z večjim delom tega stoletja. Zato sem ga imenoval kar preprosto "kratko stoletje"«

Kaj bo sledilo temu stoletju?

»Res ne vem. Zivimo v situaciji, ki je povsem drugačna od prejsnjih obdobj. Zivimo v obdobju svetovne transnacionalne ekonomije, za katero sedaj se nihče ne ve, kako točno deluje, in kaksne posledice bo imela. Tudi mednarodni položaj je povsem nov. Prvic v zadnjih dveh, treh stoletjih, smo se znasli brez jasne strukture mednarodnih odnosov. Edino, kar lahko v taki situaciji storimo, je to, da prepoznamo temeljna vprasanja; odgovore bomo, brez dvoma, tudi našli, a za to bo potrebno še nekaj časa. Napovedovati sedaj odgovore pa je zelo težko.«

V svojem delu Nacije in nacionalizmi ste že napovedal razkroj Jugoslavije v posamezne nacionalne države. Kakšna bodočnost se piše Sloveniji po osamosvojitvi?

»Slovenija je majhna država, ima pa dokajšnjo blaginjo. Cez kako leto se bo gotovo povezala z Evropsko unijo. Mislim, da bo bodočnost Slovenije dokaj pozitivna, kar pa ne bo veljalo za vse majhne države, ki so nastale po razkroju zadnjih multinacionalnih držav. Prve nacionalne države so nastale po koncu prve svetovne vojne po razpadu Avstrije in Ogrske in turskega imperija. Zadnji multinacionalni imperij, sovjetski, se je razkrojil 75 let kasneje, slo pa je za povsem enak

fenomen. Med vsemi novimi državicami se prav Sloveniji piše najbolj optimistična bodočnost. Seveda, če bo ohranila sedanje vrline.«

Je Slovenija evropska država?

»Slovenija je zgodovinsko že skoraj tisoč let povezana s srednjo Evropo. Pripadnost Slovenije Evropi ni torej nobena novost.«

Kako ocenjujete napetosti v sedanjih italijansko-slovenskih odnosih?

»Kaj takega je vedno težko ocenjevati. Na primer: množičnega izгона italijanskih ljudi z jadranskega primorja v Istri po drugi svetovni vojni ni mogoče zlahka pozabiti. Seveda je nemogoče, da bi se tisti ljudje sedaj vrnili, kot je tudi nemogoča vrnitev Nemcev na Češko. Izgnani in njihovi sinovi pa gotovo se dalj časa ne bodo pozabili, zaradi česar bodo odnosi med Italijo in Slovenijo, pa tudi med Italijo in Hrvaško, še nekaj časa dokaj težavni.«

Kaj bi morala storiti Slovenija, da bi se odnosi z Italijo izboljšali?

»Konkretna situacije ne poznam. Zato tudi ne morem absolutno ničesar svetovati.«

Marjan Kemperle

BLED / SREČANJE PISATELJEV PEN KLUBOV

Ljubezen in sovraštvo neskončni konflikt

Osrednja tema je Antigona danes

Predvčerašnjim se je ob 9.30 uri na Bledu, v hotelu Park, začelo 29. Mednarodno srečanje pisateljev. Udeležilo se ga je okoli osemdeset tujih in naših pisateljev iz šestindvajsetih držav. Osrednja tema srečanja nosi naslov Antigona danes, katere modelator okroglega mize je bil Ales Debeljak, uvodni referat pa je prebral Tine Hribar. Mirovni komite mednarodnega centra PEN pa je pripravil včerašnjo okroglo mizo SI VIS PACEM..., o miru, kjer je bil modelator teme Boris A. Novak, uvodni referat pa je pripravila Aleksandre Blokh iz Francije. Odhod udeležencev in s tem zaključek srečanja bo jutri dopoldne.

V uvodnem protokolnem delu 29. Mednarodnega srečanja pisateljev je predsednik Slovenskega centra PEN, Marko Kravos, v svojem govoru poudaril, da mineva 70 letnica od ustanovitve našega PEN centra, ki so ga ustanovili pet let pred nami v Londonu. V

kratkih govorih so vse navzoče pozdravili se minister za kulturo Janez Dular in podpredsednik SAZU ter član PEN kluba Ciril Zlobec, ki prav tako v tem letu praznuje svojo 70. letnico.

Okroglo mizo Antigona danes je začel zelo znan pesnik, esejist, ugledni prevajalec in profesor Ales Debeljak, ki je bil prav tako tudi modelator dopoldanske okroglega mize. V ospredje je postavil konflikt med ljubeznijo in sovraštvom in pomembnost, da pustimo preteklost in prihodnost ter se osredotočimo na sedanjost. Besedo je prepustil pisatelju, znanemu filozofu in mislecu Tinetu Hribarju, ki pravi, da v Sofoklejevi Antigoni ni nikogar, ki bi ustrezal uveljavljeni definiciji tragičnega junaka. Nikogar ni, ki bi bil, tako kot Ojdip, brez krivde kriv. Claudio Magris zelo znan italijanski literat je svoj referat naslovil »Kdo piše nepisane zakone bogov?« in uvrstil Antigono ne samo v književnost tem-

vec tudi v filozofsko in religiozno delo, saj filozofija potrebuje pesnike, da dojamemo stvarnost in njen smisel.

Popoldanski modelator Richard Jackons iz ZDA je v svojem referatu z naslovom Antigona Dominika Smoleta danes uvrstil Antigono kot načelo, pozabljen ideal, ki predstavlja posameznika proti svoji državi oziroma zavest proti zakonu. Uvodni referat je pripravil Viktor Krivulin iz Rusije, ki je smisel Antigone danes videl kot odnos srbov in Hrvatov, muslimanov in pravoslavcev, kjer gre za čustvo kolektivne uzaljenosti jugoslovanske kulture iz Titovih časov. Gre za dve strani iste medalje.

Svoje referate na temo Antigona danes, so predstavili se Luko Paljetak, Josip Osti, Valerija Skrinjar Tvrz, Christa Dericum, Pablo Peschiera, Izток Osojnik, Ismet Bekrić, Eva Toth, Dusan Jovanović, Marko Kravos in Artur Miedzyrzecki.

Cvetka Cvet

Pričakovanje za skupino Elio e le Storie Tese

Dejanski zmagovalci letosnjega Festivala italijanske popevke bodo v nedeljo, 26. nastopili v spornih palaci v Pordenonu. Za koncert milanske skupine Elio e le Storie Tese vlada precejšnje zanimanje, saj je njihov novi cd, Eat the Phikis na prvih mestih vseh italijanskih lestvic, poleg tega pa so nastopili Elia in tovarišev prava zabava.

Mladi Milančani, ki izhajajo iz tamkajšnje dobre kabaretične sole, ponujajo nov sarkastično-zabavni program. Turnejo so začeli pred dobrim tednom, na programu pa imajo, tja do sredine oktobra, kar sedemdeset nastopov. V naši deželi sta dosedaj najavljena dva koncerta, in sicer nedeljski v Pordenonu in poletni nastop 31. julija v Lignano.

Koncert seveda sloni na predstavitvi skladb novega albuma, poslušali pa bomo lahko tudi veliko skladb iz prejsnjih treh plošč, med katerimi so

najbolj znane Servi della gleba, Pippero, Supergiovane, Cara ti amo, Nessuno allo stadio, Essere donna oggi in druge.

Elio e le Storie Tese so dobri glasbeniki, ki se v izvajanju svojih skladb poslužujejo vseh glasbenih znanj, od trdega rocka do gospela, od karibskih ritmov do narodno zabavne glasbe, od klasičnih ljubzenskih melodij do tehnoritmov. Njihove zelo zabavne pesmi govorijo tako o nesmiselnih stvareh kot o zelo aktualnih temah, kot so priseljenici, aids, osamelost in brezposelnost. Sama sanremška skladba La terra dei cachi je uspešna parodija današnje Italije.

Ceprav so včasih preveč rutinski, Elio, Rocco Tanica, Feyeze, Faso in Cesareo ponujajo pristno in sproščeno zabavo, ki prevzame vse prisotne in sprejme vsako športno palačo v veliko plesišče, ki jo trasgresa besedil spravi v smeh.

A.W.

NAJBOLJŠI ROMAN V LETU 1995

Pred podelitvijo nagrade Kresnik

Med kandidati za nagrado tudi Florjan Lipuš in Berta Bojetu

Letos bodo že šestič podelili nagrado Kresnik za najboljši roman, ki je izšel v letu 1995. Pred podelitvijo tradicionalne nagrade so v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani priredili tiskovno konferenco. O samem poteku prireditve je spregovoril predsednik UO Sklada Kresnik Peter Kolsek, predsednica žirije Dr. Silvija Borovnik pa je razglasila pet izbrancev, ki se bodo 21. junija na Muljavi potegovali za nagrado Kresnik.

Kot že pet let doslej bo tudi letos 21. junija na Muljavi podelitev nagrade Kresnik za najboljši roman, ki je izšel v letu 1995. Izmed petdesetih literarnih del, ki so izšli lansko leto in so jih prejeli iz Narodne univerzitetne knjižnice v Ljubljani, so najprej selektirali sedemintrideset pravih romanov. Žirija se je ob tej pestri izbiri romanov poenotila brez težav in izbrala pet izstopajočih del, kar dokazuje dejstvo da je dobrih literarnih del malo.

V slovenskem literarnem opusu je nagrada Kresnik edina domaća nagrada za najboljša prozna dela, ostaja samo se na-

grada Vilenica, ki pa ima mednarodni status.

Peter Kolsek, predsednik Sklada Kresnik, je poudaril, da nagrado Kresnik prireja Društvo slovenskih pisateljev in časnik Delo, ki je tudi glavni sponzor, znaša pa desetisoč nemških mark. Celotna prireditve se bo na Muljavi začela ob 17. uri z okroglo mizo in pogovori s petimi kandidiranimi književniki, nadaljevala s piknikom in pokušino tradicionalnega slovenskega golaža ob 20. uri ter končala z razglasitvijo nagrajenca ob 21.30 uri.

Silvija Borovnik, predsednica žirije je razglasila pet kandidatov za nagrado Kresnik. To so: Berta Bojetu z romanom Ptica hisa - založba Wieser, roman Streznitev Florjana Lipusa - založba Wieser, Maja Novak z romanom Cimre - založba Obzorje, Marko Sterle z romanom Stara hisa - založba Mladinska knjiga in Jani Virk z romanom 1895, Potres - založba Mihelac. Iz seznamaje razvidno, da sta med petimi kandidati za nagrado dve ženski, dve knjigi pa sta izšli pri celovski založbi Wieser. (po Republiki)

V AACHNU S KÖLNŠKIM ORKESTROM

Odličen nastop Katje Milič

Trzaska pianistka Katja Milič je 6. maja uspešno nastopila v nemškem mestu Aachen kot solistka s Simfoničnim orkestrom Kölnske akademije za glasbo pod vodstvom dirigenta Herberta Görtza. Koncert je priredil oddelek kölnske Visoke sole za glasbo v Aachenu v sodelovanju s kulturnim uradom občine Aachen.

Slovenska pianistka je v brüsel-ski dvorani velikega kulturno-kongresnega centra "Eurogressa" kot solistka z orkestrom izvedla 4. klavirski koncert Ludwiga van Beethovna, program koncerta pa je obsegal se Haydnovo Simfonijo št. 82 v C duru "L'ours" in Ravelovo suito "Mu mère l'Oye". Navduse-no občinstvo je nastop pianistke nagradilo z večminutnim aplavzom in tudi kritika je zelo dobro ocenila nastop naše glasbenice.

Katja Milič se trenutno izpopolnjuje pri prof. Ulli Graf na oddelku kölnske Akademije za glasbo v Aachenu, kjer je preteklega julija

diplomirala z odlično in pohvalo: najvisja ocena na tem zaključnem izpitu ji omogoča se nadaljnje izpopolnjevanje za pripravo t.i. "koncertnega izpita". Ti zadnji dve leti glasbenega visokosolskega studija sta posevčeni predvsem oblikovanju dveh programov za klavirski recital, ob tem pa je se velika pozornost usmerjena komorni glasbi. Le najboljše študenti te stopnje pa lahko nastopijo tudi kot solisti z akademskim simfoničnim orkestrom.

Trzaska pianistka je sicer že večkrat nastopila v Aachenu in okolici, kot solistka ali v raznih komornih zasedbah, tokrat pa se je kot solistka z orkestrom se posebej izkazala

la z izvedbo tehnično in muzikalno zelo zahtevnega 4. Beethovnovskega klavirskega Koncerta v G-duru op. 58. Dekan in prisotni profesorji kölnske Akademije za glasbo so njen nastop zelo pohvalili in ga ocenili kot najboljšega v zadnjih letih.

Na sliki (foto Krizmančič/KROMA) Katja Milič med lanskoletnim nastopom v Zgoniku.

KONSTANZ / V ŠVICARSKEM MESTU

Za binkošti »altkatholiken« bodo posvetili prvi duhovniki

BONN - Se ena, sicer manjša krščanska Cerkev je popustila glede posvetitve žensk za duhovnika. Gre za Cerkev »Starih katolikov« (Altkatholiken), ki se je ločila od rimskokatoliške Cerkve leta 1870 in ki bo prihodnje dni posvetila dve duhovniki.

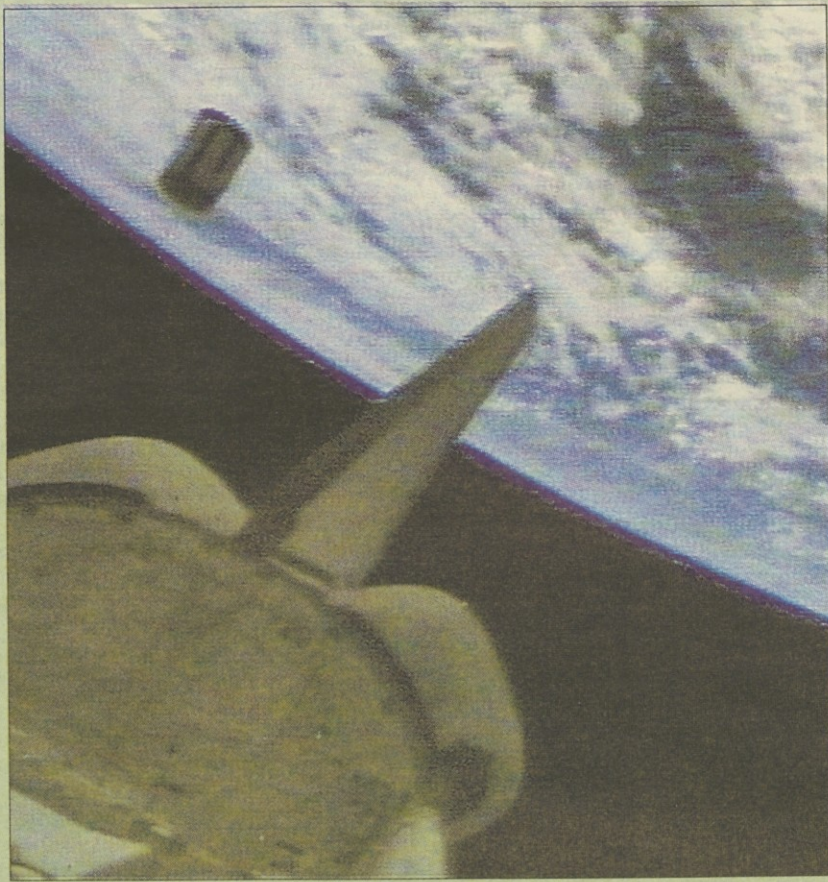
Pripadnikov te Cerkve je 20 tisoč v Nemčiji, 200 tisoč v Evropi in 4 milijone po vsem svetu. Imajo enega samega skofa in sicer v švicarskem Konstanzu ob Bodenskem jezeru na meji z Nemčijo. Ravno tu bo prihodnjo binkostno nedeljo škof Joachim Vobbe posvetil 33-letno Angelo Beris, poročeno in mater dveh otrok, ter 48-letno Regino Pickel-Bossau, ki je tudi poročena a brez otrok.

»Stari katoliki« so izstopili iz rimske Cerkve v prejšnjem stoletju, ko so v Rimu razglasili dogmo o papeževi nezmotljivosti. Od takrat so svojo Cerkev organizirali na »demokracijski osnovi«, tako da na primer župnika izvolijo sami župljani. »Nasi župniki se lahko poročijo in vsak od nas dozivlja svojo spolnost na podlagi lastne samostojne odgovornosti. V nasi cerkvi dovoljujejo tudi kontracepcijsko tableto,« je pojasnil škof Vobbe. Glede duhovnic pa je dejal, da to spada v »prilagoditev sodobnim časom in vsekakor ni v Novem Testamentu nikjer prepovedano posvečevanje žensk.«

Proti »heretikom« je ostro nastopila rimskokatoliška hierarhija. Johannes Dyba, znani nemški konservativni nadškof iz Fulde, je ocenil, da so »stari katoliki« tako dokazali, da »niso ne stari ne kato-

liki...« Glasniki nemske škofovske konference se sicer se vedno sklicujejo na znano papeževo stališče do vprašanja vloge žensk v katoliški Cerkvi, vendar neurado priznavajo, da bo skorajšnja posvetitev duhovnic v Konstanzu lahko vplivala tudi na stališče nemske katoliške Cerkve. Ankete kažejo, da podpira večina nemških vernikov posvetitev žensk in da nekateri znani teologi kot n.pr. Hans Kueng in Peter Huenerman ocenjujejo papeževo stališče do tega vprašanja kot »neobvezujoče«. Kljub nasprotovanju cerkvene hierarhije se je pred časom poldrug milijon nemških vernikov (v Nemčiji živi 28 milijonov katolicanov) opredelil na referendumu za posvetitev duhovnic.

Endeavour uspešno nadaljuje svojo misijo

Vesoljsko plovilo Endeavour nadaljuje uspešno misijo na kroznici okoli zemlje (Telefoto AP)

RUSIJA / ZARADI POMOTE PREVISOK PRITISK V OMREŽJU

Eksplorzija plina: 19 mrtvih

MOSKVA - V mestu Svjetogorsk na meji s Finsko 200 km severno od Sankt Peterburga je umrlo 19 ljudi, med katerimi je bilo kar 9 otrok, ko je eksplozija plina, ki je uhajal v petnadstropni palači, in je eksplozija popolnoma porušila poslopje. Reševalci so odpeljali v bolnišnico številne ranjence, med katerimi so stiri osebe v smrtni nevarnosti.

Preiskovalci ne izključujejo možnosti, da je plin pričel uhajati, ko so zaradi pomote prevec dvignili pristik v plinskem omrežju, ki je očitno popustilo.

NOVICE

Evropski poslanci proti predstavitvi potrdil za povračilo stroškov

STRASBOURG - Evropski poslanci so se včeraj s široko večino glasov izrekli proti predlogu skupine zelenih, ki je predvideval uvedbo obvezne predstavitve potrdil za povračilo lastnih potniških stroškov. Evropski parlament je amandma ekologistov zavrnil z 284 glasovi, 32 poslancev ga je podprlo, 12 pa se jih je vzdržalo. Povračila stroškov so evropski poslanci doslej vedno prejeli na osnovi lastnih izjav in brez potrdil. Evropski parlament bo v prihodnjem letu predvidoma potrosil okrog 100 milijard lir za potovalne stroške svojih 626 članov.

Brazilska vojska podarila svojo zemljo kmečkim družinam

RIO DE JANEIRO - Brazilska vojska je sklenila podariti 6,2 milijona hektarov svoje zemlje v Amazoniji (kolikor znasa površina Nizozemske), na kateri se bo sedaj lahko naselilo vsaj 20.000 kmečkih družin brez svoje zemlje. Vojaški glasnik je povedal, da se te zemeljske površine nahajajo v državah Pará, Amazonas, Tocantins, Mato Grosso, Rondonia, Roraima in Maranhao.

Še ena žrtev serijskega morilca taksistov

CARACAS - V Caracasu je v teku pravi lov na serijskega morilca, ki je za svoje žrtve izbral nočne taksiste. Policija je včeraj sporočila, da je odkrila še eno, že deveto truplo, žrtev morilega nasilja neznanca. 60-letni taksist Miguelangelo Gulo Bonura je bil ubit s sunki dleta v prsni koš medtem ko je bil za volanom. Preiskovalci so doslej ugotovili, da je dinamika umorov v glavnem vedno enaka; žrtve so starejše osebe, vozijo avtomobile capricé, morilec pa jih ubije s sunki dleta v prsni koš.

Odkrili mehikanske pribežnike v vozilu za prevoz konj

ATLANTA - Skupina 34 Mehikancev, ki je protizakonito vstopila v ZDA, je bila tri dni stlačena v dostavnem vozilu za prevoz konj. Mehikance so odkrili funkcionarji služb za priseljence, potem ko jih je neki hotelski cuvaj v grofiji Dekalb obvestil o prisotnosti »čudnega vozila«, ki je bilo parkirano v bližini. Funkcionarji so tako odkrili skupino Mehikancev, vozilo pa je bilo v tako slabem stanju, da je dejal eden od njih - da bi z njim ne prevazali niti enega samega konja.

Visoke globe kadilcem na delovnem mestu

BONN - Kdor bo kadil na delovnem mestu, bo moral placati 100 mark globe (več kot 100 tisoč lir): tako predvideva stroga sankcija, ki jo predvideva zakonski osnutek, ki so ga v Nemčiji pripravile parlamentarna skupina Cdu-Csu, krščansko-demokratska zveza kanclerja Helmuta Kohla skupno s poslanci Spd, ki so najmočnejša opozicijska sila v Nemčiji. Zakonski osnutek med drugim predvideva popolno prepoved kajenja v vseh javnih lokalih, uradih, bolnicah, na sodiscih, na vseh prevoznih sredstvih (tudi v vlakih in letalih) in na vseh delovnih mestih.

NEW YORK / UMOR PRED 16 LETI

Sto let zapora za umor dekleta Sioux

NEW YORK - Nick Scherr, eden od dveh moskih, ki sta leta 1980 posilila in ubila dekle indijanskega plemena Sioux, je bil obsojen na 100 let zapora; sodnik je obenem priporočil, da bi mu ne podelili svobode na besedo, ko bo leta 2008 imel pravico, da si jo po zakonu lahko zagotovi.

Umor 18-letnega dekleta Sioux Candace Rough Surface iz Mobridgeja v indijanskem rezervatu Standing Rock, ki sta ga zagresila mlada belca Nick Scherr in njegov bratranec James Stroh, je ponovno zbudil staro jezo med belci in Indijanci iz rezervata, ko sta bila slednja obdolžena oktobra lani (15 let po umoru); Indijanci so obtožili oblasti nemarnosti iz rasnih razlogov. Odgovornost ubijalcev je prišla na dan samo pozneje na osnovi informacije Strohove tase policiji med obravnavo o locitvi med njeno hčerjo in Strohom.

Slednji je priznal, da sta pred petnajstimi leti najprej on sam, nato pa se Scherr (takrat sta imela 15 oziroma 16 let) srečala dekle v neki točilnici in jo povabila na sprehod z avtomobilom, v katerem naj bi prišlo do prepira. Sherr naj bi dekle izvelkel iz avta in jo pretepel, nato pa sta oba posilila; za tem naj bi Sherr streljal nanjo, pistolo naj bi nato izročil bratrancu, ki je sprožil še zadnji strel. Truplo sta nato odvrkla v reko Missouri, po devetih mesecih od izginotja pa so ga našli in tako se je preiskava začela.

KOREJA / PRVI LETALSKI POBEG PO 18 LETIH

Severnokorejski pilot prebežal s svojim migom 19 v Južno Korejo

Napetost tudi med pomorskimi silami na Rumenu morju

SEUL - »Nisem več mogel živeti v Severni Koreji,« je izjavil vojaški pilot, čim je izstopil iz miga, s katerim je prebežal v Južno Korejo. Gre za prvi pobeg vojaškega letala iz Severne Koreje v zadnjih 19 letih.

29-letni Lee Cul So je s svojim lovцем vrste mig 19 odletel s severnokorejskega vojaškega letališča Onsan malo po 10. uri in takoj krenil proti jugu. Letel je nizko, da se je izognil radarjem in zasledovalcem, in ko so ga ob 11. uri opazili južnokorejski prestrezniki, je ze letel nad Rumenu morjem v južnokorejskem zračnem prostoru. Z večkratnim nihanjem kril je sporočil, da se namerava predati in so ga zato južnokorejski lovci pospremili do letalske baze Swon, kjer je srečno pristal in takoj zaprosil za politično zatocisce. Med drugim je povedal, da je v Severni Koreji zapustil 27-letno ženo in dva otroka.

Odnosi med Korejama so se vedno napeti: včeraj zjutraj je pet severnokorejskih vojaških plovil zaplulo v južnokorejske vode, od koder so se umaknili 20 minut kasneje, ko so priplule južnokorejske izvidnice.

Od kar je marca letos zapadlo premirje, ki so ga podpisali leta 1953, je znatno narasla napetost med Severno in Južno Korejo in so zabeležili že več tovrstnih incidentov. Zda so predlagale - in kaže da je Pjongjang predlog sprejel - da bi podpisali dokončni mirovni sporazum.

TRST / PREDSTAVITEV

Z uravnavo proračuna Dežela držala obveze

Raznim sektorjem je namenila 157 milijard lir

TRST - Pred odobritvijo proračuna za leto 1996 se je deželni odbor obvezal, da bo zadostil potrebam nekaterih specifičnih sektorjev. Obveze je sedaj izpolnil z uravnavo proračuna, ki sta ga predstavila predsednik odbora Sergio Cecotti in odbornik za finance Oscarre Lepre. Finančni manevar je kar obsežen, ker deželna uprava lahko računa na uporabo 157 milijard lir (od katerih 42 milijard lir zaradi visjega ugotovljenega prihranka in 153 milijard lir, ker je bila Deželi priznana anticipacija na visjo kvoto iz državnega sklada). Del finančnega zneska je sicer ze vinkuliran: 16 milijard lir je namenjenih visjim zdravstvenim izdatkom, 30 milijard lir pa za bivanjske gradnje; razpoložljivih je torej se približno 87 milijard lir.

Odbornik Oscarre Lepre je navedel glavne sektorje, v katere bo deželna uprava posegla in uporabila naknadno razpoložljiva finančna sredstva: posegla bo za okrepitev krajevnih avtonomij, utrdila bo instrumente za dostop do kreditov s strani podjetij, podprla bo uporabne raziskave v industrijskem sektorju ter prispevala za stanovanjske gradnje.

Krajevne avtonomije bodo imele na razpolago 22 milijard lir vec, v ekonomskih sektorjih pa je Dežela privilegirala instrumente v podporo kreditom.

Za uporabne raziskave v industrijskem sektorju

je namenila 7 milijard lir, katerim je treba dodati se 2 milijardi lir, ki sta na razpolago družbi Sincrotrone za »Nacrt Rubbia«. Za infrastrukture na industrijskih področjih je namenila 4 milijarde lir, kmetijskemu sektorju pa nadaljnjih 5 milijard lir; turistični sektor bo prejel 1 milijardo lir vec, nadaljnja milijarda lir pa je namenjena refinansiranju hotelirskega sektorja.

Krajevnim javnim prevozom je namenjenih nadaljnjih 8 milijard lir, socialnemu skrbstvu pa se 5 milijard lir, od katerih so 3,5 milijarde lir namenjene rezidenčnim strukturam za ostarele in nepokretne osebe.

Cecotti in Lepre med tiskovno konferenco (f. KROMA)

ČEDAD / SREČANJE

Kulturni načrt za multietnične kristjanske skupnosti

ČEDAD - Furlanska cerkev nadaljuje dialog med Furlani in Slovenci in uveljavlja večjezično in večkulturno podobo Furlanije. V ta namen bo Center za socialno komunikacijo videmske škofije priredil v Cedadu drugo srečanje na temo »Furlani in Slovenci v Furlaniji«, ki bo jutri v cerkvi sv. Franciška. Pri pobudi sodelujejo cedajski in spestrski dekanat ter gorski skupnosti za Nadiške in Terske doline, pokroviteljstvo srečanja je prevzela Občina Cedad.

Po uvodnih pozdravih predstavnikov oblasti bo ob 17. uri okrogla miza na temo »Kulturni načrt za multietnične kristjanske skupnosti«. Na njej bodo sodelovali pisatelj Elio Bartolini, župnik Ruzziere de Tine, predsednik gorske skupnosti Firmino Marinic, prof. Joze Pirjevec in sovojenjski župnik in predsednik zadruge Dom Božo Zuanella. Pogovor bo vodil prorektor videmske univerze Cesare Scalon. Srečanje se bo zaključilo s slovesno peto mašo v cedajski stolnici, pri kateri bo somasevalo več furlanskih in slovenskih duhovnikov, verski obred pa bo vodil koprski škof Metod Pirih.

V cerki sv. Franciška bodo odprli razstavo na temo »Tjare di pas - Zemlja miru«.

ŠPETER / STALIŠČE

Dežela nima strategije za gorata območja

SPETER - Predsedniki gorskih skupnosti Furlanije-Juljske krajine, ki so se povezali v koordinacijo, na čelu katere je predsednik gorske skupnosti za Gorske doline Armando Noacco, so kritični do deželne vlade. Ugotavljajo namreč, da tako prejšnje kot zdajšnja večina nima izdelane strategije za gorate predele v deželi, kar se pozna predvsem na gospodarskem in zaposlitvenem področju. Gorati predelajo vse bolj emarginirani in pozornost za njihov razvoj je vse manjša. Sama reorganizacija gor-

skih skupnosti je zasla v slepo ulico, da o finančni avtonomiji le-teh sploh ne velja spregovoriti.

V dokumentu, ki so ga sprejeli predsedniki gorskih skupnosti, je postavljena zahteva po nekakšnem samostojnem odborništvu, ki bi kot primarno nalogo imelo skrb za gorate predele in za sodelovanje z gorskimi skupnostmi. Ob tem je izražena zahteva, naj deželna vlada skliče do konca junija konferenco gorskih skupnosti, na kateri bi zasnovali strategijo za bodoče delo. (r.p.)

SKGZ / SEJA IZVRŠNEGA ODBORA

Za manjšino sedaj boljše možnosti

Stališče o podpori Primorskemu dnevniku

GORICA - »Z novo italijansko vlado se odpirajo za manjšino nove možnosti, kar je na vsak način potrebno izkoristiti na najbolj učinkovit način. Manjšina torej potrebuje veliko dinamičnosti in konkretno-realistično platformo, kajti če kdaj, je sedaj priložnost, da se začnejo reševati temeljna vprašanja manjšinske zascite.«

Tako je izvršni odbor SKGZ na zadnji seji ocenil zgodovinske spremembe na italijanskem političnem in državnem scenariju, iz katerega je prvič po dolgih desetletjih možno povsem realno crpati optimistična pričakovanja. Seveda brez vsakršnih pretiranih evforij, poudarja SKGZ, kajti neresenih problemov, splos-

nih in manjšinskih se je nabrala zvrhana mera.

Iz razprave na izvršnem odboru SKGZ je izšla ugotovitev, da bi se morali vsi Slovenci dodobra zavedati, da so sedaj v vladi ali vlado podpirajo vse tiste politične sile, za katere z veliko večino glasuje nasa skupnost. Zato bi bil pravi paradoks, če ne bi v najkrajšem času stekli potrebni parlamentarni postopki za odobritev ustreznega okvirnega zascitnega zakona, obenem pa tudi vzporedno reševanje konkretnih problemov življenjsko pomembnih manjšinskih institucij. Vodstvo SKGZ je pri tem omenilo nujnost sestavitve prednostne lestvice zgocih manjšinskih problemov, od cele vrste neurejenih zadev v solst-

vu do vprašanja utrditve sistema finansiranja dejavnosti manjšine.

V nadaljevanju se je izvršni odbor razpravljati tudi o političnih razmerah, ki so nastale v Sloveniji po nezaupnici zunanjemu ministru Thalerju. Bila je izražena ocena, da destabilizacija političnega položaja v Sloveniji za odnose matice z manjšino ni koristna, postavlja pa se tudi vprašanje posledic na občutljivo fazo odnosov med Italijo in Slovenijo. Clani izvršnega odbora so razpravljali tudi o resoluciji o manjšinah, ki jo je pred nedavnim odobril odbor za zunanjo politiko državnega zbora. Nekateri predlagani amandmaji, ki so prišli iz vrst slovenske manjšine v Italiji, niso bili upoštevani. SKGZ vsekakor postavlja zahtevo, da se pred razpravo o resoluciji v državnem zboru izpelje avdicija tudi s predstavništvom manjšine v Italiji, tako kot je bilo pred kratkim s predstavniki Slovencev na Koroskem.

Izvršni odbor je nadalje govoril tudi o položaju Primorskega dnevnika, ki je se vedno v veliki finančni negotovosti in pričakuje obljubljeni drugi obrok vladnega prispevka iz Slovenije. S tem v zvezi je izvršni odbor ocenil kot nedostojne in nesprejemljive poskuse političnega pogojevanja matične finančne pomoči dnevniku. Večina komponent naše skupnosti se je od takih metod distancirala in poslala odgovornim predstavnikom v Sloveniji skupno stališče o Primorskem dnevniku.

Violante bo jutri govoril v Vidmu o boju proti mafiji

ČEDAD - Predsednik Poslanske zbornice Luciano Violante je napovedal svojo prisotnost v Cedadu, in sicer jutri, 25. maja.

Violante naj bi sodeloval pri srečanju vseh dijakov visjih sol, katerim bo spregovoril o mafiji in o tem, kako se Italija lahko izvije iz vse ostrejšega objema organiziranega kriminala.

Ponudbo za srečanje je Violante sprejel že pred nekaj meseci, preden je bil imenovan na tako odgovorno mesto.

CELOVEC / NOVA ŠTUDIJA O KOROŠKIH SLOVENCIH

Socialno elita, politično ne

CELOVEC - Na socialnem, kulturnem in socioekonomskem področju so koroški Slovenci pustili za seboj manjšinski status, opazni so celo konkretni nastavki v smeri elitnega položaja, politično pa so se vedno cisto jasno manjšina in jih tudi kot tako obravnavajo.

S temi besedami je v sredo zvečer v dvorani grbov v deželni hiši v Celovcu avtor nove znanstvene študije »Koroški Slovenci danes - manjšina ali elita?« univ. docent dr. Albert Reiterer povzel in vrednotil položaj slovenske narodnostne skupnosti na Koroskem. V študiji, ki je nastala po naročilu Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu in ki je kot knjiga izšla pri celovski založbi Drava, avtor primerja, kako so se na dvojezičnem ozemlju v desetletju 1981 - 1991 spremenile strukture med manjšino in večino. Predstavitve nove znanstvene publikacije so se udeležile številne osebnosti iz političnega, kulturnega in znanstvenega življenja obeh narodnostnih skupnosti na Koroskem, med drugim tudi predsednik koroškega deželnega zbora Adam Unterrieder, predsednik sosveta za koroške Slovence in Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm, podpred-

sednik Narodnega sveta koroških Slovencev Pavel Apovnik, idr.

Reiterer je ob predstavitvi svoje študije izrecno poudaril, da je manjšinska politika Koroške v tendenci se vedno manjšini sovražna, kar je razvidno predvsem na področju, kjer je simbolna vrednost posebej visoka, na področju solstva. Pristojne oblasti storijo vsak korak sele po dolgem obotavljanju in upiranju, to pa je tudi točka, kjer bi morali zavestno prve ukrepe, ki bi - ob politični dobri volji - ne povzročali novih problemov in le malo stroškov. »Tu ni ne prostora ne namena, da bi razvili zascitni program, ki je bil razvit drugje«, je kritiziral na Dunaju živeci znanstvenik in ugotovil, da je slovenska manjšina tudi danes izpostavljena asimilaciji in se ji jemlje tista pravica, ki je splošno priznana a tako malo uresničena, da namreč sama odloča o svoji prihodnosti. Kljub temu - tako Reiterer - ni dvoma, da bo o usodi statistično 15.000 oseb močne narodne skupnosti dokončno odločala manjšina sama. Odločilnega pomena za preživetje koroških Slovencev je po mnenju avtorja, ali jim bo uspelo dolgoročno ohraniti svojo identiteto in svoje kulturne oznake,

predvsem pa jezikovne kompetence, ki pa nenehno upadajo.

Direktor Slovenskega znanstvenega inštituta Avgustin Malle je ob predstavitvi študije izpostavil, da naj bi v njej zajeti statistični podatki spomnili predvsem obe osrednji politični organizaciji koroških Slovencev, da se bolj posvetita medsebojnemu sodelovanju, sodelovanju z večino in z Republiko Slovenijo ter da razvijeta za to potrebne programe. »Socialno strukturirana manjšina z močnim deležem visje in visoko kvalificiranih oseb ima specifične potrebe in lahko pričakuje od lastnih organizacij razumnejši pristop k reševanju skupinskih konfliktov, obstajajo pa tudi družbena in druga vprašanja, ki zadevajo celotno prebivalstvo južne Koroške ne glede na etnično propadnost«, je poudaril Malle.

Predsednik deželnega zbora Unterrieder pa je menil, da se bodo morale obe narodnostni skupnosti posloviti od stališča »Mi smo mi«, kajti tako stališče ne upošteva več realnost današnje družbe, ki jo oblikujejo ne samo jezikovna, temveč tudi socialna, poklicna in mnoge druge pripadnosti in razlike.

Ivan Lukan

KOROŠKA / JUBILEJNO LETO 1995

Uspešna bilanca »Koroške '95«

Zernatto: Prizadevanja za boljše sožitje se bodo nadaljevala

CELOVEC - Delovna skupnost »Koroška '95«, ustanovljena ob lanskoletni 75. obletnici koroškega plebiscita kot protiutež k tradicionalno nemško-nacionalno usmerjenim praznovanjem tega dogodka na Koroskem, je zastavljene cilje v veliki meri uresničila.

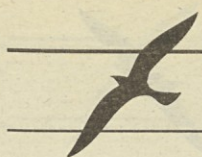
S številnimi prireditvami je uspelo vnesti nove impulze za boljše in objektivnejše razumevanje koroške zgodovine, prisotnosti različnih etničnih struktur v deželi in tudi koroške sedanosti, je na tiskovni konferenci poudaril designirani predsednik nadstrankarsko in interetnično organizirane skupnosti Bernhard Wenger. Poudaril je nadalje, da so tudi ostale prireditve delovne skupnosti v jubilejnem letu 1995 - poleg 75. obletni-

ce plebiscita so zajele tudi tematiko 50. obletnice konca druge svetovne vojne, 40. obletnice podpisa Avstrijske državne pogodbe in prvo leto Avstrije v Evropski uniji - naletele na pozitiven odmev v deželi.

Vodstvo društva se je zato odločilo, da ne ukine svojega delovanja, temveč da bo delovna skupnost, ceprav je bila prvotno ustanovljena samo za eno leto, nadaljevala s svojim delom. Geslo delovanja v letu 1996 bo »S strpnostjo presegati meje«, pri čemer je misljeno presejanje obstoječih meja predvsem znotraj Koroške - med politiko in znanostjo, med umetnostjo in politiko, med spoloma, med socialnimi in kulturnimi skupinami, med tujci in inozemci in ne nazadnje med manjšino in veči-

no.

Ze v sredo je Delovna skupnost uspešno bilanco svojega delovanja v obliki letnega poročila pod geslom »Toleranz - toleranca« uradno predala tudi koroškemu deželnemu glavarju Christofu Zernatto. Ta je dejal, da je jubilejno leto sicer mimo, da se pa vprašanje sožitja in strpnosti ne da omejiti na eno samo leto. Zato pozdravlja odločitev Delovne skupnosti, da se bo še naprej zavzemala za boljše sožitje med obema narodoma in odstranitev obstoječih ovir znotraj koroške družbe in tako prispevala svoje k se večji strpnosti in odprtosti Korošcev. Zernatto je se sporočil, da je dežela Koroška iz svojih proračunskih sredstev namenila Delovni skupnosti 650.000 silingov za najrazličnejše prireditve. IL.

O odločanju o spomenikih tudi na stojnici

LJUBLJANA - Podpise za podporo referendumu o spomenikih od preteklega torka zbirajo tudi na stojnici na Prešernovem trgu. Podobno stojnico so postavili pred Intersparom, vpisna mesta pa so še na vseh sedežih nekdanjih ljubljanskih občin. Pobudnik referenduma Niko Lukež meni, da bo le tako lahko zbral potrebno število podpisov do 7. junija, medtem ko predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovačič trdi, da bodo veljavni le podpisi, zbrani na Magistratu. Ker na stojnicah ne preverjajo identitete volilcev in se obrazci potrjujejo šele naknadno, je ta način zbiranja podpisov po Kovačičevem mnenju goljufiv. (T. U. foto: Uroš Počočnik)

Občni zbor najemnikov nacionaliziranih stanovanj

LJUBLJANA - V nabito polni Štirovi dvorani Cankarjevega doma so se včeraj zbrali na sedmem občem zboru najemniki nacionaliziranih stanovanj. Združenje je javno pozvalo ministrstvo za okolje in prostor, naj posreduje najnovejša podatke o stanovanjih, ki so bila ali še bodo vmjena nekdanjim lastnikom. Vlado so pozvali, da obravnava vprašanje najemnikov in jim zagotovi enak status kot ostalim imetnikom stanovanjske pravice ter najprej popravi krivice njim, ki »aktivno sodelujejo pri ustvarjanju našega danes in jutri«. Ustavno sodišče pa naj javnosti posreduje podatke o tem, ali so ustavni sodniki in njihovi sorodniki upravičenci po Zakonu o denacionalizaciji in ali so dobili ali kupili katero od teh stanovanj. (NaTo, foto: B. R.)

NOVA STRANKA / SLOVENSKI FORUM

Za bogato in ugledno Slovenijo

Predsednica stranke je postala poslanka v državnem zboru Ljerka Bizilj

LJUBLJANA - Slovenska politika je obremenjena s starimi kliseji in se težko dvigne nad rdečo - črno oziroma komunistično in protikomunistično opcijo in tako zaslepljena močno oziroma slovenski manevrski prostor, se posebno na mednarodnem področju. Slovenskega foruma ne zanimajo stare in nove zamere. Iz preteklosti hočemo vzeti vse, kar je bilo dobrega, iz sedanjosti izriniti tisto, kar je slabo!

To so besede, ki so jih v svoja izhodišča zapisali ustanovitelji nove slovenske stranke - Slovenskega foruma. Slovenski forum namerava vse svoje sile usmeriti v gospodarski razcvet Slovenije. Zavzemajo se za razvoj tržnega gospodarstva v socialno prijazni državi. Na včerajšnjem ustanovnem kongresu, ki ga je Slovenski forum pripravil na Zbiljah, so članstvu in vodstvu (zbralo se jih je kakšnih petdeset) ter novinarjem sporočili svoje temeljne vrednote (človečnost, pravičnost in strpnost) in tudi temeljne usmeritve (bogata in ugledna Slovenija, gospodarski razcvet, politični in skladen razvoj Slovenije, socialna pravičnost,

ekološko prijazna in varna Slovenija, pravna država ter postena in sposobna politika). Stranka je za svojo registracijo zbrala 200 podpisov, na včerajšnjem kongresu pa so izvolili tudi svoje vodstvo. Predsednica je postala pobudnica za ustanovitev stranke Ljerka Bizilj, poslanka državnega zbora in nekdanja televizijska novinarka, za prvega podpredsednika Slovenskega foruma pa so izvolili ekonomista in poslanca državnega zbora Janeza Juga, ki je bil doslej poslanec LDS, zdaj pa se z Biziljevo dogovarjata se z enim poslancem DZ, ki naj bi se priključil novi stranki. Tako bi lahko imel Slovenski forum v parlamentu svojo po-

Slovenski forum bo imel morda kmalu poslansko skupino v DZ (Foto: B. Plavec).

slansko skupino. Za drugega podpredsednika stranke so včeraj izvolili gospodarstvenika, sicer pa generalnega direktorja Avtoimpexa, Ferda Zajca. Ob izvolitvi je Janez Jug med drugim dejal: »Za izstop

iz LDS sem se odločil zato, ker sem se počutil samo kot izvrševalec naročil za pritskanje na sivo tipko in zato bom nadaljeval svojo poslansko kariero na strani dela in znanja, v cemer je prihodnost

Slovenije«. Ferdo Zajec je ob tem tudi poudaril, da si gospodarstvo ne sme dovoliti, da pride pod vpliv strank in izrazi nujnost, da pride do postene in sposobne politike. (Janja Klasinc)

SINDIKAT FIDES / NEZADOVOLJSTVO

Če bo treba, ostreje kot doslej

LJUBLJANA - Po podpisu aneksa h kolektivni pogodbi za zdravnike in zobozdravnike sindikat Fides meni, da je prišlo do neustreznega tolmačenja s strani ministrstva za zdravstvo. V Fidesu prav tako menijo, da ni bilo pravega razloga za črtanje poglavja o plačah iz predloga zakona o zdravnikih, matični parlamentarni odbor pa razpravljal o konkurenčni prepovedi in ugovoru vesti brez poznavanja problematike.

Neustrezno tolmačenje ministrstva se, kot je dejal na včerajšnji tiskovni konferenci predsednik Fidesa dr. Konrad Kustrin, nanaša na poročilo dodatka k osnovni plači v višini 0,9 kolicnika za preteklo tri mesece. Enako bi se morala povečati tudi vrednost drugega dela oziroma dežurnih ur in stalne pripravljenosti. Prihodnji teden naj bi se predstavniki Fidesa sestali z ministroma Voljcem in Ropom, da bi »razjasnili stvari, ki so bile na pogajanjih jasne«. V Fidesu so začudeni tudi nad matičnim odbrom državnega zbora, ki je iz predloga zakona o zdravnikih radikalno črtal poglavje o nagrajevanju zdravniškega dela, polemizirali pa so tudi o konkurenčni prepovedi in ugovoru vesti. »Žalostno je,« je dejal dr. Kustrin, »da se na tako eminentnem odboru razpravlja o tako pomembnih

stvarih ne da bi se poznalo problematiko.« Pri ugovoru vesti namreč vsi bolj ali manj mislijo le na abortus, pri konkurenčni prepovedi pa se Fides ne strinja s stališčem, da bi bili izzeti le nekateri vrhunski strokovnjaki. Sindikat ni za to, da bi lahko »vsi delali vse«, pač pa se, da bi zakon dovoljeval delo poleg rednega zdravnikom s petimi leti izkušenj, posebej pa je treba urediti status vrhunskih strokovnjakov. To bi odpravilo sivo ekonomijo in razraščajočo se korupcijo v zdravstvu. Glede črtanja poglavja o vrednotenju zdravniškega dela, ki je predmet razprav nekaj let in je bilo ena od stavkovnih zahtev, so v Fidesu razočarani nad zdravniške poslance, ki so se strinjali s tem, od vladajoče koalicije pa pričakujejo, da bo držala obljubo. Slednje zlasti velja za krščanske demokrate, ki jih, kot je dejal Kustrin, »že ime zavezuje na poštenost, poslanci ZLSD pa bi morali spoznati, da se je sistem spremenil«. Sindikat meni, da gre za politično igro in strankarsko obračunavanje preko pleč zdravnikov in v škodo bolnikov. Fides je odločen, da bo se za časa te vlade storil vse, da bodo plače zdravnikov take, kot bi morale biti, čez poletje pa se bodo pripravljali, da bi po potrebi nastopili še ostreje kot doslej.

Katarina Novak

MLADI RAZISKOVALCI / O PRISELJENCIH MED NAMI

Spoznovati lastne korenine, pa tudi drugačnost

Letos so v projektu ZPMS sodelovali učenci 69 slovenskih šol

LJUBLJANA - Zveza prijateljev mladine Slovenije že vrsto let organizira raziskovalne projekte s področja zgodovine, v katere se vključujejo člani zgodovinskih krozkov na osnovnih solah. Letos se je na razpis prijavilo 69 osnovnih sol iz vse Slovenije, učenci pa so pod vodstvom mentorjev izdelovali naloge na temo Priseljenci med nami. Kot so povedali na včerajšnji novinarski konferenci člani ocenjevalne komisije, so nekatera dela zares vzorna.

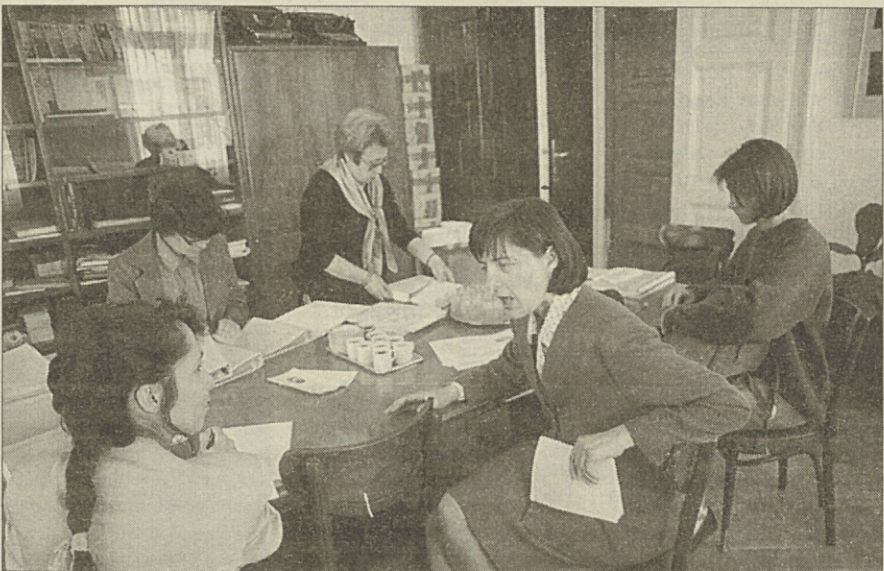
Učenci so predstavili življenje priseljencev v domačem kraju, od kod so prišli, s čim so obogatili kraj, kako so jih domačini sprejeli, kaj so doživljali v novem okolju in kako ohranjajo stike z okoljem, iz katerega so prišli. Precej nalog obravnava življenje Romov in beguncev iz nekdanje Jugoslavije, poleg tega pa tudi usodo homogenih etničnih skupin v posameznih okoljih. Tako so mladi raziskovalci, večino-

ma učenci šestih in sedmih razredov, predstavili rudarske strokovnjake in delavce iz Češke, Kočevarje, koloniste, trapiste, priseljence iz carske Rusije, Turke iz Izoli, Albance na Ptuj, Makedonce v Kopru, Zide v Lendavi, primorske priseljence po letu 1914 in druge.

Predstavniki komisije za delo zgodovinskih krozkov so poudarili, da pri pripravi nalog ni najpomembnejše tekmovalstvo, ampak navajanje

otrok na iskanje lastnih korenin in ustreznega odnosa do kulturne dediščine in preteklosti. Poleg tega se učenci ob pomoči mentorjev naučijo uporabljati ustrezne vire in literaturo ter raziskovalne metode. Rezultati nalog so precej odvisni tudi od mentorja, ki mora učence pravilno usmerjati, pri tem pa se njegovo delo na šteje za strokovno izpolnjevanje. ZPMS je zato letos na Zavod za solstvo poslala prošnjo za ureditev teh razmer, saj pričakuje, da bi se z dodatno motivacijo mentorjev na razpisane projekte prijavilo še več sol. Zaključno srečanje bodo imeli osnovnosolski zgodovinarji ta konec tedna v Novi Gorici, kjer bodo prejeli tudi priznanja.

Tanja Urdih

Nekateri izdelki učencev so bili vzorni, je bilo slišati oceno (Foto: Boban Plavec)

KOMENTAR

MATEJA KOZUH NOVAK

Za koga je papež prinesel mir?

Velika masa je mimo. Doživljala sem jo tako, kot sem nekdaj doživljala Titove obiske - z odporom. Sovražim nastopstvo kakršnihkoli oblastnikov, ki skušajo z bliscem in pozlato potlačiti samozavest povprečnika in ga prepričati, da je sam preneumen in da so le oni poklicani (od boga ali od ljudstva, je pravzaprav vseeno), da ga vodijo, pa naj nosijo generalske nasitke ali mašniške plasce.

Nic se ni spremenilo. Spet so morali sumljivci v arest. Človek se sprašuje celo, ali niso uporabili istih kriterijev za določanje »sumljivih«, kajti v družbi nas je vedno nekaj, ki težko prenašamo sopirjenje oblastnikov. Zanimiva se mi je zdela ugotovitev prijateljice, ki je ogorčeno dejala »tudi tega, kako se organizira javni shod, so se naučili pri komunistih«. Osebo menim, da je bila to pot organizacija mnogo bolj dodelana, saj za plačilo priprav niso ozeli le države, ampak so iztisnili denarce se neposredno od blaženih žrtev velikega dogodka, cesar prejšnja oblast ni počela.

Moram pa reči, da sem se privoscljivo (in hkrati z žalostjo v srcu) nasmejala tistim iz politične elite preteklih petdesetih let, ki niso izpustili nobene prilike v zadnjih mesecih, da ne bi nas, svobodomiselnih upornikov Oblasti, opozarjali, da moramo sprejeti poglavarja Katoliške cerkve gostoljubno, z odprtimi rokami, če že ne ljubeče, pa vsaj tolerantno in spostljivo, in da je protestni shod ob papeževem obisku zločin in necivilizirano dejanje. Menim, da smo se obnašali več kot korektno. Umaknili smo se iz mest, ulic, celo iz svojih stanovanj, zelo disciplinirano smo prenesli vse slaboumne ukrepe policije, ki so nam, državljanom svobodne Slovenije, kratili svobodo gibanja na račun gosta iz tujine, za katerega smo izvedeli od njegovih oboževalcev, da sploh ni bil na državnem obisku. Enako korektno obnašanje ni moremo trditi za našega gosta, ki je s svojimi izjavami izmalicil namen pastoralnega obiska, saj je krepko podprl slovenske politične razprtije. Dejstvo je, da je voditelj najstarejše evropske politične organizacije, ki je več let kot tisoč let učila vse evropske politične opcije, kako je treba odstraniti politične nasprotnike, komunizem izenačil s fašizmom in nacizmom, da je načrtno označil za zločinski režim tisto politiko, ki je vzela bogatim in nudila petdeset let dokaj kvalitetnega življenja revnim, ob tem pa svetoholnsko pridigal mir, sožitje in medsebojno pomoč, se mi zdi višek cinizma, ki ga lahko izreče nek oblastnik.

Sama se s komunisti nisem družila, dokler so bili na oblasti. Sem jim pa v letih, ko sem si ustvarila družino in se poklicno uveljavljala, priznavala, da znajo skrbeti za kvaliteto življenja slehernika in da vedno bolj upoštevajo mnenje strokovnjakov drugih strok in vodijo politiko skupaj z njimi. Zato sem se ob tem, ko sem ugotovila, da skušajo novopečeni politiki v službi te ali one (domače ali tuje) opcije zavestno uničiti sisteme, ki smo jih mi vsi, torej tudi uničevalci sami, gradili z vsem svojim strokovnim znanjem zase in za svoje okolje, odločila, da se pridružim tistim, ki so nam nudili dovolj možnosti, da smo sisteme gradili za ljudi in ne za oblast. Komunizma si nisem izbrala, vanj sem se rodila. Bil je edini sistem, v katerem sem lahko uveljavila svoje sposobnosti in znanje, ki sem si ga pridobila. Zato si ne pustim vzeti svojih dosežkov in dosežkov mojih soizvajalcev, na podlagi katerih smo v Sloveniji živeli bolje kot so živeli povprečni Američani. Z žalostjo ugotavljam, da so pripravljeni nekateri zato, da bi se obdržali na oblasti, dopustiti celo to, da novodobni pretendent za prevzem oblasti v Sloveniji z nekaj besedami oblati vsa njihova poklicna prizadevanja in vse pretekle uspehe in teh ni bilo malo. Žalostna sem, ker vedno znova ugotavljam, da oblastiteljnost ne pozna meja. Zato bomo morali voliti v Sloveniji poskrbeti, da bodo v politiko ves čas vstopali sveži ljudje v upanju, da bomo nekoč le dosegli kritično maso tistih politikov, ki jim je življenjski poklic delati za druge in ne le zase.

VELIKA BRITANIJA JE URESNIČILA NAPOVED O BLOKADI DELOVANJA EU

Civilna zaščita prva žrtev »goveje vojne«

London bo s težavo zaviral približevanje denarni uniji

Velika Britanija je zaradi podaljšane prepovedi uvoza govedine in stranskih izdelkov iz britanske goveje živine napovedala oviranje procesov sprejemanja odločitev v Evropski uniji.

Britanski predstavniki v evropskih organih lahko, če želijo, blokirajo sprejem katerekoli odločitve, za katero je potrebno soglasje.

BRUSELJ, LONDON (Reuter, B. Z.) - Velika Britanija je včeraj blokirala prvo odločitev Evropske unije na ministrski ravni. Namestnik britanskega veleposlanika pri EU David Bostock je evropskim ministrom, odgovornim za civilno zaščito, povedal, da London zaradi prepovedi izvoza britanskega goveda nasprotuje vsem predlogom, o katerih so se pogajali.

Italijanski državni sekretar Franco Barberi, ki je vodil sestanek ministrov, je dejal, da je Velika Britanija sestanek povsem paralizirala. London je namreč nasprotoval vsem trem točkam dnevnega reda - sprejemu večletnega načrta delovanja civilne zaščite, sprejemu resolucije o skupnem raziskovalnem delu na področju civilne zaščite in sprejemu resolucije, ki bi na področju civilne zaščite opredelila sodelovanje s srednje- in vzhodnoevropskimi državami. Diplomati zaradi tega niso bili pretirano zaskrbljeni, saj naj bi London po njihovem mnenju omenjenim predlogom nasprotoval tudi, če prepovedi izvoza britanske govedine ne bi bilo. Neki britanski diplomat je dejal, da ta trditve ne drži povsem, saj London v drugačnih okoliščinah zagotovo ne bi zavrnil vseh točk dnevnega reda.

Velika Britanija je tako zacela povzročati težave na več diplomatskih frontah. Vendar pa strokovnjaki menijo, da ima London le malo možnosti, da bi lahko zaustavil tudi približevanje gospodarski in denarni uniji. »Ne vidim možnosti, da bi lahko Velika Britanija na finančnem področju, kjer tipično soglasje ni potrebno, naredila veliko škode,« je dejal eden od evropskih diplomatov.

Velika Britanija ne more blokirati nobene odločitve, povezane z evropskim mehanizmom menjalnih tečajev, saj je izven njega. Prav tako London ne more blokirati nadaljnjih dogovorov o skupni evropski denarni enoti. Predsedniki vlad bodo na primer 21. in 22. junija v Firencah razpravljali o vmešnem poročilu o uresničevanju na-

crta, oblikovanega v Veroni (Velika Britanija ga je zavrnila), ki jim ga bodo pripravili finančni ministri, vendar ne bodo sprejeli nobene formalne odločitve, ki bi jo Britanci lahko blokirali. Pač pa nekateri opazovalci menijo, da utegne Velika Britanija težave povzročiti na decembrskem vrhunskem zasedanju EU v Dublinu, kjer naj bi izrazili potrebo po novem evropskem mehanizmu menjalnih tečajev in potrdili merila, ki bi zagotovila proračunsko stabilnost tistih, ki se bodo pridružili evropski denarni uniji. Vendar so takšna srečanja, kot je dejal neki diplomat, namenjena predvsem oblikovanju določenih usmeritev, ki naj bi pozneje postale zakon. Ker na takšnih srečanjih ni formalnega glasovanja, je največ, kar lahko država, ki se z nečim ne strinja, naredi, da svoje nestrinjanje zapiše v zaključno skupno izjavo. Kljub temu pa večina diplomatov upa, da bo London svojo bojno držo prekinil še pred dublinskimi vrhunskimi srečanjem.

V Londonu pa je britanski premier John Major prvič sklical zasedanje posebnega »vojnega kabineta«, ki naj bi napravil nacrt britanske kampanje za odpravo prepovedi izvoza govedine. Oblikovanje omenjenega kabineta je britanske evropske partnerje razburilo, je pa zato toliko bolj razveselilo volilce. Komentatorji britanskih časnikov so namreč mnenja, da je napoved »goveje vojne« Evropi se zadnje dejanje obupanih konservativcev, ki po javnomnenjskih raziskavah za laburisti zaostajajo kar za dvajset odstotkov. Seveda pa si Major ne sme privoščiti, da bi mu širokopotezno zastavljena akcija spodletela. V tem primeru bi se proti njemu obrnilo tako mnenje britanskih volilcev kot evroskeptikov v njegovi Konservativni stranki. Ob morebitnem uspehu akcije pa bi si Major brzkone utegnil nabrati kar nekaj političnih točk. Zato pa seveda ne bo smel sklepati kompromisov, kar bo, vsaj po izjavah ostalih članic EU sodeč, izjemno zapletena naloga.

Britanskemu laburistu Blairu je Italijanski premier Prodi obljubil vso podporo (Reuter)

VODJA BRITANSKIH LABURISTOV NA OBISKU V RIMU

Blair prosi za odpravo embarga

Italijanski premier Romano Prodi razume težave britanske opozicije

RIM (Reuter, B. Z.) - Voditelj britanske opozicijske Laburistične stranke Tony Blair se je včeraj v italijanski prestolnici pogovarjal s predsednikom novoizvoljene levsredinske vlade Romanom Prodiem. Sogovornika sta govorila predvsem o prepovedi izvoza britanske govedine.

Blair je podprl diplomatsko ofenzivo in ostale ukrepe konservativne britanske vlade ter Prodija zaprosil, naj se njegova vlada kot predsedujoča Evropski uniji, zavzame za cimpresnjo odpravo prepovedi. Blair je se pred pogovori dejal, da gre pri celotni zadevi za nacionalni interes Velike Britanije in bo zato Prodijevo vlado seznanil z vsemi argumenti, ki govorijo v prid Londona. »Ne glede na to,

kako obupno neustrežno je ravnala naša vlada, smo, kjer smo,« je v Rimu novinarjem povedal Blair in dodal: »Gre za nacionalni interes. Sem v Italijo nisem prišel zato, da bi storil kakoli, kar bi ogrozilo naše interese... Ne glede na to, kakšne so bile naše kritike na račun delovanja vlade - te kritike so bile zelo ostre - je nas trenutni interes cimpresnja odprava prepovedi,« je dejal Blair in dodal,

da je govorjenje o novi vojni v Evropi neodgovorno in bedasto. »Sedaj, ko gre za nas interes, se nam, kot opoziciji, zagotovo ne bi nihče zahvalil, če bi ga skušali ogroziti. Zagotavljam vam, da tega ne nameravam storiti,« je dejal voditelj britanske opozicije in izrazil upanje, da bodo prepoved ublazili v roku dveh tednov. Kot je dejal Blair, mu je Prodi obljubil vso podporo. Blair je se dejal, da v Veliki Britaniji vlada velika zategrenjenost, saj vse znanstvene raziskave kažejo, da je britanska govedina neoprečna in da prepoved njene ga izvoza ni upravičena.

STOPNJEVANJE STAVKOVNEGA VALA V NEMČIJI

»Zavezništvo za delovna mesta« je pokopano

Včeraj se je neuspešno končal že četrti krog pogajanj med predstavniki nemške vlade in predstavniki sindikatov zaposlenih v javnih službah, ki zahtevajo 4,5 odstotno povišanje plač. Vodja državne pogajalske skupine, notranji minister Manfred Kanther, je povedal, da so delodajalci zaposlenim predlagali postopno, vendar samo 1,5 odstotno zvišanje plač, ki naj bi trajalo do 31. decembra 1997. Po njegovih besedah ima država zaradi rastočega javnega dolga zelo omejen manevrski prostor, zato si ne more privoščiti zahtevanega zvišanja plač več kot trem milijonom uslužbencem, ker bi to pomenilo dodatnih 20 milijard nemških mark stroškov.

Nemsko »zavezništvo za delovna mesta«, kot so poljudno imenovali več desetletij trajajoče partnerstvo med vlado, sindikati in delodajalci, razpada v kup medsebojnih obtoževanj in očitkov o izdajstvu. Cilj sporazuma je bil od samega začetka zmanjšanje brezposelnosti in oblikovanje novih industrijskih odnosov v času socialnega-tržnega gospodarstva. Kritiki so se začeli že pred nekaj leti oglašati

z ugotovitvami, da Nemčijo vztrajanje pri starem partnerstvu drago stane. Ker si ni nihče upal narediti koraka za spremembo sistema, se je javni dolg nezadržno povečeval, vendar pa so vsi priznavali, da je prav »zavezništvo« dokaz tradicionalne nemške sposobnosti doseganja soglasja. Se januarja so časniki pogumno pisali, da je Nemčija sposobnejša, ko so poročali o stavkovnem

valu v sosednji Franciji. Sindikati so pri tem javno obljubljali, da države ne bodo spravili na kolena, ampak bodo skupaj z vlado storili vse za prepolovitev brezposelnosti in pri tem ne bodo vztrajali pri zvišanju plač, saj bodo le tako lahko s skupnimi močmi dosegli znižanje javne porabe. Ze stiri mesece kasneje pa delavski voditelji ne govorijo več o zavezništvu, ampak samo se o izdaji. Nemčija je na najboljši poti, da bo res pokazala kako je sposobnejša od Francije - tokrat z »dolгим, vročim stavkovnim poletjem«.

Tisoce delavcev, zaposlenih v javnih službah, z opozorilnimi stavkami že dela sive lase vladnim uradnikom. »Zavezništvo za delovna mesta« je nedvomno razpadlo. »Edino zavezništvo v Nemčiji, ki je se trdno, je za-

vezništvo med delavci proti varčevalnemu programu,« ugotavlja ekonomski analitik Norbert Bräms. Kancler Helmut Kohl je prav tako neizprosno. Tudi on se je v zadnjih starih mesecih posteno spremenil. Se januarja je prijazno sprejel predstavnike sindikatov v svoji bonksi pisarni, zdaj pa iz njega vre odločnost. »Grožnje me niso nikdar ganile,« je povedal kancler v intervjuju za državno televizijo. »Sindikalisti tokrat delujejo samo v svojem interesu, kar pa jih ne bo pripeljalo nikamor.«

Posebna zgodba je nacrt sprememb sistema socialnega varstva. Sindikati so na začetku leta, ob podpisu kolektivne pogodbe, prizgali zeleno luc vladni reformi pokojninskega sistema, zdaj pa hoče vlada varčevati se na njihov račun. Predlog znižanja

sredstev za izplacilo bolezni in nadomestil za brezposelne je sindikate udaril kot strela z jasnega. Z nekaterimi je vlada dosegla kompromis, sin-

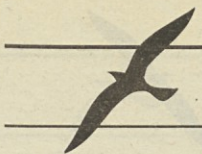
dikat javnih delavcev pa je prišel zadnji na vrsto, zato je jeza toliko večja. »Kohl je zabil zadnji zebelj v krsto 'zavezništva', ki je že dolgo mr-

tvo, tradicija doseganja soglasja pa se je sprevrgla v svoje nasprotje,« zaključuje neki sindikalni predstavnik.

Tony Roddam / Reuter

Nemški delavci v javnih službah se pripravljajo na »dolgo, vroče poletje« (Reuter)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

Danes, 24. t.m., ob 20.30 - Recital matjaza Kmecla »Andrej Smole-Znameniti Slovenec«. nastopa Tone Gogala. Abonenti lahko izkoristijo dodatni kupon. Jutri, 25.t.m., ob 20.30 (abonma Red F) in in v sredo, 29. t.m., ob 20.30 (red I)): Maurizio Costanzo »Izpraznjeno vrni«. Režija Jasa Jamnik. Nastopata Polona Vetrin in Adrijan Rustja.

Gledališče Verdi

Dvorana Tripcovich

Operna in baletna sezona 1995/96

Operna in baletna sezona - »Trst v ple-su« - v sodelovanju s Trzasko trgovinsko zbornico: ponovitev Verdijeve opere »La Traviata« bo jutri, 25.t. m., ob 17. uri

(red S). Dirigent T. Severini. Režija U. Santicchi.

Ponovitve: v nedeljo, 26.5., ob 16. uri (red D); torek, 28.5., ob 20. uri (red E); sredo, 29.5., ob 20. uri (red F); četrtek, 30.5., ob 20. uri (red C); sobota, 1.6., ob 20. uri (red L) in nedelja, 2.6., ob 16. uri (red G).

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 27. t.m.,(red A) in v torek, 28. t.m. (red B), ob 20.30- zadnja gledališka predstava v abonmaju SSG - komedija M. Costanza »Izpraznjeno vrni«.V glavnih vlogah Polona Vetrin in Adrijan Rustja.

V petek, 31. t.m., ob 20.30 - »Vsi drugačni, vso enakopravni« - solidarnostna manifestacija - Akademija SZ Dom (GO).

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: Danes, 24. t. m., ob 19.30 G. Verdi »Konzert II - Messa da Requiem«. Ponovitve v soboto, 25. t. m., ob 19.30.

V torek, 28. t. m., ob 19. uri baletni večer z.baletnimi solami Drumrava, Prix in Prokop.

V sredo, 29., v četrtek, 30. in v petek, 31. t.m., ob 19.30 - Peter Turrini »Sauschla-chten« (Ljudksa igra).

Kulturna taberna pri Joklnu: Danes, 24. t.m., ob 19.30 - Koncert Corrada Rojaca-TS (klasična harmonika).

SENTJANŽ V ROŽU

K+k Center: Danes, 24. t.m., ob 20.00 - Franz Xaver Kroetz »Moska stvar«;

režija J.Jamnik, igrata Maja Vidmar in Boprut Veselko.

BILČOVS

Avla ljudske sole: Jutri, 25. t.m., ob 20.00 - Vigredni koncert. Sodelujejo MePZ in MoPZ Bilka, tamburasi iz Sentjanža.

ŽELEZNA KAPLA-SOLČAVA

SPD Zarja in SPD priredita v ponedeljek, 27. t.m., romanje k Sv.Duhu nad Solcavo. Zbirališče ob 8. uri pred Zadrugo v Železni Kapli.; ob 11. uri masa.

MARIBOR

Gledališče: V torek, 28.t.m., ob 20. uri ogled predstave »Babilon«, režija T. Pandur. Odhod izpred Mohorjeve ob 16.30.Prijave sprejema Krscanska kulturna zveza.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana

tel: 061/221-511

Danes, 24. maja, ob 20.30:

A. Hieng: LAŽNA IVANA (foto). Diplomaska predstava studentov 4. letnika AGRFT v sodelovanju s SNG Drama.

Slavnostna PREMIERA v počastitev 50-letnice AGRFT.

Jutri, 25. maja, ob 19.30:

A. Hieng: IZGUBLJENI SIN, za IZVEN in KONTO.

Gostovanje Presernovega gledališča iz Kranja.

Mala drama

P. Ridley: DISNEY RAZPARAC

Sreda, 29. in četrtek, 30. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

SNG OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

tel: 061/331-950

L. Janacek: JENUFA

Danes, 24. maja, ob 15. uri, za lanski abonma PETEK, IZVEN in KONTO.

Torek, 28. maja, ob 19.30,

za lanski abonma TOREK II,

IZVEN in KONTO.

Četrtek, 30. maja, ob 19.30,

za lanski abonma CETRTEK I in II,

IZVEN in KONTO.

Pavel Sivic: CORTESOVA VRNITEV

Sreda, 29. maja, ob 19.30,

za abonma SREDA in IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO, Čopova 14

tel: 061/210-852

T. Partljic: STAJERC V LJUBLJANI

Ponedeljek, 27. maja, ob 20. uri,

za IZVEN in KONTO.

Arthur Miller: POGLED Z MOSTU

Danes, 24. maja, ob 20. uri,

za abonma PETEK in IZVEN.

Jutri, 25. maja, ob 20. uri,

za abonma SOBOTA in IZVEN.

Mala scena

T. Dunham:

LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA

Danes, 24. maja, ob 21.30,

za IZVEN in KONTO.

Jutri, 25. maja, ob 21.30,

za IZVEN in KONTO.

Torek, 28. maja, ob 21.30,

za IZVEN in KONTO. ZADNJA

PNOVITEV V SEZONI.

SLOVENSKO MLADINSKO

GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11, Ljubljana

tel: 061/125-33-12

Vito Taufer: SILENCE

Danes, 24. maja, ob 19.30, za IZVEN.

Nedelja, 26. maja, ob 20. uri.

FESTIVAL EXODUS.

Sobota, 1. junija, ob 16. uri,

za IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANA

Krekov trg 2

tel.: 061/314-962

Veliki oder

Jutri, 25. maja, ob 11. in 17. uri:

Z. Kričic: JAJCE, za IZVEN.

Nedelja, 26. maja, ob 20. uri:

J. Lorenci: ANTIGONA.

Predstava je v okviru 50. obletnice AGRFT.

Tunel LGL na Krekovem trgu 2

A. Schuller, R. Ercegovic: TKANJE, ZAMET IN SAMOTA

Danes, 24. maja, ob 21. uri.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Krekov trg 2, Ljubljana

tel: 061/312-860

P. T. African: EVNUH

Danes, 24. maja, ob 19.30,

za abonma red A in IZVEN.

Jutri, 25. maja, ob 19.30,

za abonma red SOBOTNI in IZVEN.

Nedelja, 26. maja, ob 16. uri:

za abonma red NEDELJSKI

POPOLDANSKI in IZVEN.

KLUB ŠKUC

Stari trg 21, Ljubljana

Jutri, 25. maja in nedelja,

26. maja, ob 21.30:

Nebojša Nitja Ivanović:

IZLIV CASA.

Izvedba: Nika Maca Buda, Uros

S Sefran in Nebojša Nitja Ivanović.

SNG MARIBOR

Slovenska 27

tel: 062/221-206

Opera in balet

G. Verdi: TRUBADUR

Nedelja, 26. maja, ob 17. uri,

za red UPOKOJENCI,

NEDELJA POPOLDANSKI

in IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIBOR

Rožovski trg 2

tel.: 062/26-748

Nedelja, 26. maja, ob 11. uri:

Pavel Polak: SNEGULJICA,

za otroke od tretjega leta naprej.

SLOVENSKO

LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE,

Šlandrov trg 5

tel: 063/23-332

Oderpododrom

Pavel Kohout:

PAT ALI IGRA KRALJEV

Jutri, 25. maja, ob 20.30,

za abonma ODERPODODROM 16,

in IZVEN.

Zadnja predstava v letošnji sezoni.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Krozek Virgil Scek

(Ul. G. Gallina 5):

Danes, 24. t. m., ob 20.30 bo v Vilfanovi dvorani predstavitev obsežne studije dr. Piera Purinija »Trst 1954-1963 - Od za-vezniske vojske uprave do dezele Fur-

lanije-Juljske krajine«. Prisotna bosta avtor in prof. Joze Pirjevec.

Gledališče Miela

Od danes, 24. do nedelje, 26. t.m.:BRE-CHT-WEILL - Film, video, srečanja s protagonistami in sodelavci skupine Berliner Ensemble v sklopu Trieste Contemporanea.

GLASBA

TRST

Glasbena matica - sola »M. Kogoj« zaključne akademije po naslednjem razporedu:

V ponedeljek, 27.5. in v sredo, 29.5., ob 20.30 v Baziliki Sv. Silvestra (Trg Sv. Silvestra 1); v četrtek, 6.6., ob 20.30 v Evangelicansko-luteranski cerkvi (Largo Pamfili).

Gledališče Miela

Glasbena mladina Italije

Koncertna sezona 1996

V četrtek, 30. t. m., ob 20.30 koncert pianista Rosaria Mastroseria. Na sporedu Shumann, Rossini-Liszt, Gershwin, Skrjabin, Mendelssohn, Mussorgsky. Koncertna sezona se bo zaključila 13.6. s koncertom Kvarteta iz Venetater mezosopraniške Patrizie Belloni in pianistke Sabine Arru.

Rossetti

Società dei concerti

Letošnja koncertna sezona se bo zaključila

la s koncertom dua Brunello - Lucchesini (celo in klavir), ki bo na sporedu danes, 24. t. m., ob 20.30 v gledališču Rossetti.Na sporedu Mozart in Beethoven.

Goethe Institut

(Ul. Coroneo 5)

Gledališče Verdi - Jutri, 25. t.m., ob 20.30 v sklopu Trieste Prima bo na sporedu koncert pianista Humberta Quagliate posvečen Manuelu De Falla in sodobnim spanskim skladateljem.

Cerkev sv. Jakoba

Danes, 24. t.m., ob 20.30 bo v cerkvi sv. Jakoba - Koncert zborov Vesela pomlad in Pueri Cantores, ki ga organizira rajonski svet za Sv. Jakob in Staro Mitnico.Vabljeni!

BOLJUNEC

Pivnica III. Generazione

Danes, 24. t.m., ob 21. uri pa skupina Back door Blues; v petek, 31. t.m. pa ansambel Xi'An.

razstava goriske slikarke Laure Grusovin.

STANJEL

V razstaviscu Stolp na vratih je na ogled razstava »Kras 1 - pod drobnogledom« Davida Terčona.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Herbert Schürgerl. Galerija Carinthia (Stari trg 30): razstavlja Gottfried Fabian.

Galerija pri Joklnu (Badgasse 7): razstavlja-ta. Paolo Pascutti (slike) in Damjan Balbi (fotografije).

BEJIAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girioncoli.

Galerija Holzer: razstavlja Oswald Oberhuber.

SENTJANŽ V ROŽU

k-k center: na ogled je razstava slik Gustava Kerscheja »Zlato, srebro, modro, črno«.

TINJE

Galerija Tinje: svoje akvarele razstavlja Peter Gsettner.

BILČOVS

Kulturna delavnica Gasser: na ogled je razstava »Glineno pohištvo za raj« Corneliusa Colige.

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija Cafe Moser: do 29. junija je na ogled skupinska razstava E.Marchesini, C.Madeyski, S. Fior, L. Pangher, R. Mosetti - motivi iz Trsta, Trevisa, Gradeza in benetk.

CANKARJEV DOM

Gledališče

Danes, 24. maja, ob 20. in 22. uri (premieri) in jutri, 25., nedelja, 26., ob 20. in 22. uri:

MARKO PELJHAN:

PROJEKT ATOL:

LADOMIR-OAKTYPA:

Cetrta površina - POVR-

SINA ŠTIKA!

Danes, 24. maja, ob 21. uri, in četrtek, 30. maja,

ob 22. uri (v angleškem jeziku): Polona Vetrin

in Ursula Cetinski:

ALMA, monodrama.

Od sobote, 25. maja,

do četrta, 6. junija:

EXODUS - Festival

sodobnih odrskih

umetnosti, Ljubljana '96.

Razstave

Marc Chagall

(1887-1985):

96 jedkanic na temo

knjige Nikolaja V. Gogo-

lja Mrtve duše.

Razstava bo na ogled do

Blagajna je odprta od 11. ure do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

KUD

FRANCE PREŠEREN

Karunova 14,

Ljubljana

Danes, 24. maja,

ob 23. uri:

klubski večer.

Nastop skupine

SPACE CAKES.

Torek, 28. maja,

ob 20. uri:

promocijska koncerta

31. maja.

Glasba

Danes, 24. in nedelja, 26. maja, ob 19.30:

ORANŽNI ABONMA

II in I: ORKESTER

SLOVENSKE FILHAR-

MONIJE. Dirigent: Milan

Horvat. Solista: Irena

Grafenauer, flavta; Mate

Bekavec, klarinet. Pro-

gram: J. Haydn, F. Danzi,

A. Dvorak, R. Strauss.

Jutri, 25. maja,

ob 20. uri: Slavnostni

koncert ob 50-letnici z

KOLESARSTVO / 5. ETAPA GIRA D'ITALIA

Španec Angel Edo zmagal v sprintu

Silvio Martinello prvi na skupni razvrstitvi
Hujša poškodba Gianluce Bortolamija

CROTONE - Španec Angel Edo je dobil včerajšnjo, peto etapo Gira, ki se je končala z množicnim sprintom, v katerem je bil španski kolesar najhitrejši in je premagal vse italijanske specialiste »cilje ravnine«. Drugi je bil Strazzer, tretji Martinello, četrti Lombardi. Cipolini, ki je veljal za nespornega favorita na tej etapi, je nepričakovano ostal v glavnini in ni niti poskusil sprinta.

Med etapo je prislo do hujšega incidenta: eden od kolesarjev, Franco Vona je odvrnil plastično stekleničko, ki je končala pod kolo Marca Saligarija. Prislo je do padca več kolesarjev in najhuje jo je skupil Gianluca Bortolami, ki si je poškodoval komolec. Bortolami je sicer hrabro privozil skozi cilj, takoj nato pa so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga zadržali, tako da ne bo mogel nadaljevati dikre.

VRSTNI RED 5. ETAPE (Metaponto - Crotone, 196 km): 1. Angel Edo 5.01:59, 0 s poprečno hitrostjo 38, 943 km na uro; 2. Massimo Strazzer (Ita), 3. Silvio Martinello; 4. Giovanni Lombardi; 5. Adriano Baffi; 6. Mario Traversoni; 7. Denis Za-

nette; 8. Gabriele Missaglia; 9. Stefano Casgrande (vsi Ita); 10. Zbigniew Spruch (Pol) vsi v zmagovalčevem času.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Silvio Martinello 24.10:24, 0 s poprečno hitrostjo 39, 157 km na uro; 2. Stefano Zanini +16 sek.; 3. Fabrizio Guidi (vsi Ita); 4. Angel Edo (Spa) +24; 5. Fabrizio Bon-tempi; 6. Davide Bramati +38; 7. Mario Manzoni (vsi Ita) +40; 8. Zbigniew Spruch (Pol); 10. Denis Zenette i.c.

Danes bo na sporedu 6. etapa, Crotone - Catanzaro (179 km).

Indurain najboljši španski sportnik

MADRID - Po anketi španskih sportnih novinarjev so za najlepšega španskega sportnika proglasili kolesarskega sampiona Miguela Induraina. Petkratni zmagovalac dirke po Franciji in aktualni svetovni prvak v vožnji na čas je dobil 21.3 odstotka glasov. Na drugem mestu je teniska igralka Arantxa Sanchez Vicario z 7.9 odstotka glasov, nogometas Real Michel pa jih je dobil 5.7 odstotka.

NAMIZNI TENIS

Bron za krasovke

Kras Telital je na mladinskem državnem prvenstvu v Terniju osvojil bronasto medaljo. Ekipa narasčajnic v postavi Daša Bresciani, Nina Milic, Jasmin Kralj je dosla tretje mesto, potem ko je v precej izenačenem polfinalnem boju izgubila z ekipo Che Lin iz Messine, za katero sta igrali Castorina in Stefanova. Prav igra dvojice je bila odločilna. Cetudi bi prislo v finale, bi verjetno ne segle po naslovu. (JJ)

BALINANJE / ZAMEJSKO PRVENSTVO

Danes na Opčinah finalni del tekmovanja za dvojke

Drevi bo na Poletovih baliniscih na Opčinah, na Konkonski cesti finalni del zamejskega prvenstva za dvojke, ki ga prireja balinarska komisija pri ZSSDI. Včeraj se je prvenstvo zacelo na 16 balinarskih stazah z izločilnim delom, finalni del pa bo danes v organizaciji balinarske sekcije SD Polet. Nastopa kar 39 parov 10 drustev, ki so: Gaja, Polet, Zarja, Primorje, Kras, Kraski dom, Sokol, Nabrezina-Aurisina, Mak Standrež in Sovodnje.

Danasnje tekmovanje se bo pričelo ob 18. uri. Po tekmah bo nagajevanje. Poskrbljeno bo tudi za prizreke.

Odbojka: pokal Corag
Farra - Val 3:0 (15:9, 15:13, 15:8)

VAL: Ambrosi, Bresciani, Bressan, Brisco, Cej, Cummin, Simčić, Sosol, Ursić, Visintin.

Kot v prvenstvu sta se ekipi tudi v tem pokalu borili za 1. mesto. Tokrat pa valovkam ni slo in so gladko izgubile. Igrale so namreč brez posebne volje do zmage in si poraz zato tudi zaslužile.

NOGOMET / ODMEVI PO JUVENTUSOVI ZMAGI

Po vsej Italiji veliko slavlje dolgo v noč

Tudi na Nizozemskem priznavajo Juventusovo premoč

RIM - Juventusova zmaga (na sliki AP slavlje turinskih nogometašev) v evropskem klubskem pokalu prvakov seveda odmeva po vsej Italiji. In kako ne bi, saj je »stara dama« med italijanskimi nogometnimi privrženci, kljub Milanovi premoci zadnjih let, se vedno najbolj priljubljena. Zato je tudi umevno, da so ne samo v Turinu in Rimu proslavljali Juventusovo zmago, temveč so se tudi drugje po Italiji (in tudi v Trstu) dolgo v noč veselili velikega podviga.

Juventus je za svoj uspeh prejel čestitke iz vse Italije in tudi iz drugih krajev sveta. Lippijevi ekipi so čestitali vsi »azzurri«, ki se mudijo na skupnih pripravah za evropsko prvenstvo; posebne čestitke je turinski klub prejel od Interjevega predsednika Morattija, saj je omogočil milanski ekipi nastop v evropski sceni; brzojavke s čestitkami je turinsko društvo prejelo od številnih družbenopolitičnih delavcev in organizacij.

Italijanski mediji seveda na dolgo in široko poročajo o Juventusovem podvigu. Vsi se strinjajo, da je

Juventusova zmaga proti Ajaxu, ceprav po enajstmetrovkah, povsem zaslužena, saj je turinsko moštvo pokazalo veliko več volje do zmage, požrtvovalnosti in odločnosti.

Tudi nizozemski časopisi pišejo o zasluženih zmagi italijanske ekipe, ceprav so bili pred tekmo nizozemski navijaci prepričani o Ajaxovi zmagi. Ze med tekmo pa so uvideli, da njihova ekipa ne predvaja tiste igre, s katero je zaslovela po vsem svetu.

Igralca, ki sta bila po tekmi se posebno razočarana in nista mogla zadržati solz, sta bila Davids (na sliki AP desno) in Silooy, ki bosta poleti zapustila moštvo iz Amsterdama. Oba sta si želela drugačno slovo od ekipe, ki jima je dala v teh letih toliko zadoščenja.

Veliko slavlje »Juventusove populacije« pa je včeraj skalila vest, da je poskldoba Conteja hujša od pričakovanega. Conte namreč celo tvega, da se ne bo mogel udeležiti priprav za evropsko prvenstvo z državno reprezentanco in zato tudi, da ne bo igral v Angliji.

Juventusova zmaga pa je zahte-

vala tudi smrtno žrtev. Za srčno kapjo je namreč v kraju Città di Castello pri Perugii umrl 68-letni V.M. Zgrudil se je na tla, takoj po Ravanellijevem голу.

Verdenik na obisku pri Sacchiju

LJUBLJANA - Selektor slovenske nogometne reprezentance dr. Zdenko Verdenik je na tridnevnem obisku na pripravah italijanske nogometne reprezentance v bližini Milana, kjer bo do sobote. Tako včeraj ni bil prisoten na redni tiskovni konferenci NZS, oceno po tekmi z ZAE pa je namesto njega dal direktor nasih reprezentanc dr. Brane Elsner.

»Taksne tekme moramo brez dileme odigrati, ker imamo malo pripravljalnih tek, očitno pa so gledalci zainteresirani, ko gre za kakšno prvenstvo. Tako taksne tekme precej obremenjujejo blagajno NZS. Tekma bi eventualno lahko bila v kaknem drugem kraju, vendar so ZAE zahtevali večerno tekmo. Vseeno nam je zelo koristila, saj smo lahko preizkusili igralce, ki se niso bili v ozjem izboru.«

NOGOMET / OBRAČUN NAŠIH ENAJSTERIC

F. Cattonar (Vesna): Borili bi se lahko za napredovanje

1. AMATERSKA LIGA
Vesna

Kriška Vesna je v letošnjem prvenstvu zadovoljila. Do sedmega kola je bila celo v boju za napredovanje, nato pa je v naslednjih petih kolih dosegla le dve točki. Sledila je serija devetih zaporednih uspešnih izidov, vendar vrh je bil zares nedosegljiv. Zanimivo je, da so Krizani proti prvim trem uvrščenim ekipam (Zarja, Basaldella in Primorje) doživeli le en poraz, in sicer proti Prosecanom v osmem kolu. Zarji in Basaldelli so odvzeli kar stiri točke. O letošnji sezoni smo se na kratko pogovorili s predsednikom društva Francem Cattonarjem.

Kako bi ocenili letošnjo sezono?

»Precej pozitivno. Na začetku nismo startali za napredovanje, in to je zares škoda, ker je bilo letos prvenstvo precej uravnovešeno. Vec ekip je bilo enakovrednih, igrali pa smo prevec spremenljivo. Proti močnim ekipam smo večkrat zmagali. Proti sibkejšim pa smo igrali nezbrano in zgubili

dragocene točke. Zaradi prevec izključitev smo imeli vedno težave s postavo. Pri igralcih smo večkrat pogresali resnost«.

Kaj pa menite o uspehu Zarje in neuspehu Primorja?

»Zarja je v napadu razpolagala z zares odličnimi igralci in mislim, da je njeno napredovanje zaslužno. Tudi pri Prosecanih je bila glavna moč napad, zal pa, kot se večkrat dogaja v športu, so imeli smolo, in to prav proti koncu

prvenstva«.

Kaj pa za prihodnjo sezono?

»Trener Nonis je bil potrjen, glede igralcev pa nismo se nicesar odločili. Nekaj bo treba seveda zamenjati, predvsem tiste igralce, ki so letos pokazali premalo resnosti.«

Kaj pa glede igrišca?

»V kratkem upamo, da se bodo pričela dela za postavitev tribun. Ob koncu pa bi se kot vsako leto zahvalil prav vsem, ki so nam letos pomagali. Predvsem domačinkam, ki so na vsaki tekmi organizirale loterijo, in vsem navijačem, ki so nas vedno bodrili. Upamo tudi, da bomo z njihovo pomočjo organizirali vaski praznik.

Nekaj statističnih pedatkov: skupne točke 47, zmage 12, remiji 11, porazi 7, dani zadetki 49, prejeti zadetki 34, 11-metrovke v korist 6, 11-metrovke proti 4

Strelci: Zocco 12, Lacoseliaz in P. Sedmak 8, Soavi 7, Padovan 4, Skala 3, Ricci 2, Grassi, Morassut in Zerial 1 plus 2 avtogola. (E.B.)

Na sliki: Peter Sedmak

KOŠARKA / SMELT OLIMPIJA

Doslej največja okrepitev je trener Zmago Sagadin

Dokajšnje spremembe v klubu - Ambiciozni načrti

LJUBLJANA - Košarkarski klub Smelt Olimpija se je po dolgem premišljevanju vendarle odločil, da v klub pripelje trenerja evropskega formata, ki bo edini slovenski ekipi v evroligi zagotovil obstanek v najelitnejšem evropskem tekmovanju. Po dolgotrajnih pogovorih s predsednikom kluba Jožetom Mermalom, sefom strokovnega staba Markom Sokom in dosedanjih direktorjem kluba Ivom Zorcicem je stiri letno pogodbo podpisal Zmago Sagadin. Do spremembe je prislo tudi v vodstvu kluba, saj bo Zorcica nadomestil Rado Lorbek, ob tem, da bo dosedanji direktor ostal v klubu in skrbel za marketinsko delo.

»Posteno povedano se nisem nameraval vrniti v Ljubljano. Dve reci sta me prepričali. Prvic družina, ki si bolj zeli ziveti tu, in drugic vztrajnost Mermala in Soka. Zavedam se, da so igralci po petih zamenjanih trenerjih v enem letu zmedeni, tako da bom moral veliko truda vložiti v psihično pripravljenost. Prvo leto bo vse skupaj bolj »gasilska« akcija, kjer bomo poskusili izvleci cim vec. Zavedati se je treba, da se ekipo za evroligo pripravljamo vec let in ne v zadnjih mesecih. Kar se tice igralcev vam za sedaj ne morem kaj veliko povedati. Vem, da se je Kraljevič,

ki je sedaj v ZDA, pripravljen vrniti v Ljubljano, glede na odločitev FIBA pa je verjetno, da bo v Olimpiji igral tudi Vladimir Stepania,« so bile prve besede dosedanjega trenerja Croatie osiguranja iz Splita.

V zvezi z igralci je vec povedal Ivo Zorcic: »Pogodbo imajo Dusan Hauptman, Jaka Daneu, Marko Milic, Walter Jeklin, Marko Tusek, Roman Horvat, Radoslav Nesterovic in Vladimir Stepania, Ivica Jurkovic je ze podpisal, tik pred dogovorom pa smo z Slavkom Duscakom in Gregom Hafnarjem.«

Podpis s Sagadinom je le prva izmed pomembnih potez, ki so jo v vodstvu kluba sprejeli pred prihajajočo novoustanovljeno evroligo. Da se je v Olimpiji res zacelo nekaj »premikati«, je bilo razbrati tudi iz uvodnih besed predsednika Mermala. Po sestanku z izvršnim odborom kluba se je ta odločil, da bo sedaj politika kluba nekoliko spremenjena. Z nakupom Sagadina so izpolnili prvo zamisel, sedaj pa je treba kreniti v boj za kvalitetnimi igralci. »Smelt Olimpija mora biti okostje slovenske reprezentance, kupili pa bomo se dva tujca. V nacrtu je tudi razširitev vodstva kluba in pa pomembno delo z mlajšimi selekcijami,« je dejal Mermal.

KOŠARKA / JUTRI V ZADNJEM KOLU D LIGE

Dom lahko Ciciboni odpre vrata C2 lige

Ob 18.30 Goriziana - Cicibona, ob 20.00 Dom - Cus

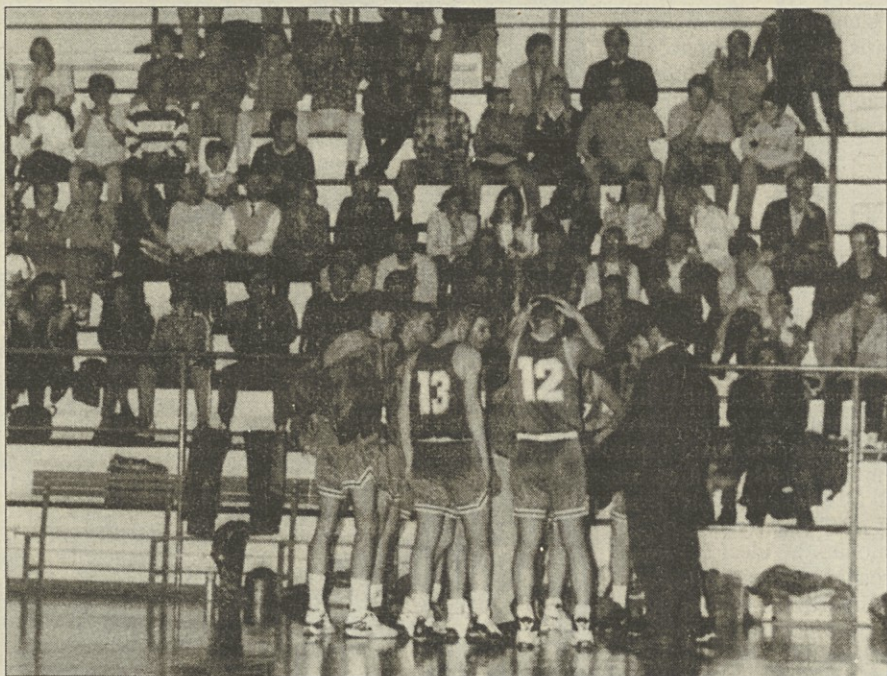
Medtem ko so kosarkarji Jadrana Tkb in Bora Radenske že pospravili prvenstvene drese v omaro, bodo morala ostala naša mostva, ki tekmujejo v prvenstvu D lige, se v tem koncu na igrišče za zadnje kolo letošnje sezone.

Za Dom Agorest in Kontovel, ki že nekaj mesecev igrata zgolj za prestiž, bosta tekmi poslovilnega značaja pred lastnim občinstvom, Cicibona pa bo jutri pred eno izmed najbolj pomembnih tekem letos, saj bi se ob ugodnem razpletu lahko priborila celo napredovanje v C2 ligo.

1. X ali 2? Kolo pred koncem si Cicibona Helvetius deli prvo mesto D lige z mostvom Cusa, kar pomeni, da bo o končnem vrstnem redu odločal potek zadnjega kola ali pa celo dodatna tekma, ki bi jo odigrali že v teku prihodnjega tedna.

Cicibona se bo jutri (ob 18.30) pomerila s tretjevrščeno Goriziano, ki je veljala za glavnega in nespornega favorita za napredovanje, saj uvršča nekaj zelo dobrih posameznikov, ki so v prejšnjih letih nastopali v višjih kategorijah. Zaradi nihanja v storilnosti in občasne prevelike doze podcenjevanja pa so goriski kosarkarji morali dve koli pred koncem dokončno položiti orožje in se zadovoljiti s končnim tretjim, ali celo četrtim mestom.

Cicibonaši, ki so Goriziano v prvem delu prvenstva presenetljivo visoko premagali, se zavedajo, da bo jutrišna naloga najbrž zelo zahtevna, saj ima Goriziana najboljši potencial v tej ligi in je zmožna velikih podvigov, obenem pa bo Furlanova ekipa stopila na igrišče zelo motivirana, saj je v boju možnost osvojitve končnega prvega mesta. »Plavobeli« bodo morali zaigrati na vso moč

Cicibonaši si bodo močno prizadevali, da ne bi spet razočarali svojih številnih navijačev

zlasti v obrambi (pozor na strelca Roso in D'Amelia) in v boju pod košema, kjer ima Goriziana največje adute (Tosoratti in Godeas), zatem pa bodo morali zunanji igralci čim bolj poostri ritem igre, zlasti v protinapadih.

Usoda Helvetiusa pa je obenem vezana na razplet dvoboja med Domom in Cusom, ki bo prav tako na sporedu jutri v Gorici, s prisetkom ob 20.30. Prav gotovo bodo cicibonaši tokrat največji navijači domovcev, ki imajo možnost, da s prestižno zmago pospremijo ... Cicibono v visjo ligo.

Kosarkarska federacija je medtem sporočila, da bodo morebitno dodatno tekmo za 1. mesto odigrali najbrž že v torek, 28. t.m. ali v sredo, 29. t.m. v telovadnici Altura (ob 20.30), tekma s Codroipesejem (drugouvrščenim iz videmske-pordenonske skupine) na nevtralnem igrišču pa naj bi bila na sporedu že naslednjo soboto, 1. junija.

DOM: naloga domovcev, ki se borijo za simbolično osvojitve konč-

nega 7. mesta (na račun Interja 1904 in Kontovela), je zelo težka, saj je Cus v odlični formi in je v povratnem delu prvenstva na 14. mestu, kar 12 zmag. Cus, ki ima odprto serijo sedmih zaporednih zmag, uvršča več kakovostnih posameznikov (zlasti Tiziani, Bergamin in D'Orlando), glavno orožje pa je nedvomno zelo uspešna obramba, ki običajno nasprotnikom ne dovoli, da presežejo mejo 70 - 75 točk. Pri tem pa se poraja vprašanje, če bodo domovci, ki že dalj časa nastopajo v nepopolni postavi, z igrali s polno močjo (tako kot proti Goriziani in Ciciboni v povratnem delu), ali se bodo tekme lotili bolj apatično in brez zadostne mere pozitivnosti v obrambi, tako kot že mnogokrat letos.

KONTOVEL: Starčeva ekipa bo sklenila letosnje napore z domačo tekmo (jutri ob 18.30) proti zadnjevrščenemu Scoglietto, kar pomeni, da imajo Kontovelci lepo priložnost, da z izdatno zmago končajo to skromno sezono, ki je »plavobelim«

prinesla zelo malo uspehov. Kontovelci, ki so na zadnjih 6 tekmah doživeli kar 4 poraze, bodo morali več pozornosti posvetiti Masali, ki se spretno »poriva« pod košema, in mirno napadati proti statični, a »trdi« conski obrambi Scoglietta.

TAKO V 1. DELU PRVENSTVA

Cicibona - Goriziana 76:52 (30:36)

CICIBONA: Possega 24, A.Zuppin 14, Persi 13

GORIZIANA: Tosoratti 18, Godeas 16, Di Lenardo 8

Cus - Dom 87:71 (41:36)

CUS: Tiziani 19, Bergamin 16, Vascotto 14

DOM: Campanello 23, Di Cecco 19, Jarc 14

Scoglietto - Kontovel 57:78 (30:37)

SCOGLIETTO: Gustin 23, Gnesda 12, Schrott 6

KONTOVEL: Kralj 26, I.Emili 13, Gulic 12

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 30. KOLA: Largo Isonzo - Acli Ts +17, Momo Giò - Grado +7, Inter 1904 - Acli Ronchi +8, Libertas - Senators +24, Lega Nazionale - Santos -18. (VJ)

MLADINSKE IGRE / NIŽJE SREDNJE ŠOLE

Zadovljiv nastop dijakov I. Trinkka

Ambrosijeva odlična v skoku v daljino

Atletskega pokrajinskega tekmovanja v okviru mladinskih iger srednjih sol se je udeležila tudi goriska sola Ivan Trinko, ki je dosegla tudi nekaj dobrih rezultatov. Glede posameznikov nase sole naj bi omenili predvsem odlično 3. mesto Aleksije Ambrosi v skoku v daljino. Med dijaki pa je najboljšo uvrstitev dosegel Havar Gergolet, ki je bil 5. v skoku v višino.

KADETI

80 m: 1. Del Bianco (Da Vinci) 10, 2; 13. Daniele Mauri 11, 3; 25. Martin Figelj 12, 2; 31. Daniel Tescari (vsi Trinko) 13, 3.

1.000 m: 1. Luca Petaccia (Giacich) 3:09, 0; 15. Manuel Makuc 3:38, 2; 25. Matej Cevdek (oba Trinko) 3:52, 1.

80 m ovire: 1. Cristian Barbina (Pascoli) 12, 3; 17. Daniel Fagane 116, 2; 19. Damjan Tomsic (oba Trinko) 16, 6.

Višina: 1. Marzio Mura (Pascoli) 1, 52 m; 5. Havar Gergolet 1, 46; 8. Miha Gravner 1, 43; 12. Devid Miklus (vsi Trinko) 1, 35.

Daljina: 1. Gabriele Marconi (Locchi) 5, 23 m; 25. Aljosa Orel 3, 36; 26. Devid Ferletić 3, 42; 27. Dejan Klanjsček (vsi

Trinko) 3, 13.

Krogla (4 kg): 1. Emanuele Marussi (Alighieri) 11, 22 m; 8. Sasa Radikon 9, 18; 22. Nejc Spacal (oba Trinko) 7, 46.

Ekipo: 1. Pascoli Krnin 11, 00; 2. Alighieri Starancan 28, 00; 3. Da Vinci Ronke 29, 00; 12. Trinko Gorica 52, 00.

KADETINJE

80 m: 1. Tatiana Ferrari (Aolighieri) 11, 0; 27. Sara Coceani (Trinko) 12, 8.

1.000 m: 1. Deborah Doz (Alighieri) 3:29, 6; 20. Erika Stekar (Trinko) 4:31, 8.

80 m ovire: 1. Alessandra Antoni (Randaccio) 14:9, 0; 5. Francesca Jakin (Trinko) 16:8.

Višina: 1. Arianna Tolloi (Del Torre) 9, 33 m; 15. Chiara Cej 1, 20; 16. Naika Sosol (oba Trinko) 1, 10.

Daljina: 1. Angela Persoglia (Favetti-Perco) 4, 43 m; 3. Aleksija Ambrosi 4, 22; 6. Paola Ursic (oba Trinko) 3, 98.

Krogla (3 kg): 1. Benedetta Caprara (Locchi) 9, 78 m; 24. Karin Dorni (Trinko) 3, 36.

Ekipo: 1. Alighieri Starancan 11, 00; 2. Randaccio Tržič 19, 00; 3. Locchi Gorica 20, 00; 12. Trinko Gorica 57, 00.

OBVESTILA

SD PRIMOREC

vabi svoje člane na 30. redni občni zbor, ki bo v drugem sklicanju dreve, 24. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

TPK SIRENA

bo kot vsako leto priredila dva jadrnalna tečaja za razred Optimist in sicer od 17. do 28. junija ter od 8. do 19. julija. Za vse potrebne informacije ter vpisovanje je na razpolago tajništvo vsak ponedeljek in četrtek, od 18. do 20. ure, tel. 422696, Miramarski drevo-red, št. 32.

TPK SIRENA - sekcija športnega ribolova obvešča, da bo na sedežu društva - Miramarski drevored 32 - vsak četrtek od 19.30 dalje tečaj za spoznavanje metod tehnike in opreme športnega ribolova. Vabljeni začelniki in tekmovalci!

JK ČUPA

prireja za letnike od '81 do '89 en popoldanski in tri celodnevne jadrnalne tečaje - razred optimist in sicer: 1) od 17. do 28.6; 2) od 1. do 12.7; 3) od 15. do 26.7 ter popoldanski od 24.6. do 5.7. V razredu srfa pa dva tečaja in sicer 1) od 8. do 12.7 ter 2) od 15. do 19.7. Informacije in vpisovanja vsako soboto od 16. do 18. ure na sedežu, tel. 299858.

PLANINSKA ODSEKA

SZ SLOGA in SK DEVIN

vabita člane in prijatelje v nedeljo, 26. t.m., ob srečanju mladih planincev na Vremščico. Zbirališče v Bazovici pred spomenikom NOB ob 9. uri. Vabljeni!

MO SPDT

prireja v nedeljo, 26. t.m., izlet za osnovnošolce in srednješolce v Kanalsko dolino. Zbirališče ob 6.45 na železniški postaji v Trstu. Informacije pri Robiju tel. 55180 in Maksiju tel. 229463 v večernih urah.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 2. junija 5. Kraški bike slalom in vzporedni bike slalom Trofeja Lea Motorbike, ki bo v Repnu pri nogometnem igrišču s prisetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 - Općine v petek, 31. t.m., od 19. do 21. ure. Informacije na tel.št. 212859 ali 299573.

ŠK KRAS - Odsek za rekreacijo organizira tečaj tenisa za otroke in odrasle. Za vpis in informacije pokličite v tajništvo društva tel. 229477 v dneh: ponedeljek, sredo in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 10. do 12. ure.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

V Trstu je med glavnimi favoriti za zmago Regrund (skupina 2)

1. dirka (Rim): Solo il Vento naj bi v tej skupini (2) zmagal brez težav. Od skupine x bi omenili Colle Statte, ki je pokazal lep napredek, od skupine 1 pa Teddyja Bin.

2. dirka (Milan): Mordrec (1) ima dober startni položaj in se bo gotovo potegoval za zmago. Paziti pa bo moral na Manuela Rago (x). Od skupine 2 bi omenili Bold and Nicea.

3. dirka (Montecatini): dober položaj ima na tej dirki tudi Olicella (x). Od skupine 1 zasluži nasloj pozornost Probo Laser, od skupine 2 pa Lazing Effe.

4. dirka (Bologna): če bo pravilno startal, je naš favorit na tej dirki Panatta

Park (1). Za boljša mesta pa se bosta borila tudi Runnistan (x) in Refosco (2).

5. dirka (Taranto): tu je predvidenje dokaj težko, vseeno pa so naši favoriti Milabro (x), Mainetto (1) in Nusco Lod (2).

6. dirka (Trst): Regrund (2), ki je na prejšnji dirki odpovedal, se bo skušal v Trstu oddolžiti. Paziti pa bo moral na Polda Vala (x) in Olarija di Sgreia (1).

Dirka tris

NAŠI FAVORITI: 7 Pellegatti; 18 Sense of Dream; 6 Tragic Hero.

DODATEK ZA SISTE-MISTE: 9 Waller; 15 Donful; 16 Golden Compliance.

Totip

1. — prvi 2
drugi X1

2. — prvi 1
drugi X2

3. — prvi X
drugi 12

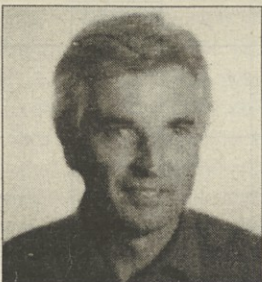
4. — prvi 1
drugi X2

5. — prvi X
drugi 12

1. — prvi 2
drugi X1

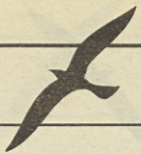
Danes igra za vas Totocalciò

Marjan Černic

Marjan Černic (letnik 1950) se je začel ukvarjati s športom pri 11 letih kot odbojkar pri goriški Olym pii. V tem društvu je nastopal v vseh mladinskih kategorijah in igral tudi v članskem mostvu v sezoni 1965-66 v 1. diviziji. Prestopil je nato k Jamliam (D liga) in nato k Soči, kjer je bil tudi med ustanovitelji društva. Tu je igral 4 leta, treniral je najprej žensko, nato moško ekipo. Bil je odbornik in nato predsednik društva. Prejšnji teden je Edvin Braini pravilno napovedal 8 izidov.

Cesena - Salernitana	x 2
Chievo - Brescia	1
Cosenza - Avellino	1
Genoa - Foggia	x
Lucchese - Verona	1x2
Palermo - Bologna	2
Perugia - Venezia	1
Pescara - F. Andria	1
Pistoiese - Reggina	x2
Reggiana - Ancona	1x2
Pro Sesto - Fiorenzuola	1x
Acireale - Gualdo	1
Casariano - Ascoli	1x

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V težnji po naklonjenosti s strani drugih boste povlekli marsikako potezo, ki se vam bo zdela izpod casti. Če vas že kaj ni vredno, so to napačni koraki k pravilnemu cilju.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Sijali boste od dobrega razpoloženja. Iz vas se bo oglasil optimist, ki na težave gleda z lahkotnostjo otroka, ki mu preteklosti ni mar, za prihodnost pa se niti slisi ni.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Če se boste opri li na svoje sposobnosti in premagali občutek manjvrednosti, se boste zagotovo izmazali iz zablod in pospešili uresničevanje svojega projekta, imenovanega življenje.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Čas stagnacije je mimo. Začelo se vam bo rojevati morje novih idej za polepšanje vsakdana. Tezava bo le v tem, da se zmeraj ne boste našli primernih sodelavcev. Začnite sami, pa bodo prišli.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na delovnem mestu vam bo teklo kot po olju kljub težkim udom, potrebnim počitka. Proti večeru se boste zapletli v rahel medoseben voz, ki ga boste razplekli sele med ruhami.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vase počutje ne bo ravno najboljše, a boste vendarle nenavadno pozorni do bližnjih, kajti zavedali se boste, da se dobro vselej vrača z dobrim, slabo pa se vrača preko trupel dobrega.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Združili boste moči z obronamernimi pomočniki in s skupnim naporom vam bo že kmalu uspelo razplesti klopčic in nadaljevati v smeri vse bolj vprashljivega uspeha. Saj bo!

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekdo, ki so mu vaši samorazvojni napor deveta vas, vas bo znova hotel take, kot ste bili. Nikar se ne vračajte zaradi tistih, ki ne morejo zbrati dovolj poguma za prebujenje.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Drastično boste oklestili svoje materialne potrebe in želje ter se odločili za zdravo skromnost - vse dotlej, dokler ne boste zavili v blagovnico in se zaslepili s sijočo ponudbo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Instinktivno se boste izogibali ljudem, ki vam želijo slabo in se družili s takimi, ki skupaj z vami pihajo v rog vasega samoljubja. Dokler bo tako, boste ticali na mestu.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Partnerja si boste privosčili s tolikšno ostrino, da se vam bo uzaljeno umaknil. Ker bosta oba prepričana v svoj prav, se bo med vaju zavlekla sivina. Jutri vaju bo zbudilo sonce.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Znasli se boste sredi direndaja obveznosti in nalog, ki jim ne boste videli ne konca ne kraja. Najprej boste nemočno begali naokoli, nato pa se boste lotili neke povsem druge naloge.

BOLGARIJA / SIMEON KMALU DOMA

Sklonite glave, kralj prihaja!

Priprave na slavnosten sprejem

SOFIJA (Reuter) - Nekateri ga imajo za viteza v sijocem oklepu, ki bo resil deželo pred katastrofo, za druge je le preziveli simbol preteklosti.

Za večino pa je bolgarski kralj Simeon, ki bo v jutri po petdesetletnem izgnanstvu pripotoval v rodno deželo, dobrodosel gost. Upajo, da bo popestril enolično življenje prebivalcev. Vsakdanji kruh je v Bolgariji težko zaslužiti, zabavati se je se težje.

Pričakujejo, da bo na poti od letališča do osrednjega dela Sofije na stotine navdušenih prebivalcev pričakalo monarha, ki je življenje preživel v Madridu. V Sofijo bo pripotoval v družbi španske zene Margarite.

Par bo več tednov prezivel v državi, ki jo je moral Simeon zapustiti leta 1946, potem ko so Rusi vzpostavili marionetni režim. Med drugim sta povabljeni na kosilo k predsedniku Željovu, obiskala bosta znameniti samostan v Rili, kjer je pokopan Simeonov oče. Kralja Borisa naj bi med drugo svetovno vojno zastrepili nacisti. Simeon bo imel prilžnost na novo odkriti rojstno deželo, izcpano po 45-letni komunistični vladavini in po šestletnem obdobju političnih bojov in krčevitih prizadevanjih za vzpostavitve trznega gospodarstva. Predsednik države in premier - zaprisežena ideoloska nasprotnika - sta sprta in izvršna moc je v rokah poslovnenezv in mafiji sorodnih organizacij. Obisk monarha sovpađa z ekonomsko krizo, ki je

oslabila državno valuto in prisilila socialistično vlado k boleim posegom - k zaprtju več zadolženih podjetij in tovarn.

Bolgarski pripadniki monarha pa so optimistični.

»V Bolgariji ni voditelja, ki bi navdihoval in vodil množico. Samo njegovo visočanstvo lahko združi ljudi,« trdi Halacev, eden od navdušenih rojalistov.

Prepričan je, da bo Simeona pričakala množica ljudi, med njimi tudi tisti, ki do sedaj niso razmisljali o možnosti vzpostavitve monarhije. Ideal bolgarski rojalisti vidijo v španskem primeru, ko je kralj Juan Carlos po desetletjih fassistične diktature uspel vzpostaviti demokracijo.

Simeon, ki je v sorodu z mnogimi kronanimi glavami po vsej Evropi, se družiti tudi z politično in poslovno elito in celo med bolgarskimi republikanci velja za izvrstnega poslovnega. Po mnenju mnogih je uspel preseči vzorec kraljev brez prestolov, ki pogosto živijo lahkotno življenje. Svojim petim otrokom je dal bolgarska imena in v svojem madridskem domu je vsako leto sprejel tisoce obiskovalcev iz domovine. Simeonova osemdesetletna mati, ki živi na Portugalskem, je pred tremi leti s hčerko Mario-Louise obiskala Bolgarijo in doživela veličasten sprejem. Javno-mnenjske raziskave so pokazale, da so mladi Bolgari - razocarani nad dogajanjem v domovini, navdušeni nad osebnostjo Simeona,

Kralj Simeon bo po petdesetih letih izgnanstva prvič stopil na tla domovine (Foto: Reuter)

vendar precej zadržani v zvezi z ponovno vzpostavitvijo monarhije.

»Menim, da monarhija ni prava rešitev za deželo, vendar sem naklonjena Simeonu kot morebitnemu predsedniku. Menim, da ni pokvarjen in lahko bi veliko naredil za dobro domovine,« pravi ena od studentk.

Raziskave javnega mnenja so tudi pokazale, da je monarhiji naklonjenih 15 do 20 odstotkov prebivalcev, republiki pa 60 odstotkov.

Premier Videnov, nekdanji komunist, je dal vedeti, da se s Simeonom ne bo srečal, čeprav njegova vlada ni dala nobene pobude, da bi prepričala nje-

gov obisk.

Oseminpetdesetletni Simeon, ki meni, da je se vedno kralj saj ni nikoli odstopil in je deželo zapustil pod prisilo, pravi, da deželo ne bo rešil en sam clovek - tudi če je izredna osebnost. Boji se tudi, da bodo nekateri politiki poskusali njegov obisk izkoristiti za svoje namene.

Morski pes »povzročil« nesrečo

HOHENKAMMER - Kolesar z morskim psom na prtljajniku je v bavarskem mestu Hohenkammer povzročil avtomobilsko nesrečo z dvema poskodovanima in 8000 nemskim mark gmotne skode. Kolesar je sicer prevahal iz plastike narejeno, približno

meter dolge roparsko ribo, ki je bila zelo podobna pravi. Dva voznika avtomobila, ki sta prihajala iz nasprotni strani, sta bila nad tovorom tako presenečena, da sta se verizno zaletele. Kolesar je z nenavadnim tovorom nic hudega sluteč nadaljeval pot.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PREPECEN KRUH	RAKITIN LES	KAR JE ZAZGANO	JEZERO V ETIOPIJI		ZVEZDA REPATICA	POPEVKAR COOPER	ZVER IZ DRUZINE MACK	ČLOVEK, KI USTAVLJA VOZILA ZARADI PREVOZA	TEKSTILNI IZDELEK	DOBA, VEK		SKUPINA AFRISKIH BANTU LJUDSTEV	SONATA ZA TRI INSTRUMENTE	GORA OB JALOVCU	AMERICU	HRVASKA LJUBKOV, OBLIKA IMENA RENATO		LITERARNI IZRAZ ZA ZVIJACO (IZ CRK ELST)	AMINOKISLINA V BELJA-KOVINAH	SLADEK PLOD MALINJAKA	BLOK LISTOV MANJSEGA FORMATA
DEL ROKE ALI NOGE				JAPONSKI BORILNI SPORT								ABSOLUTNO V ČLOVEKU (V BRAHMAMIZMU)						ANGLSKI PISATELJ (CHARLES)				
SPOJ ROKE S TRUPOM				AM. REZISER STONE								NEPOTREBNI PREDMETI, SARA						ZRAEL. LETAL DRUŽBA				
STROKOVNJA-KINJA ZA GOSPODARSTVO												FR. DEPARTMA (IZ CRK INA) NOVOZELAND. DOMACINI				ORODJE ZA TESANJE						
PUJAN MOSKI								SREDISCE VRTENJA JADRANSKI OTOK			LIK Z VEČ KOTI					OLIVER MLAKAR						
GRSKA CRKA				ZENSKA, KI NE VERIJE V BOGA									GR. OTOK (IZ CRK MOSSA) PACKAC						NEM. Z. IME, INA VRTNA SENCNICA			
4. IN 16. CRKA ABECEDE			RADKO POLIC	OGNITEV	SRBSKO M. IME	ORIENTAL. RIZEVO ZGANJE	BEL. IZOLACIJSKI MATERIAL									NEKDANJA NEMSKA POP PEVKA	NAKDANJI SVEDSKI POLITIK PALME	PRITOK UNE				
SESTI KONTINENT							STRPNOST BELARINA PAVLOVA													ORGAN VOHA	KONICA	INDJSKI KNJIZEVNIK (RAJA)
MEJNA REKA MED ZDA IN KANADO								MAJHNA PIKA							ANGL. OBL. IMENA ELENORA ARGON							
SVISC								OTOK GR. MIT. CAROVNICE KIRKE				VINSKI CVET								NADLEZNA ZUZELKA		
KALCUJ			NAJVISJI SLAP V SLOVENIJI (108 m)					EVROPSKI VELETOK				BRUSENA STEKLENICA S STEKLENIM ZAMASKOM							STEVILO Z DVEMA NICLAMA			

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Pravljice iz mavrice
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: Nebbie (dram., ZDA '55, i. H. Bogart, S. Greenstreet, A. Smith)
11.00	Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti (vodita Luca Sardella, Janira Majello), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem Jessica za resetkami (i. A. Lansbury, M. Arthur)
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Style, gospodarstvo
14.10	Film: Uomo bianco va col tuo Dio (western, VB '71, i. R. Harris, John Bindon, Ben Carruthers)
16.00	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, vmes informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Paolo Bonolis)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.50	Dok.: Superkvark (oddaja o naravi in znanosti (vodi Piero Angela, vmes dok. o poletju v Afriki)
22.45	Dnevnik
22.50	Aktualne teme v oddaji Cliché (vodi Carmen Lasorella)
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Kultura News
1.00	Aktualni pogovori: Sottovoce - Potihoma

RAI 2	
7.00	Oddaja za najmlajše, vmes risanke
8.00	Nan.: Blossom, 8.45 Družina Drombush
9.45	Potrebujem te
9.55	Film: Giulio Cesare - Il conquistatore delle Gallie (zgod., It. '62)
11.30	Rubrika o zdravstvu
11.45	Dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, navade in družba, rubrika o branju knjig
14.15	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	TV film: Marie Curie (dram., It.-Fr. '90, 2.del)
17.00	Dnevnik
17.50	Poletni Tg2 33
18.00	Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Večerni dnevnik Tg2
20.50	Variete: I fatti vostri
23.00	TG2 Dosje
23.45	Dnevnik, rubrika Neon gledališče in vreme
0.20	Dokumenti: Zgodbe

RAI 3	
6.00	Dnevnik
8.30	Videosapere: Robinson in Petek, Albanija, Vstop prost, Zdravje, Kinematografija, Media/Mente, Islam, Italija na kolesu, Znanstveni dnevnik, Pozor na kritika
12.00	Dnevnik 3
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.30	Sport: atletika, gimnastika, dresura
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Aktualno: 10 minut
20.10	Variete: Blob
20.25	Nogometna tekma v dobrodelne namene: Italija '82-Lazio '74 & Roma '83
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni odd.: Linea 3, 23.50 Reperstory
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme
1.10	Fuori orario
3.30	Dokumenti: Sodobna zgodovina

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.30 Jeffersonovi, 8.00 nan. Avvocati a Los Angeles, 9.00 Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Texas oltre il fiume (western, ZDA '66)
17.45	Aktualne teme Giorno per giorno - Dan za dnem
19.25	Dnevnik Tg4, vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Nan.: Il cliente (i. JoBeth Williams, J. Heard)
22.45	Film: 9 settimane e 1/2 (kom., ZDA '86, i. K. Basinger, M. Rourke), vmes (23.30) dnevnik
1.10	Pregled tiska
1.20	Rubrika o lepoti

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30	Televizijsko sodišče: Forum (vodita Rita Dalla Chiesa, Sante Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, S. Flannery)
14.15	Nan.: Robinsonovi - Očetje in sinovi (i. Bill Cosby, M. Jamal Warner)
14.45	Variete: Casa Castagna (vodi Alberto Castagna)
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari, 1730 risanke
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena Enzo Iacchetti)
20.40	Variete: Tutti in piazza (vodita Gerry Scotti, Alba Parietti)
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik Tg5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.10	Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke
9.05	Aktualno: Secondo noi
9.15	Nan.: Super Vicky, 9.45 Genitori in blue jeans
10.30	SPort: L' Italia del Giro
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odperti studio, 12.45 Fatti e misfatti
12.50	Sport studio
13.00	Otroški variete, 14.25 Ciao Ciao Weekend
14.30	Variete: Colpo di fulmine
15.00	Kolesarska dirka 79. Giro d' Italia (6. etapa), 17.00 Studio tappa
18.00	Nan.: Primi baci
18.30	Odperti studio, vreme, 18.45 Secondo noi, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch (i. David Hasselhoff), 20.00 Mr. Cooper
20.30	Film: Assassini silenziosi (fant., ZDA '95, r. R. Pepin, i. Jack Scalia, Dennis Christopher)
22.30	Sport: Giro Sera (vodi Raimondo Vianello)
23.00	Nogomet: Koreja-Milan (prijateljska)
0.00	Aktualno: Fatti e misfatti
1.15	Italija 1 sport
2.00	Nan.: Le ragazze della Terra sono meglio

TELE 4	
13.30	19.30, 22.00, 0.10 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
16.00	Nan.: Nice Friends, 16.30 The Cat
17.55	Glasba: Slot Machine
20.30	TV film: Chicago Story
22.05	Gospodarstvo
23.35	Odperti prostor

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 1.05 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
13.30	Nan.: Gospa in prikazen
14.00	Film: Amami o lasciami (dram., '55, i. D. Day)
16.00	Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap Zap
19.10	The Lion Trophy Show
20.30	Film: Omicidio allo specchio (krim., ZDA '87)
22.50	Film: Io, modestamente, Mosè (kom., ZDA '80)
1.35	Nan.: Charlie's Angels

Slovenija 1	
9.30	Videostrani
10.00	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 11. del
10.15	Denis pokora, 4. del ameriske nanizanke
10.35	Portret slovenskega glasbenika: Primož Ramovs
11.35	Nasprotni spol, pon. ameriskega filma Porocila
13.00	Kolo sreče, pon. tv igrice
13.05	Dotik zvezd, ponovitev dokumentarnega filma o delu arhitekta Plecnika na Praskem gradu
16.00	TV dnevnik 1
17.00	Lahkih nog naokrog
17.10	Fallerjevi, 21. del nemške nanizanke
18.00	Hugo, tv igrice
18.30	Risanka
19.00	Kelih I
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Sorodne duše, 11. del angleske nanizanke
20.40	Poglej in zadeni
22.25	TV dnevnik 3, vreme
22.55	Ljubica, avstralski film

Slovenija 2	
9.00	Euronews
11.50	Poslušamo - ali poznate svoj trg?, 3. del
12.20	V zarišču
12.50	Znanost od blizu, 12. del
13.15	Umetniški večer
14.15	Iz jazz kluba Gajo
14.55	Aya, pon. filma
16.25	Sorodne duše, 10. del
16.55	Pasjeglvič z Bornea, japonska dok. oddaja
17.25	Veliki dosežki slovenske kirurgije, 18. oddaja
17.55	Včeraj, danes, jutri
18.00	Po Sloveniji
18.45	Poglej me!
19.25	Denis pokora, 5. del ameriske nanizanke
20.00	V zarišču
20.15	Forum
20.30	Kolesarska dirka Giro d'Italia, posnetek
20.55	EP v rokometu (M): Rusija - Slovenija, prenos
22.30	10 000 obratov
23.20	Alica, evropski kulturni magazin
Alica spozna nenavadne muzeje in zbiratelje Evrope. Nemec Hermann Gotting zbira vse, kar je povezano z zgodovino in podobo mesta Köln. Slovenec Roze Srecko pa v vse, kar je povezano z vojsko in vojnami.	

Koper	
16.00	Euronews
16.30	Meridiani, aktualna oddaja
17.30	Peter Pan Club
18.00	Slovenski program
18.45	Studio 2 magazin
19.00	Primorska kronika
19.30	TV dnevnik - Vsdanes
19.30	»Ambiente Italia«
20.00	Euronews
20.30	Proslava ob 25. letnici TV Koper - Capodistria, neposredni prenos iz Avditorija v Portorožu
21.30	Sredozemlje
22.00	Vsdanes - TV dnevnik
22.15	SP v rokometu: Rusija - Slovenija
23.25	Cetrški gospe Julije, 2. del tv nanizanke

Hrvaška 1	
7.15	TV koledar
7.30	Santa Barbara, 1263. del ameriske nadaljevanke
8.15	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Izobraževalni program: Potovanje v Compostello, izobraževalna oddaja
10.35	Glasbeni spomini
11.00	Verski leksikon
11.10	Anglescina
11.30	Pravljica iz Kutine
12.00	Dnevnik
12.20	Ljubezen, 251. del nadaljevanke
12.45	General, ameriški film
14.20	Otroški program
14.35	Velika pristanišča
15.05	Porocila
15.40	Verski leksikon, ponovitev
15.50	Anglescina
16.15	Pravljica iz Kutine
16.30	Ciribici
16.45	Hrvaska danes
17.45	Domache video smešnice, 3. del dok. serije
18.15	Kolo sreče
18.50	Pol ure kulture
19.25	EPP
19.27	Nocoj...
19.30	Dnevnik
20.00	Sport
20.03	Vreme
20.10	Aplavz, prosim! zabavnoglasbena oddaja
21.45	Iz Runovića v ameriški sen, dokumentarna oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
0.00	TV spored za soboto

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za lepši jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntince; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Popevki tedna; 16.40 Petkova centrifuga; 18.05 Glasovanje za novi popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Jazz.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zbor M. Glinka; 13.40 Srečanje tam-

burašev in Ajdovščini; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Šanson; 15.30 DIO; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Solistični koncert; 18.20 Opera: Genovefa; 19.30 Iz arhiva Orkestra Slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne Informacije, prireditve; 9.10 Vreme, cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.40 Power play; 11.15 Včeraj, danes, jutri; 12.20 20 modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej...; 15.00 Power play; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasb. odd. Muzak; 19.30 Večerni pr. z D. De Breo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večer z M. Vuksanovičem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.00 Glasbene želje; 9.35 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska;

10.05 E. Galletti; 10.40 Souvenir d'Italy; 11.00 Parlamento sette; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Male istrske zgodbe; 16.00 Ob 16-ih; 18.45 Discoteca sound; 19.15 Sigla singel; 20.00 Prenos RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odpri knjiga: Smrt v Benetkah (Pripr. Ivo Barišič, r. M. Sosič, 15. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Mala knjižna polica; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina; 15.00 Slov. lahka glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Medn. tekmovanje v komornem petju; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 DJ Roby + Lestvica tedna; 19.00 V čudovitem opernem svetu; 20.00 Razporeke življenja in časa (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskga tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

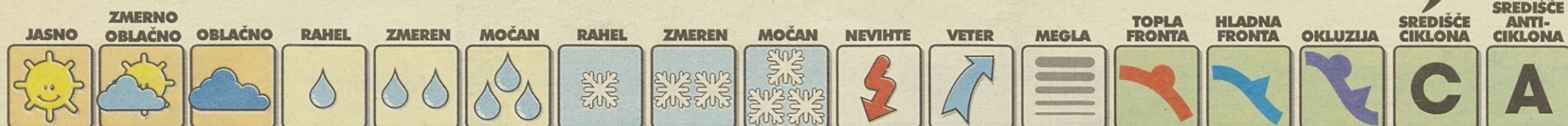
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad južno Evropo in Sredozemljem je območje visokega zračnega pritiska. Atlantski frontalni valovi se prek Velike Britanije pomikajo nad Skandinavijo, nad nase kraje pa doteka v višinah toplejši in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzslo ob 05.20 in
zaslo ob 20.38. Dan bo
dolga 15 ur in 18 minut.

LUNINE MENE

 Luna bo vzšla ob 11.34 in zaslala ob -. Prvi krajec bo 25. maja, ob 16. uri in 13 minut.

PLIMOVANJE

Danes: ob 8.06 najnižje - 30 cm, ob 16.17 najvišje 21 cm, ob 23.29 najnižje 3 cm.

Jutri: ob 1.05 najvišje 3 cm, ob 9.13 najnižje -23 cm, ob 17.29 najvišje 26 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje in razpoloženje ljudi vplivalo ugodno.

TEMPERATURA VODA

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	11,2	Gradascica Dvor	9,1
Sava Radovljica	8,0	Savinja Veliko Sirje	13,4
Sava Sentjakob	11,3	Soca Solkan	11,0
Sava Hrastnik	12,7	Ildrica Podretea	9,4
Sora Suha	11,0	Vipava Dolenje	10,0
Ljubljanska Moste	13,0	Iadransko morje Koper	20,5

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

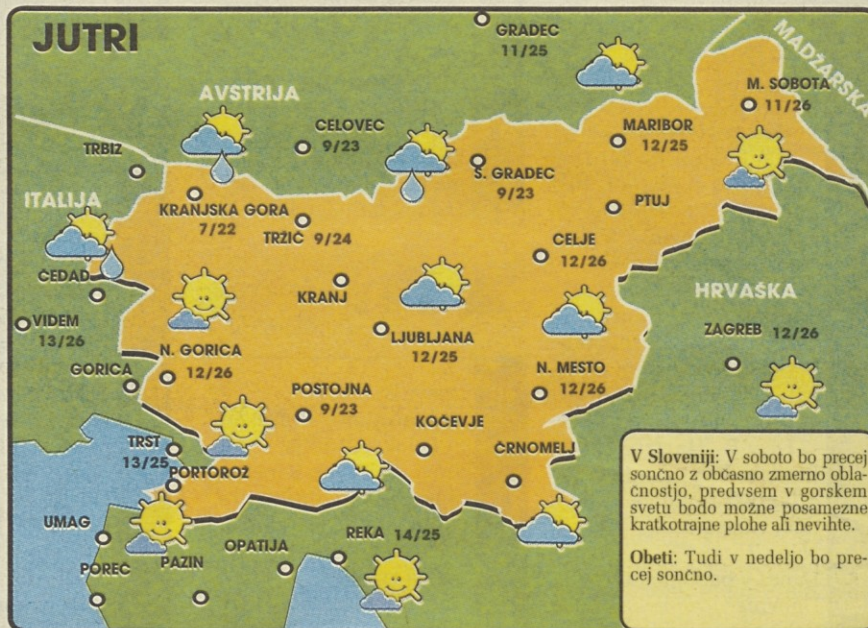
	°C
500 m	22
1000 m	17
1500 m	12
2000 m	8
2500 m	5
2864 m	3

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmešana, v višjih legah pa ponoci zamrzne, tako da zjutraj in del dopoldneva drži človeško tezo. Na območjih, kjer so se večje količine napolnjenega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splosna nevarnost minimalna. 1. stopnje.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Evtanazija je v ZDA udomačen pojav

NEW YORK - V ameriskih bolnišnicah naj bi vsaka sesta medicinska sestra »iz usmiljenja« pospešila smrt terminalnih bolnikov, večkrat tudi povsem mimo zdravnikov, bolnikove družine in celo samega pacienta. Po-datek izhaja iz raziskave, ki jo je objavil New England Journal of Medicine.

Kar petina intervjuvanih medicinskih sester, ki so odgovarjale anonimno, naj bi po pisanju specializiranega časopisa izjavilo, da so iz usmiljenja skrajšale trpljenje bolnikov v intenzivni terapiji, in to s povečanjem doze narkotikov ali pa tako, da bolnikom niso dajale zdravil, ki so bila nujna za njihovo preživetje. V nekaterih primerih naj bi se sestre omejele le na nudenje pomoči pacientom, ki so se odločili za samomor.

V največjem številu primerov naj bi se medicinske sestre - vsaj po njihovih odgovorih v anonimnem

vprasalniku - ravnale po navodilih samih bolnikov, 58 od 852 pa jih je brez zadržkov izjavilo, da so pospešile smrt vsaj enega bolnika brez njegove izrecne prošnje. »Najbolj tragični vidik, ki izhaja iz raziskave, je ta, da so nekatere sestre izvajale evtanazijo tudi zgolj zato, ker se jim druge opcije - kot npr. učinkovitejša protibolečinska terapija ali preselitev bolnika v dom za onemogle - niso zdele uresničljive,« je izjavil avtor raziskave, dr. David A. Asch z univerze v Pennsylvaniji. Zdravnik je osem strani dolg vprasalnik razposlal 1.600 medicinskim sestram, ki delajo v oddelkih za intenzivno terapijo, odgovorila pa mu je dobra polovica naslovljenk (852). 16% jih je izjavilo, da so vsaj enkrat v karieri izvedle evtanazijo ali pomagale pri samomoru, medtem ko je 4% intervjuvank priznalo, da bolnikom niso dajale predpisanih zdravil.

Tokrat je zmagal bik

Kadar zmaga bikoborec, ni novica. Pač pa je na bikoborbi zmaga bika res pomembna novica (Telefoto AP)

Dole častni občan mesteca pri Bologni

NEW YORK - Občina Castel d'Aiano v pokrajini Bologna »navija« za ameriskega predsedniškega kandidata Boba Dola, ki je bil med drugo svetovno vojno ranjen v boju za osvoboditev tega mesteca. Svoj »preferenčni glas« za republikanskega kandidata so na svojevrsten način izrazili člani delegacije občine Castel d'Aiano, ki se je po d vodstvom nekdanje zupanje Giorgio Chiari odpravila v Združene države Amerike, da bi obiskala svojega osvoboditelja.

Delegacija je Dolu včeraj izročila listino z imenovanjem za castnega občana in fotografski album, v katerem je tudi slika spominke plošce, posvečene bojnemu polju, na katerem je bil Bob Dole ranjen. Odposlanec občine Castel d'Aiano so obdarili tudi Dolovo zeno Elisabeth.

Naziv častnega občana je občinski odbor v Castel d'Aianu podelil Bobu Dolu že 31. marca lani, na predajo listine pa je bilo treba čakati kar stirinaist mesecev.

V Amazoniji našli okamenelega opičjega velikana

LONDON - Okamenelo okostje izpred 10 tisoč let, ki so ga pred kratkim našli na območju Amazonije, je pripadalo približno 55 kg teški opici, ki je bila skoraj enkrat večja od vseh danes živečih opicijih vrst. Arheologi so jo že pred časom krstili za *Protopithecus brasiliensis*, vendar so tokrat prvič našli celotno okostje prazgodovinske živali. O vzrokih za njeno izumrtje zaenkrat ni veliko znane, saj obstaja več znanstvenih teorij, ki gredo od lova in klimatskih sprememb do pomanjkanja zadostne hrane.

V ZDA novinarji ne bodo več vohunili

WASHINGTON - Ameriška predstavniška zbornica je predvčerajšnjim odobrila prepoved uporabe novinarjev kot voľunov za ameriške obveševalne agencije, razen v primeru, ko predsednik izjavi, da obstajajo zelo hude okoliščine. Za odlok, ki ga je zbornica vključila v vsakoletni zakon, s katerim pooblašča voľunske dejavnosti, je glasovalo 417 poslancev, proti pa jih je bilo šest. Zakon bo šel zdaj v senat, potem ko so poslanci zavrnili predloge, da bi skrčili izdatke za tajne službe. Njihova trenutna višina ni znana, v preteklih letih pa je imela CIA na voljo sklad s približno 42 tisoč milijardami lir.